SUNDAR SINGHS BUDSKAP

UTGIVET OCH BELYST AV

NATHAN SÖDERBLOM

SUNDAR SINGHS BUDSKAP

UTGIVET OCH BELYST AV

Nathan Söderblom

Andra upplagan

STOCKHOLM — HUGO GEBERS FÖRLAG

NATHAN SÖDERBLOM

SUNDAR SINGHS BUDSKAP

SADHU SUNDAR SINGH

Fot. E. Lyon Finn, Uppsala

SUNDAR SINGHS BUDSKAP

UTGIVET OCH BELYST

AV

NATHAN SÖDERBLOM

ANDRA UPPLAGAN

STOCKHOLM
HUGO GEBERS FÖRLAG

ISAAC MARCUS'
BOKTRYCKERI-
AKTIEBOLAG
STOCKHOLM
1 9 2 3

INNEHÅLL:

SID.

FÖRETAL 7

SUNDAR SINGHS BOK OM MÄSTARENS OCH LÄRJUNGENS MÖTE 9

FÖRORD 11

INLEDNING

FÖRSTA SYNEN 13

ANDRA SYNEN 14

VID MÄSTARENS FÖTTER 17

FÖRSTA KAPITLET

HURU GUD UPPENBARAR SIN NÄRVARO.. 17

ANDRA KAPITLET

SYND OCH FRÄLSNING 28

TREDJE KAPITLET

BÖN 42

SID.

FJÄRDE KAPITLET

TJÄNST.. 57

FEMTE KAPITLET

KORSETS OCH LIDANDETS MYSTERIUM 68

SJÄTTE KAPITLET

HIMMEL OCH HELVETE 77

SUNDAR SINGHS SYNER.. 87

SUNDAR SINGHS PREDIKAN OM BÖNEN I UPPSALA DOMKYRKA DEN 23 APRIL 1922 112

SAMTAL VID SUNDAR SINGHS BESÖK I UPPSALA 124

SUNDAR SINGHS LIKNELSER 168

TVÅ GRUNDTANKAR 196

DEN KRISTNE SADHUNS FRESTELSE .. 216

DET NUTIDA INDIENS TRE STORE MÄN OCH RELIGIONEN.. 244

FÖRETAL

Sadhu Sundar Singh har framkallat en hel litteratur på skilda språk. Några av dessa skrifter äro översatta till svenska. På grundval av de bästa då befintliga underrättelserna om honom sökte jag i Tre Livsformer teckna en bild av den kristne Sadhun's evangeliska mystik. Sedan dess har jag haft den utomordentliga förmånen att höra honom, tolka honom, lära känna hans väsen och ande och samtala med honom om Gud, Kristus, människosjälen, kyrkan, Österland och Västerland. Det har varit mig en glädje och en plikt att på grund av dessa personliga intryck och med användning av allt tillgängligt material söka åstadkomma en mera fullständig bok om Mästarens indiske apostel. Närmaste anledningen härtill var han själv. Han talade om, att han på vänners enträgna begäran nedskrivit sina viktigaste erfarenheter, liknelser och tankar i en liten bok, som han gärna ville hava utgiven på svenska, enär han i Indien och härstädes rönt så mycken vänlighet av svenskarne. Jag lovade honom att verkställa över-

sättningen. I exemplaret som han sedan sände, har han gjort en del smärre rättelser och ändringar. Sundars egen skrift begynner denna bok.

Vad angår andra skriftliga källor, så föreligger Streeters och Appasamys ypperliga arbete, som jag använde för min studie i Tre Livsformer, i bemyndigad översättning av Siri Dahlquist (Stockholm, Diakonistyrelsens bokförlag), Kyrkoherden Max Schaerer i Ittigen vid Bern har sammanställt en hel del värdefulla notiser om Sundar i en liten bok, som utgivits av den kanaresiska missionens sekretariat i Zürich, vilket även i en rad av häften samlat stenografiska uppteckningar av Sadhuns tal och predikningar i tyska Schweiz. Schaerers bok är översatt till svenska av V. Emanuelsson och utkommen på Lindblads förlag. Dessutom må här nämnas den bok, vari Indiska missionens sekretariat i Lausanne under titeln Par Christ et Pour Christ utgivit föredrag och svar av Sadhun under hans resa i franska Schweiz. Dessa och andra publikationer hava flitigt använts i denna bok. Då jag sökt belysa Sadhuns person, lära och betydelse från olika synpunkter, har jag icke varit alltför rädd för upprepningar. Man dväljes gärna med denne man.

Uppsala, Fastlagssöndagen 1923.

Nathan Söderblom

SUNDAR SINGHS BOK OM MÄSTARENS OCH LÄRJUNGENS MÖTE

KRISTUS UPPENBARADE SIG FÖR LÄRJUNGEN I EN SYN OCH UNDERVISADE HONOM I FLERA LIKNELSER OM HÖGA ANDLIGA ÄMNEN OCH SVÅRFATTLIGA SANNINGAR

SADHU SUNDAR SINGH NEDSKREV SYNEN PÅ URDUSPRÅKET. CANON GOLDSMITH ÖVERSATTE DEN TILL ENGELSKA. FÖRSVENSKNINGEN ÄR GJORD EFTER EN AV SADHUN GENOMSEDD OCH ÄNDRAD TEXT

FÖRORD

Kristus sade: »I kallen mig 'Mästare' och 'Herre', och I sägen rätt, ty jag är så». (Joh. 13: 13.) »Tagen på eder mitt ok och lären av mig . . . så skolen I finna ro för edra själar». (Matt. 11: 29.)

Intet i denna värld är så fullkomligt, att det är höjt över anmärkning och kritik. Själva solen, som skänker oss ljus och värme, har sina fläckar, men trots sina brister upphör den icke att regelbundet fullgöra sin plikt. På samma sätt höves det oss att så gott vi någonsin förmå fullgöra den oss anförtrodda plikten.

När följande ämnen av Mästaren uppenbarades för mig i liknelser (Matt. 13: 34—35), gjorde det djupt intryck på mitt liv, och åtskilliga av dem hava blivit använda i mina predikningar och tal i Europa, Amerika, Afrika, Australien och Asien. På många vänners begäran har jag nu låtit trycka dem i denna lilla bok, och ehuru det i följd av min brist på ord och förmåga möjligen finnes fel i framställningen, är jag viss om, att den som läser min lilla bok utan

fördom och under bön, skall hava gagn därav liksom jag har haft. Det vore omöjligt för mig att meddela slik andlig undervisning utan att använda liknelser, men bruket av liknelser har gjort upptecknandet jämförelsevis lätt för mig. Och det är min bön, att Gud må välsigna denna undervisning på läsaren, liksom han i sin nåd och godhet har välsignat den på mig.

Eder ödmjuke tjänare

Sundar Singh.

INLEDNING

FÖRSTA SYNEN

En mörk natt gick jag för mig själv att bedja i djungeln. Jag satte mig på en stor sten, frambar mitt hjärtas behov och anropade Gud om hjälp. Efter en kort stund såg jag en fattig man komma emot mig. Jag tänkte, att han led av hunger och köld och kom för att bedja mig om något. Därför steg jag upp och sade honom, att jag själv var en stackars tiggare som ingenting ägde utom en enda filt, så att han hellre borde gå in i staden och vända sig till folket där. Just som jag yttrade detta, ljungade han plötsligt till som en blixt och försvann, sedan han övergjutit mig med några droppar av välsignelse. Ack, då gick det upp för mig, att det var den käre Herren, som hade kommit, icke för att få någonting, utan för att skänka någonting åt mig stackare, och göra mig rik. (2 Kor. 8: 9.) När jag tänkte på min dårskap och vanvördnad, utgöt jag tårar.

En annan dag gick jag, när jag hade slutat mitt arbete, till djungeln för att bedja, och sittande på samma sten började jag tänka på vad jag skulle bedja om. Mitt under mina funderingar framträdde en annan man, vilkens sätt och väsen angåvo, att han var en ädel och from person. Men det var någonting lömskt i hans ögon och någonting isande i hans tonfall. Han tilltalade mig och sade: »Högt ärade herre, förlåt att jag avbryter Eder ensamhet och andakt. Men det är vår plikt att söka andras bästa. Jag har kommit, därför att Eder rena och osjälviska levnad har gjort djupt intryck på mig, liksom på många andra gudfruktiga människor. Men ehuru Ni har ägnat Eder med själ och hjärta åt andras bästa, har Ni ännu icke erhållit tillräcklig lön. Min tanke är nu: Genom att bliva kristen har Ni med Edert inflytande nått åtskilliga tusenden av kristna, men det är inskränkt till dem, och även åtskilliga av dem betrakta Eder med misstro. Skulle det inte vara bättre för Eder att bliva hinduernas och muhammedanernas ledare? De söka efter en sådan. Om Ni går med härpå, skall Ni snart se, att millioner hinduer och muhammedaner i Hindostan skola följa Eder, ja tillbedja Eder.»

När jag hörde detta, kommo följande ord ofrivilligt på mina läppar: »Gå ifrån mig satan. Jag har alltid vetat att du är en ulv i fårakläder. Du vill att jag skall lämna korsets och livets smala väg och ge

mig in på dödens breda väg. Min belöning är Herren, som har givit sitt liv för mig, och det är min heliga plikt att offra mig och allt för honom, som är allt för mig. Ge dig av härifrån, ty jag har ingenting att göra med dig.» När han hörde detta, blev han helt förskräckt, muttrade någonting, gick sin väg och försvann.

Sedan grät jag mycket och bad till Gud: »O, Herre Gud, som är mitt allt i allo, liv av mitt liv, och ande av min ande. Hav barmhärtighet med mig och fyll mig med din helige Ande och med kärlek, så att det icke finns rum för någonting annat i mitt hjärta. Jag beder icke om någon annan gåva än om dig själv, du som är alla goda gåvors givare och som förlänar liv. Jag beder icke om världen med dess pomp och ära, ej heller om himmelen. Men jag behöver dig, dig allena, ty där du är, där är himmelen. Endast i dig är hugnad och överflöd för mitt hjärta. Du, skapare, har skapat detta hjärta för dig och icke för något skapat föremål, därför kan icke detta hjärta finna ro i någon annan än i dig: endast i dig, Fader, som har skapat denna längtan efter frid. Tag därför ut ur mitt hjärta allt som är motsatt dig och bo och härska själv i mitt hjärta. Amen.»

När jag reste mig upp efter denna bön, vad fick jag se, om icke en härlig och över måttan skön ljusvarelse, som stod framför mig. Ehuru han icke sade någonting, och ehuru tårarna i mina ögon hindrade mig att se klart, gingo strömmar av kärlek liksom kärleksblixtar från honom in i min själ, och jag igen-

kände min käre Frälsare. Hastigt steg jag upp från stenen och föll ned för hans fötter. Han hade nyckeln till mitt hjärta. Han öppnade låset till mitt väsen med kärlekens nyckel och fyllde mig med sin närvaro. Vart jag skådade inåt eller utåt, syntes ingen utom han allena. Då blev det klart för mig att människans hjärta är Guds tron och borg. När han täckes bo i hjärtat, börjar himmelen, och Guds rike finnes där. På några få korta ögonblick uppfyllde han mig så helt och uppenbarade för mig sådana under, att om böcker skreves därom, kunde alltsammans dock icke till fullo beskrivas. Ty himmelska ting kunna omtalas endast på himmelskt språk, och jordiska tungor äro otillräckliga för att återgiva sådana ting. Icke desto mindre vill jag försöka uppteckna något litet av det som kom till mig i syner från Herren. Han satte sig på samma sten, varpå jag förut hade suttit, och jag satt vid hans fötter och frågade honom. Så följde ett samtal i frågor och svar mellan honom och hans lärjunge.

VID MÄSTARENS FÖTTER

FÖRSTA KAPITLET

HURU GUD UPPENBARAR SIN NÄRVARO

FÖRSTA DELEN

Lärjungen: O Herre, livets källa, varför döljer du dig för dina hängivna tjänare? Varför fröjdar du dem icke med en glimt av din åsyn?

Herren: I: Min son. Verklig salighet beror icke på att man ser med naturliga ögon. Den beror på andligt seende och på hjärtat. Tusentals människor sågo mig i Palestina, men icke alla blevo saliga därav, endast sådant hos mig som var dödligt kunde ses av dödliga ögon. Den odödlige Guden och odödliga andar kunna icke ses av dödlige. Du kan icke se din egen ande. Hur kan du då se dess skapare? När andens ögon öppnas, kan du verkligen se honom som är ande. (Joh. 4: 24.) Nu när du ser mig, är det endast med andens ögon, icke med kroppens, som du ser mig, och om du säger att tusenden sågo mig i Palestina, frågar jag: »Vilketdera hade skett: Hade deras andliga ögon öppnats, eller hade jag blivit en dödlig människa?» Jag antog en dödlig natur för att

försona världens synder, och när frälsningsverket för syndarnas räkning var fullbordat (Joh. 19: 30), förvandlades det dödliga till odödlighet. Därav kom det sig, att efter min uppståndelse endast de som hade andlig syn kunde se mig. (Ap. G. 10: 40.)

II: I världen finns det många som veta *om* mig. Men de *känna* mig icke. De hava icke någon personlig gemenskap med mig. Därför hava de ingen riktig tanke eller tro om mig, och de erkänna mig icke som frälsare och herre. Om du talar om olika färger, rött, blått, gult och deras skiftningar med en blindfödd man, så har han ingen uppfattning av deras prakt och skönhet och är alldeles oförmögen att uppskatta dem, ty han vet endast *om* dem och deras olika namn, men han kan aldrig hava en riktig tanke om färgerna, intill dess hans ögon öppnas. Han är i själva verket alldeles främmande för färgerna. Likadant är det med andens ögon. En man må vara hur lärd som helst: intill dess han får sin andliga syn, kan han icke känna mig eller se min härlighet eller förstå att jag är Gud, bliven människa.

III: Det finns också många troende, som känna min närvaro i sina hjärtan och därav vinna frid i ande och liv. Men utvärtes äro de oförmögna att se mig. De likna ett öga, som fått sin syn försvagad; när ögonmedicinen droppas in i det, känner det att medicinen är där, ehuru ögat icke kan se den. Men medicinen renar ögat invändigt och hjälper upp synförmågan.

IV: Mina trogna tjänare vinna sann frid genom

min närvaro, ehuru de icke nu kunna se mig; men de åtnjuta icke desto mindre min närvaro när de känna dess kraft. De kunna heller icke se sitt hjärtas och sinnes känsla, varigenom de smaka friden i min närhet. Så är det också med tungan och sötsakerna. Varken sötman i sötsakerna eller tungans smak, varigenom sötman erfares, kan ses. På samma sätt giver jag mina söner det dolda manna (Upp. 2: 7), som giver dem liv och glädje — en hemlighet som världen och dess vise icke känna eller kunna känna.

V: Stundom förändras genom sjukdom tungans smakförmåga. Vilken föda man än giver åt en sådan sjukling, så äcklar den honom; sammalunda förändras genom syndens sjukdom smaken hos den människa, vilkens hjärta och ande äro sjuka. Mitt ord, min dyrkan, min närvaro mista då sitt behag. I stället för att få gagn därav ser en sådan människa brister däri och börjar kritisera och finna fel.

VI: Många troende likna den blindfödde mannen. De kunna i Jesus se en profet och en människoson, när de återfå sin syn. Men de kunna i honom ej se Kristus och Guds son (Joh. 9: 19, 35—37), förrän jag uppenbaras för dem för andra gången i makt.

VII: En kvinna dolde sig i sin trädgård bland tjocka trädstammar, och hennes lilla barn kom ut gråtande för att leta efter henne. Barnet sprang omkring över allt i trädgården utan att finna något spår av henne. En tjänare sade till barnet att inte gråta och inte längre leta efter modern, han sökte leda dess uppmärksamhet till ett mangoträd med dess söta

frukter och till andra goda frukter och vackra blommor, som han erbjöd sig att strax plocka åt barnet. Men barnet ropade: »Nej, nej, jag vill träffa mamma. Hennes bröst är godare än mangofrukterna, och hennes kärlek tycker jag mycket mer om än doften av de här fina blommorna. Trädgården själv och alla blommor och frukter äro ju mina, ty allt som tillhör min mor, tillhör också mig. Därför vill jag ha rätt på min moder.» Modern hörde allt detta, där hon stod gömd, och kom genast ut och tog barnet på sin arm och begynte kyssa det. Då blev trädgården ett riktigt paradis för barnet. Denna värld är som en stor trädgård, men mina barn äro icke nöjda med lockande ting och njutningar i världen, utan de vilja finna mig, och jag, Immanuel, som alltid är hos dem, uppenbarar mig för dem. (Joh. 14: 21.)

VIII: Liksom svampen är i vattnet och vattnet i svampen, men svampen icke är vatten, ej heller vattnet är svamp, eftersom de äro två särskilda ting, så bo mina barn i mig och jag i dem. Detta är icke panteism, utan det är Guds rike, som finns i hjärtat på den som lever i världen. (Luk. 17 : 21.) Liksom vattnet är i svampen, så är jag allestädes och i allting. Men jag är icke allting.

IX: Hur mycket du än tvättar ett stycke kol, så förblir det lika svart. Men så snart kolet har lagts i elden, försvinner den svarta färgen. Likadant med syndaren, då han undfår dopet och den helige Ande, som utgår av mig och Fadren (ty jag och Fadren äro ett). Syndens svarta färg försvinner, och syndaren

blir ett ljus i världen. (Matt. 3, 5: 14.) Såsom kolet är i elden och elden i kolet, så är jag i mina barn och de i mig, och genom dem uppenbaras jag för andra.

ANDRA DELEN

Lärjungen: Herre, om Du skulle på ett särskilt sätt uppenbara dig för världen, så skulle människorna icke kunna betvivla din gudom och Fadrens tillvaro, utan alla skulle tro och komma in på den rätta vägen.

Herren: I: Mitt barn, jag känner väl vars och ens tillstånd, och jag uppenbarar mig för var och en allt efter som han behöver. För att leda in människorna på den rätta vägen kan intet bättre och lämpligare sätt för min uppenbarelse finnas, än att jag för människornas skull blev människa, för att människorna skulle förstå att Fadren icke är någon främmande och fruktansvärd makt, utan att han är kärlek och liknar människorna, som skapats till hans likhet och efter hans bild.

Hos människonaturen finnes en naturlig åtrå efter att se den som man älskar och litar på. Men det är omöjligt att se Fadren. Hans väsen är övernaturligt, och för att se det övernaturliga måste man själv vara övernaturlig. Människan som är naturlig och skapad, kan icke uppfatta Gud. Eftersom Gud är kärlek och eftersom han hos människan har skapat samma slags kärlek som hans egen, valde han att antaga fattbar mänsklig gestalt för att tillfredsställa människohjär-

tats behov; han blev människa för att hans fattbara och skapade barn skulle med alla änglar se honom i himlen och glädjas. Jag är den osynlige Gudens bild, all gudomens fullhet har blivit människa och bor i mig. (Kol. 1: 15, 2: 9.) Därför sade jag: »Den som har sett mig han har sett Fadren». (Joh. 14: 9—10.) Och ehuru jag i min mänskliga natur kallas sonen, är jag i verkligheten den evige Fadren. (Jes. 9: 6.)

II: Jag och Fadren och den Helige Anden äro ett, såsom värme och ljus äro i solen, ehuru ljus icke är värme, icke heller värme ljus. Båda äro ett, men deras uppenbarelse utanför solen sker på två skilda sätt. På samma sätt giva jag och den helige Anden, i det vi utgå från Fadren, värme och ljus åt världen. Andens dop uppbränner som eld all slags synd och ondska i de troendes hjärtan och gör dem redo för himlen genom att rena och helga dem. Jag som är det sanna ljuset (Joh. 1: 9, 8: 12), drager syndare ut ur mörkrets avgrundshåla, leder dem på den rätta vägen och för dem till himlens eviga salighet. Icke desto mindre äro vi icke tre, utan blott en, liksom solen är en, icke tre.

III: De färdigheter, krafter och egenskaper som Gud skapat hos människan, bli så småningom odugliga och döda, om människan icke brukar dem; så blir också tron på den levande Guden, om den icke bibehåller sin hälsa, lätt övervunnen av syndens anfall och förvandlad till tvivel. Vi höra ofta att man säger: »Om blott mina tvivel i den ena eller andra riktningen bliva hävda, så är jag alldeles färdig att

tro». Sådana ord påminna om mannen, som genom en olyckshändelse hade fått sitt ben brutet och bad doktorn först befria honom från smärtan och sedan laga hans brutna ben. En sådan begäran är ren dårskap, eftersom smärtan beror på benbrottet. Därför måste först benet lagas, sedan försvinner smärtan av sig själv. Likadant med syndens följder; människans gemenskap med Gud blir avbruten, och därav förorsakas tvivel som är en andlig smärta. Först måste människan återförenas med Gud. Sedan upphöra tvivlen rörande min gudom eller Guds existens och andra andliga ting av sig själva, och i stället för smärtan skapas en underbar frid i hjärtat, en frid som världen icke kan giva eller taga. Jag blev människa för att återknyta den brutna gemenskapen mellan människan och Fadren, för att människan skulle för evigt bliva salig med honom i himmelen.

IV: Gud är kärlek. Hos varje skapad varelse, i synnerhet hos människan, har han nedlagt kärlekens frö. Därför måste den älskande erhålla sin rättmätiga andel av kärleken, människorna måste älska honom som skapat hjärta och själ och förstånd. De måste älska honom med allt sitt hjärta och all sin själ och allt sitt förstånd och för hans skull även älska det som han har skapat. Om denna kärlek icke kommer till full utövning, genom att hjärta, själ, kraft och sinne fullt och helt älska honom som skapat denna kärlek hos människan, så har kärleken fallit från sitt ursprungliga tillstånd och förvandlats till självviskhet och blir därigenom orsak till fördärv för

människan själv och för allt annat skapat. Varje självisk människa begår i själva verket självmord.

Jag har också sagt: Älska din nästa såsom dig själv. Ehuru alla människor i allmänhet talat äro varandras nästa, så gäller denna regel särskilt dem som leva nära varandra. Det är lätt att vara vänlig mot en främling, som stannar hos dig endast två eller tre dagar, även om han är en fiende. Men att älska den som alltid är dig nära och ständigt giver dig obehag och besvär, såsom dig själv, och att ha fördrag med honom, det är en verklig svårighet. Har du segrat i denna stora strid, blir det lätt att älska alla andra som dig själv. När en människa således älskar Gud av allt sitt hjärta och av all sin själ och av allt sitt förstånd och sin nästa såsom sig själv, finns i hennes hjärta icke någon plats för tvivel. Då har i henne upprättats Guds herravälde som icke har något slut. Smält i kärlekens eld, formas den människan till likhet med den himmelske Fadren, som från början skapat henne efter sitt beläte.

V: Jag uppenbarar mig också allt fort genom mitt eget ord, bibeln, för dem som söka mig med rent uppsåt. Liksom jag antog mänsklig natur för att frälsa människosläktet, så är också mitt ord, som är ande och liv (Joh. 6: 63), skrivet på mänskligt tungomål; det vill säga, av Anden ingivna sanningar och mänskliga beståndsdelar äro i ordet blandade med varandra. Eftersom några icke förstå mig, så förstå de icke mitt ord. För att rätt förstå ordet, behöver man icke känna hebreiska och grekiska, men man

måste äga gemenskap med Anden. Ty när profeterna och apostlarna skrevo ordet, voro de i den Helige Anden. Det heliga ordets språk är andligt, och endast de som äro födda av samme Ande, kunna fullt förstå det, även om de efter världens mening äro okunniga barn. De förstå bra Andens tungomål, ty det är deras modersmål. Denna världens vise förstå det icke, ty de hava icke någon del i den Helige Anden.

VI: Jag uppenbarar mig även i naturens bok, ty jag är själv naturens upphov. Det kräves andliga ögon för att läsa den boken och däri se mig och finna mig. Utan slik andlig syn är det fara värt, att man går vilse och icke finner mig. En blind man kan läsa en bok genom att bruka fingerspetsarna i stället för ögon och känna sig fram. Men en riktig uppfattning av sanningen kan icke ernås på sådant sätt. Agnostikers och tvivlares undersökningar av naturen hava visat det. För dem, som sakna andlig synförmåga, framträder i naturen förfall i stället för fullkomning. Man finner fel och anledning till klander, och man frågar: »Om en allsmäktig skapare är upphov till denna värld, varför finns det då brister i den?» Man tänker då på stormar, jordbävningar, förmörkelser, smärta, lidande och död. En dylik fråga visar alldeles samma okunnighet, som när en dåre börjar kritisera en byggmästares ofulländade bygge eller en konstnärs halvfärdiga tavlor. När han snart därefter får se båda färdiga, blygs han över sin egen dårskap och börjar i stället uppstämma lovsånger. På samma vis har Gud icke på en enda dag gjort världen

till vad den nu är. Inte heller kan världen nå fullkomning på en dag. Hela denna skapade värld är på väg till fullkomning. Om den världsvise kunde på avstånd se de skapade tingens felfria fullkomning med det kunskapens öga, som Gud har från begynnelsen, då skulle även han böja sig inför Gud och bekänna, att det allt är mycket gott.

VII: Människoandens tillvaro i kroppen liknar fågelns tillvaro i äggskalet. Om på något vis kycklingen innanför skalet skulle få höra, att det utanför skalet finns en stor, vid värld med blommor av alla slag, med bäckar och mjuka kullar, allt över måttan vackert, och att kycklingens egen moder är där, och att han skulle få se allt detta, så snart han befrias från skalet, då skulle kycklingen icke förstå eller tro det som berättades. Om det sades honom, att han skulle se just med de ögon och flyga just med de vingar, som nu äro outvecklade, skulle han icke tro ett ord härav, och vilket bevis som helst skulle vara utan verkan, så länge kycklingen är kvar i ägget. På samma vis finns det många, som icke tro på det kommande livet eller på Guds tillvaro, därför att de icke kunna se sådana ting, medan de äro instängda inom kroppens äggskal. Deras inbillningskraft liknar den outkläckta kycklingens svaga fjädrar och orkar icke flyga. Ej heller kunna de med sina nuvarande klena ögon uppfatta de eviga och oförgängliga tingen: vad Gud har berett åt dem som älska honom. (Jes. 64: 4, 65: 17.) Men skall själen vinna evigt liv, sedan den lämnat kroppen, så måste den medan den ännu är i

kroppen värmas av den Helige Anden genom tron, liksom kycklingen inuti ägget värmes av hönan. Eljest löper den fara att för alltid förgås.

VIII: Eftersom människan är en ändlig varelse, behöver hon *tro* på den oändlige Gudens väsen och hemligheter. Det är omöjligt för det ändliga förståndet att med sin svaga nyckel öppna låset till Guds djupa hemlighet. Liksom det är omöjligt för myran med dess små lemmar att öppna en tung järnrigel.

IX. Många säga, att om ett föremål eller en levande varelse har en början, så måste den också ha ett slut. Detta är icke sant. Ty kan icke den Allsmäktige skänka odödlighet genom kraften av sitt ord? I denna värld synes livet undergå förstörelse och förfall, emedan det är underkastat omständigheter som själva röna förändring och förfall. Men om livet befriades från de ting som växla och förfalla och ställdes under inflytande av den oföränderlige och odödlige Guden som är det eviga livets källa, då skulle detta liv undgå förgängelsens villkor och bliva evigt liv. Vad angår dem som tro på mig, »så giver jag dem evigt liv, och de skola aldrig någonsin förgås och ingen skall rycka dem ur min hand». (Joh. 10: 28.) »Jag är A och O, säger Herren Gud, han som är och som var och som skall komma, den Allsmäktige.» (Uppb. 1: 8.)

ANDRA KAPITLET

SYND OCH FRÄLSNING

FÖRSTA DELEN

Lärjungen: Herre, nästan alla människor veta, att det är syndigt att vara olydig mot Gud och försumma hans dyrkan. Den ödeläggande verkan av sådan försummelse uppenbarar sig tydligt i världens nuvarande tillstånd. Men det är icke så tydligt och klart vad synden i verkligheten är, icke heller huru en sådan förstörande makt kan framkomma i Guds skapelse mot Herrens vilja, ehuru den Allsmäktige alltid funnits till.

Herren: I: Synd är namnet på den handling som består i att förkasta Guds vilja och följa ens egen vilja, att förkasta det som är rätt och riktigt och välja det som är orätt och oriktigt, att söka ens eget begär och ens egen njutning, ehuru därigenom ingen sann tillfredsställelse, ingen verklig och varaktig njutning vinnes. Synden äger icke en sådan tillvaro för sig själv, att det kan sägas, att den har blivit skapad. Synd är snarare namnet på ett tillstånd. Ty alla skapade ting hava blott en skapare, och han är god, och en god skapare kan icke skapa eller frambringa något annat än det som är gott.

Det skulle strida emot Herrens natur. Utom denne gode skapare finns det icke någon annan skapare, som skulle hava skapat det onda. Satan kan endast fördärva det som blivit skapat; han har ingen egen kraft att skapa någonting. Därför är synden icke ett skapat ting med tillvaro i sig själv. Den är endast ett tillstånd som förstör och vilseleder.

Ljuset har en tillvaro, men mörkret har ingen egen tillvaro. Det är endast frånvaron av ljus. På samma sätt har synden och det onda ingen särskild tillvaro, utan frånvaron av det goda eller motsatsen till det goda är i sig själv ond. Nu är detta syndens mörker mycket farligt. Ty i detta mörker gå många själar vilse från den rätta vägen, slå sig mot de klippor som äro satans svek, och falla i helvetets mörka avgrund, där de äro förlorade. Därför uppenbarades jag, världens ljus, i köttet för att kunna befria dem, som ångra sig och tro på mig, från mörkrets makt och föra dem i trygghet till det efterlängtade målet i himmelen, där ingen natt skall vara mer (Uppb. 21:23; 22:5).

II: Du frågar, huru syndens mörka tillstånd uppkom, då den Allsmäktige Guden fanns till. Detta berodde på att satan och människan utförde sin egen fria viljas onda begärelser och handlade på sitt felaktiga och oriktiga sätt. Om du frågar, varför Gud icke satte människan ur stånd att falla i synd, så är svaret: Detta skulle hava inneburit, att Gud hade gjort människan till endast en maskin; men då skulle människan aldrig hava kunnat smaka sann

glädje, som kan erhållas endast genom den fria viljans och självbestämningens utövning. Adam och Eva bedrogos av satans lögn, därför att de i sin oskuld icke visste vad bedrägeri och lögn var. Före den tiden visste icke heller satan vad högmod var, ty förut hade det icke funnits något högmod. Ändå har högmodet frambragts hos satan och även hos människan. Dock har Gud genom sin makt förvandlat det och låtit det goda framgå ur det onda. Ty först har genom människoblivandet och försoningen Guds gränslösa och underbara kärlek blivit uppenbarad; eljest skulle den hava förblivit okänd. För det andra uppskatta de frälsta paradisets salighet dubbelt, sedan de smakat syndens bitterhet; liksom honungens sötma kännes starkare i motsats mot salt och bitter smak i födan. Därför skola de aldrig mer giva efter för synden, utan i ödmjukhet, lydnad och kärlek hängiva sig åt Guds, Fadrens dyrkan och för alltid förbliva saliga i tron.

III: Människor tycka om att se på fläckarna i solen och i månen och på förmörkelser, men de tänka icke på de fläckar och förmörkelser, som äro förbundna med synden, vari de själva äro stadda. Genom denna iakttagelse kan du i viss mån förstå, att om ljuset, som du har i dig, är mörker, huru djupt blir då icke mörkret? (Matt. 6: 23.) Av spetälska blir kroppen ofta känslolös och domnar. På samma sätt bliva genom syndens sjukdom hjärtat och samvetet döda och känslolösa, så att människan icke känner syndens lidande och äckel. Den tid är nära,

då människan skall förstå och besinna syndens följder, och då det skall vara gråt och tandagnisslan.

IV: De som nedsjunkit i synden, känna icke dess tyngd, liksom de som dykt ner i vattnet icke känna tyngden, hur många ton vatten än finnas över deras huvuden: de kvävas och dö. Men om en människa stiger upp ur vattnet och försöker bära aldrig så litet vatten, så upptäcker hon strax dess tyngd. Dem som erfarit syndens tyngd och ångra sig och komma till mig, giver jag sannskyldig ro. (Matt. 11: 28.) Ty sådana har jag kommit att uppsöka och frälsa.

V: Det är icke nödvändigt att alla kroppens lemmar bliva svaga och obrukbara, för att döden skall följa. Det är alldeles nog, om endast hjärtat sviker eller hjärnan blir skadad; det kan också inträffa, att en olyckshändelse gör slut på livet på en gång, medan lemmarna i övrigt äro så starka som någonsin och äga hälsans fulla kraft. På samma sätt är en synd med dess förgiftning av hjärta och förstånd alldeles tillräcklig för att fördärva hela det andliga livet, ja, att förstöra en hel familj, ett folk, ett land, en värld, såsom Adams synd tydligt bevisar. Ett ord av mig är tillräckligt för att skänka evigt liv, såsom mitt ord vid Lazarus' grav bevisar.

VI: Det kan hända att en fågel eller ett annat djur, som levat med människor och blivit vän med dem, när det sedan återvänder till sina likar, icke blir välkommet, utan anfalles och dödas, därför att djur som hava varit tillsammans med människor

bära sig åt på ett främmande och olikt sätt. Men om till och med djur neka att mottaga sina egna likar, därför att de umgåtts med människor, huru kunna helgonen och änglarna i himmelen mottaga syndare som levat med onda människor? Detta betyder icke, att helgonen sakna kärlek till syndarne, men himlens hela beskaffenhet förefaller obehaglig för dem som icke höra dit. De goda och rättfärdiga människornas sällskap här i världen är förhatligt för syndare; huru kunna de då vilja leva med dem för alltid i himmelen? Ett sådant paradis förefaller dem såsom ett strängt straff och helvete. Tro därför icke, att Gud driver ut syndarna från himmelen och kastar dem i helvetet. Nej, Gud som själv är kärlek har aldrig kastat någon i helvetet och kommer aldrig att göra det. Det är syndarens syndiga liv som av sig självt för honom till helvetet. Innan detta liv har tagit slut, innan således människan kommit till himmel eller helvete, taga himmel och helvete gestalt i människans hjärta i det närvarande livet i följd av vars och ens goda eller onda gärningar. Den som vill undfly ett evigt helvete i det tillkommande livet, måste därför allvarligt ångra sina synder och giva sitt hjärta åt mig, för att jag genom att bo hos honom må göra honom till himmelrikets son för evigt.

VII: En upprorsman mot vår regering och vår konung kan taga sin tillflykt till något annat land. Men vart skall den fly och var skall den gömma sig, som är upprorisk mot Gud? Varthelst han går, till

himmelen eller till dödsriket, så är Gud där. (Ps. 139: 7—8.) Det bästa han kan göra är att ångra sig och kasta sig ned inför den Allsmäktige.

VIII: Fikonlöv räckte icke för Adam och Eva att dölja sig med, utan de gjorde sig kläder av djurhudar. På samma sätt äro människans goda gärningar, som likna fikonlöv, icke tillräckliga för att rädda henne från den kommande vreden, därtill duger endast min rättfärdighets klädnad.

IX: Mott och mal bry sig icke om att elden bränner och förgör, utan dragas till ljuset och förgås däri. På samma sätt bryr sig människan icke om syndens olycksaliga och förgiftande makt, utan drages av dess overkliga njutning och förstör sig för alltid. Mitt ljus kan frälsa syndaren från döden och skänka liv och evig salighet, ty människan har skapats för att leva i det sanna ljuset.

X: Synden är icke en inbillning, utan i det andliga mörker, vari människorna leva, hava ondskans frön och syndens mask frambragts genom människans onda vilja, och vanställt och förstört anden, liksom smittkopporna ofta på mycket kort tid vanställa de skönaste ansikten. Lika litet, som Gud någonsin skapat lidande och sjukdom, har han skapat synd och ondska. De äro följder av människans olydnad. Smärta och sjukdom äro heller icke inbillningar, utan de äro verkningar av och utvärtes tecken på syndens inre, osynliga sjukdom, vare sig den förorsakats av ens egen eller andras synd, och av vilken mänsklig familj eller samfundskropp

den ene eller den andre än är en lem. Men när alla dessa lemmar ångra sig och förenas i mig, då flyter mitt livgivande blod in i lemmarna, läker inre och yttre sjukdom och skänker full hälsa för alltid. Till detta mål blev människan skapad. Då skall hon i evigheten vara salig med sin skapare och härskare.

ANDRA DELEN

Lärjungen: Herre, i dessa dagar hålla en del lärda män och deras efterföljare frälsningen genom din försoning och ditt blod för meningslös och orimlig. De säga att Kristus är endast en stor lärare och ett föredöme för vårt andliga liv, men att frälsning och evig salighet beror på våra egna ansträngningar och goda gärningar.

Herren: I: Minns att de andliga tingen och religionen hava mer att göra med hjärtat än med huvudet. Hjärtat är Guds tempel, och när hjärtat är uppfyllt av Guds närvaro, blir även hjärnan upplyst. Eljest äro hjärnan och förståndets ögon, då de sakna det sanna ljuset, lika odugliga som de naturliga ögonen när de äro i saknad av dagsljuset. I mörkret kan man taga en orm för ett rep och ett rep för en orm. På detta vis missleda denna världens lärde enkla människor genom sin förvända tolkning av andliga verkligheter. För att bedraga Eva använde satan icke ett får eller en duva, utan en orm, som var listigare än alla andra markens

djur. Han använde dess list såsom ett fint vapen. På samma sätt finner Satan i våra dagar, att de vises och lärdes insikt och lärdom och de förståndiges förstånd äro fina medel för att vilseleda och förstöra de troende, och han handlar därefter. Förståndet enbart räcker icke till. Det är också nödvändigt att vara oskyldig som en duva. Därför har jag sagt: »Varen kloka såsom ormar och menlösa såsom duvor.»

II: Mitt kors och min försoningsdöd hava samma verkan på dem som tro, som kopparormen hade på de ormbitna israeliterna. En var som såg på den med troende blick blev räddad. (4 Moseb. 21: 9. Joh. 3: 14—15.) De som betraktade den endast som en bit koppar i stället för att tro, började resonera: »Vad kan det vara för nytta med den här kopparormen? Att se på den är rena galenskapen. Om Moses först ville giva oss något motgift, någon medicin eller något särskilt läkemedel för att rädda oss från de giftiga ormarna, så kunde det vara något att tro på. Men vad kan det finnas för hjälp mot gift i den här stången?» Följden var att alla dogo. De som i våra dagar disputera och vägra att följa den frälsningsväg som Gud utstakat, skola förgås av det gift som utgöres av deras egen synd.

III: En yngling föll ned från en höjd och slog sig så illa, att han förlorade mycket blod ur sina sår och var nära att dö. Fadren förde honom till en läkare, och läkaren sade: »Livet är i blodet. Efter-

som ynglingen mistat så mycket blod, kan han räddas endast om någon vill giva sitt eget liv eller sitt eget blod för honom. Eljest dör han helt snart.» Fadrens hjärta var fullt av kärlek, och han var genast färdig att giva sitt eget blod. Fadrens blod fördes över i ynglingens ådror, och sonen räddades.

Det har hänt, att en behjärtad läkare offrat av livets dyrbara vätska hos sig själv för att rädda livet på en av sina patienter.

På samma sätt har människan fallit ner från helgelsens höjd och skadat sig på sina egna synder och är nära att dö, enär hennes andliga liv går förlorat. Men jag giver mitt eget andliga och eviga blod för dem som ångra sig och tro på mig, för att de skola undkomma fördärvet och vinna evigt liv. Ty jag har kommit, för att de skola hava liv och hava övernog och leva i evighet. (Joh. 10: 10.)

IV: I gamla tider var det förbjudet att dricka blod av djur och att äta köttet av vissa djur. Meningen med detta förbud var att man skulle undvika olika sjukdomar, och att människan, som från början hade en kropp liksom djuren, icke skulle utveckla sina djuriska och köttsliga instinkter genom att äta djur och dricka deras blod; därigenom räddades människan från många onda verkningar. Men nu är »mitt kött sannskyldig mat, och mitt blod är sannskyldig dryck». (Joh. 6: 55.) Ty därav kommer andligt och oförgängligt liv och full hälsa.

Därigenom kan himmelens glädje och salighet vinnas.

V: Syndernas förlåtelse är icke hela frälsningen. Full befrielse från synd är full frälsning. Det är möjligt att dö av syndens sjukdom, även om man erhåller syndernas förlåtelse. En man angreps efter ett långt lidande av en sjukdom i hjärnan, och under ett anfall av vansinne begick han ett mord. Han dömdes till att hängas. När hans släktingar överklagade domen på grund av den verkliga orsaken till hans handling, erhöll han benådning för sitt mord. Men innan släktingarna kunde nå honom med den goda underrättelsen om benådningen, fingo de höra att mördaren hade dött av sin hjärnsjukdom, som också hade varit orsaken till det mord han begått. Vad hade han då för gagn av benådningen? För att räddas behövde han botas från sin sjukdom. Då först skulle han hava haft verklig glädje av benådningen. Jag uppenbarades i köttet för att förlossa dem som ångra sig och tro, både från syndens orsak och från dess verkan, från sjukdomen, straffet och döden. De skola icke dö i sina synder, ty jag frälsar dem ifrån deras synder. (Matt. 1:21.) De övergå från döden och ärva evigt liv.

VI: Många människors liv är i fara. De likna jägaren som fick se en honungskaka i ett träd i skogen vid stranden av en flod. Han gick upp i trädet, och medan han njöt av den söta honungen märkte han icke att han befann sig i dödens käftar.

Ty i floden mitt under trädet höll en alligator munnen vidöppen för att sluka honom; på andra sidan lågo vargar runt om trädet färdiga att slita honom i stycken. Och därtill kom, att en liten farlig insekt hade ätit sönder trädets rötter. Inom en kort stund föll trädet ned i floden, och den dåraktige jägaren blev en munsbit för alligatorn. Sammalunda med människans ande. Under en kort stund sitter den i kroppens träd och smakar syndens overkliga och oäkta honung och tänker icke ett ögonblick på, att den befinner sig i världens farliga skog, där satan vill sönderslita och förstöra den och helvetet liksom en alligator väntar nedanför med öppen mun på att uppsluka den, under det att syndens små osynliga insekter äta sig igenom kroppen och livets rötter, så att själen en vacker dag plötsligt faller ned och blir helvetets offer. Men den syndare, som kommer till mig, förlänar jag frälsning från synd, djävul och helvete, jag giver honom evigt liv som ingen kan rycka ifrån honom. (Joh. 10: 28—29.)

VII: Med listiga ord och bedrägliga lockelser drager satan människorna till sig och uppslukar dem, liksom ormen med sina vackra ögon tjusar fåglarna, drager dem till sig och uppslukar dem. Men dem som tro på mig, räddar jag från den gamle ormen och från världens olycksdigra dragning. Liksom fågeln trots jordens starka attraktion och tyngdlagen flyger fritt i den fria luften, så komma de troende under inflytande av min kär-

leks attraktion, och flygande på bönens vingar anlända de i trygghet hem och nå sitt efterlängtade, eviga mål.

VIII: En man som lider av gulsot tycker att allting är gult. Så betrakta syndaren och många lärda även det verkliga snillet i överensstämmelse med den begränsning, som ligger i den enes synd och i de andres förutfattade meningar. Kanske går någon ännu längre och betraktar mig som en syndare i likhet med andra människor. Men mitt yrke är att frälsa syndare, och det beror icke på världens omdöme utan förverkligas oupphörligen i de troendes liv. Liksom Levi ännu när han var i stamfader Abrahams land, ehuru ännu icke född, gav tionde till mig, så erhålla de troende i alla släktled försoning och förlossning från sina synder genom mig på korset, ehuru de ännu icke voro födda, när jag led och dog. Ty denna frälsning gäller alla folk i hela världen. (Hebr. 7: 9—10.)

IX: Att säga att människan kan vinna frälsning genom sina egna ansträngningar och goda verk, är alldeles meningslöst. Andra sedelärare och ledare säga: Gör det goda, så blir du god. Men jag säger: Bliv först och främst själv god. Goda gärningar komma av sig själva, när hjärtat har blivit gott och förnyat. Endast en dåre kan påstå, att ett dåligt träd blir ett gott träd, om man endast väntar länge nog, och låter det bära frukt år efter år. I verkligheten kan ett dåligt träd bliva gott endast genom att inympas på ett gott träd. Då

dör dess egen dåliga natur, och det goda trädets ädla art ingjutes i det. Det är vad vi kalla en ny skapelse. En syndare önskar göra det goda, men frambringar ändå endast syndens frukt. Men när han efter ånger genom tron inympas i mig, dör hans gamla människa, och han blir i mig en ny skapelse. Från detta frälsta liv komma goda gärningar och frukter, sådan frukt som bliver bestånd-dande.

X: Många hava genom egen erfarenhet funnit, att en människas godhet varken kan åstadkomma frid i sinnet eller giva visshet om evigt liv och frälsning. Detta visar sig hos ynglingen som kom till mig. Han hade kommit för att fråga: »Vad gott skall jag göra för att få evigt liv?» (Matt. 19: 16—22.) Liksom åtskilliga lärda män och deras efterföljare nu för tiden hade han inga riktiga tankar om mig. Han trodde att jag var en av dessa lärare, vilkas liv liknar vitmenade grifter, men icke innehåller så mycket som en atom av verklig godhet. Därför sade jag till honom: »Varför frågar du mig om vad som är gott? En finnes, som är god.» Men han igenkände icke i mig denne ende gode, livets givare. När jag försökte behålla honom hos mig och giva honom livet, gick han bedrövad bort. Hans exempel visar tydligt, att hans lydnad för buden och försök att vara god icke förmådde tillfredsställa hans behov och giva honom full visshet om evigt liv: hade hans goda gärningar förskaffat honom frid, så hade han aldrig kommit till mig

för att fråga. Icke heller hade han gått bort bedrövad, när han kom, utan till svar på mina ord skulle han hava vandrat vidare, full av glädje. Paulus, han förstod mig. Han utförde sin föresats. I stället för att bliva bedrövad lämnade han allt och följde mig. (Fil. 3:6—15.) Sammaledes giver jag frid och evigt liv åt dem, som uppgiva tilliten till sin egen rättfärdighet och följa mig.

TREDJE KAPITLET

BÖN

FÖRSTA DELEN

Lärjungen: Många fråga: »Om Gud känner till våra behov och om han kan uppfylla dem på bästa sätt, vare sig det är fråga om att befrias från det som är ont eller att erhålla det som är gott, varför behöva vi då bedja till Gud om andliga eller lekamliga ting? Kunna vi med våra böner ändra Guds avsikt?

Herren: I: De som fråga på detta sätt, visa att de icke veta vad bön är och att de icke hava levat bönens sanna liv. Eljest skulle de veta, att bön icke blott är tiggeri hos Gud. Att bedja är icke att tigga Gud om livets skilda behov, utan det är att få Gud själv, livets givare. När du har fått livets källa och är förenad med honom, har du fått livet självt. Sedan skall han förse dig med allt du behöver för ditt liv. Åt onda människor skänker Gud i sin kärlek endast världsliga ting. De kunna icke känna andliga behov, eftersom de icke hava något andligt liv. Skulle andliga välsignelser skänkas dem, så skulle de icke uppskatta dem, utan snart mista dem. Åt de frälsta där-

emot givas gåvor av båda slagen, men i synnerhet andliga gåvor, för att deras hjärtan må dragas från de förgängliga och synliga tingen och fästa sin kärlek vid osynliga och varaktiga ting. Genom bönen kunna vi icke ändra Guds avsikt, men Guds barn vinna genom bönen visshet om hans avsikt med dem. Ty när de bedja, uppenbarar sig Gud för dem i hjärtats dolda rum och talar med dem. När hans avsikt, som är deras egen vinning, således blir känd av dem, så avlägsnas allt deras tvivel och knot för alltid.

II: Bön är att andas i Guds luft. Gud inblåser sin helige Ande i dem som bedja, så att de bliva levande varelser. (I. Moseb. 2: 7, Joh. 20: 22.) De skola aldrig dö, ty Guds ande, som genom bönen upptagits i deras andliga lungor, giver dem hälsa, styrka och evigt liv. Gud, som är kärleken, giver dem med oändlig frikostighet vad de bäst behöva för sitt andliga och lekamliga liv. Därför att Gud av sin fria nåd giver frälsning och den helige Anden, uppskattas dessa gåvor i regel icke av människorna; men bönen lär oss att uppskatta dem. Därför att Gud med oändlig frikostighet har förlänat värme, ljus, vatten och luft, utan vilka intet liv kan finnas, tänka människorna icke på sin plikt att tacka skaparen för dessa gåvor; utan i stället skatta de högt guld, silver, diamanter, juveler och andra sådana ting, som kosta mycket och erhållas endast med svårighet, men som ändå icke släcka hunger eller törst eller förskaffa anden tillfredsställelse och vila. Sammalunda handla

människor dåraktigt i andliga ting. Men visdom och evigt liv givas åt dem som bedja.

III: Denna värld liknar ett stort hav, vari många sjunka och drunkna. Men fiskarna förbliva levande även i havets djup, ty de komma upp till ytan, öppna munnen och insupa en viss mängd luft, som de behålla hos sig, så att de kunna leva även på djupt vatten. De som komma upp till ytan på livets hav och genom bön i ensamhet insupa den helige Andens friska luft, hålla sig därigenom levande i denna världens hav.

IV: Ehuru fiskarna hela livet igenom stanna i havets salta vatten, bliva de aldrig själva salta, eftersom de äro levande. På samma sätt förblir den bedjande fri från den smak som genomtränger världens och syndens orenade hav, ehuru han lever däri. Ty genom bönen håller han sig alltid levande, i bönen dricker han av livets källa.

V: När solens värme och strålar falla på havets salta vatten, uppkomma dimmorna, som långsamt stiga uppåt och bliva till moln, varefter de, förvandlade till sött och friskt vatten, regna ned i skurar. (Ty när dimmorna stiga upp, stiger salt och annat som finns i vattnet icke upp med dem, utan stannar kvar nere i havet.) På samma sätt stiga bedjarens tankar och önskningar upp mot himmelen liksom dimmor, sedan renar rättfärdighetens sol med sina strålar tankarna i hans bön från syndens smak. Bönerna bliva till ett stort moln, som faller ned från himme-

len till jorden i skurar av välsignelse, väckelse och liv över många människor.

VI: Vattenfågeln simmar i vattnet, men dess vingar äro torra när den flyger upp. Så lever bedjaren i denna värld. Men när tiden kommer för honom att flyga upp till himmelen, är han fri från den syndfulla världens smuts och orenlighet och når sitt eviga viloställe.

VII: Det är alldeles riktigt och bra för skeppet att vara i vattnet. Men det är orätt och fördärvligt, om vattnet fyller skeppet. Så är det också rätt och bra för en människa att vara i världen. Ty därigenom håller hon sig själv flytande och kan hjälpa andra att nå livets mål. Men om världen är inuti henne och inträngер i hennes hjärta, följer därav fördärv och undergång. Bedjaren håller alltid sitt hjärta lydigt mot honom som skapat hjärtat till ett tempel åt sig själv, på detta sätt lever bedjaren i trygghet och frid både i denna världen och i den tillkommande.

VIII: Alla veta att det är omöjligt att leva under vatten. Alla veta också, att om de sjunka ner i vattnet, så kunna de icke förbliva levande, utan måste dö av kvävning. Det är nödvändigt att bruka vatten och dricka det. Men det är icke nödvändigt att sjunka ner däri. Sammalunda är det nödvändigt att rätt bruka världen och de ting som äro i världen, ty det är svårt att leva utan dem. Gud gjorde världen för att människan skulle bruka den. Men hon får icke drunkna i världen. De, som låta bönens andedräkt stanna, skola dö.

IX: När det andliga livet börjar lida av att bönens liv upphör, så bliva de ting i världen, vilka äro avsedda till gagn för människan, skadliga och förstörande, liksom solen, som med sitt ljus och sin värme giver växt och liv åt växterna, även kan komma dem att vissna och förtorka, och liksom luften, som uppfriskar och upplivar alla djur, även kan komma dem att förgås. Därför vaka och bed!

X: Du måste leva så i världen, att du är i världen, men icke av världen. Ty tingen i världen bliva icke onda, utan nyttiga och gagneliga för det andliga livets tillväxt, om hjärtat vänder sig mot rättfärdighetens sol. På många orena och smutsiga ställen kunna blommor växa och borttaga all dålig lukt med sin ljuva doft; blommande växter, som vända sig mot solen, erhålla därifrån värme och ljus, så att smutsen icke skadar dem, utan i stället göder dem och hjälper dem att växa. På samma sätt erhåller bedjaren värme och ljus genom sin bön, genom att vända hjärtat mot mig. Och genom den ljuva doften av sitt nya, heliga liv, som borttager världens onda dunster, förhärligar han mig och frambringar doftande frukt som bliver beståndande för alltid.

ANDRA DELEN

I: När bönens nödvändighet framhålles, menas därmed ej, att Gud icke giver någonting utan vår bön, ej heller att vi måste underrätta honom om våra behov. Den stora förmånen ligger däri, att hjärtat, när det

befinner sig i bönens tillstånd, får en särskild mottaglighet för alla goda gåvors givare och för gåvorna från honom. Därför skedde den helige Andens utgjutelse icke på första dagen, utan efter tio dagars särskilda förberedelse. Om någon har erhållit en god gåva utan särskild förberedelse, kommer han varken att uppskatta den till dess fulla värde, eller att behålla den för beständigt. Eftersom Saul vann sitt rike och den helige Anden utan att bedja om dem, miste han båda efter en kort tid. Han hade gått hemifrån icke för att erhålla Anden och ett konungarike, utan för att söka sin faders åsnor. (I. Sam. 9: 3—10, 13: 13—14.)

II: Endast den som är förtrogen med bönen kan bedja till Gud i ande och sanning. De flesta människor likna den känsliga blomman, som drager ihop sig, när den beröres, men sedan blir likadan strax igen. Under bönen taga de intryck av den helige Ande och hans goda undervisning och draga ihop sig liksom mimosan, det är, de böja andäktigt sina huvuden, men när de lämna bönen, bliva de alldeles likadana som förut.

III: Om man försummar ett träd eller en växt, som frambringar vackra blommor och goda frukter, så mister trädet eller plantan sin ädelhet och urartar till att bliva en vanlig vild växt. Om den troende är slarvig och försumlig med bönen och det andliga livet och icke bliver i mig, så glider han ned från välsignelsens höjd och råkar in på sina gamla syndavägar, där han går förlorad.

IV: Har du sett en häger stå på stranden till en sjö eller en damm? Av hans ställning kunde man tro att han betraktar Guds makt och härlighet och vattnets underbara förmåga att rena och att släcka törst. Men hägern ägnar icke en enda tanke åt sådana ämnen, utan den står där timme efter timme för att få syn på en groda eller någon liten fisk att svälja ned. På samma sätt är det med bön och betraktelse hos många människor. De sitta på stranden av Guds hav. Men de ägna ingen tanke åt hans makt och kärlek, de begrunda icke hans ande, som kan rena från synd, eller hans väsen som kan släcka deras andes törst, utan de uppgå i den enda tanken på, hur de skola få något som smakar dem, något som hjälper dem att njuta världens fördärvliga fröjd, och så vända de bort ansiktet från den sanna själsfridens klara vatten. De överlämna sina hjärtan åt denna världens ting, som förgå, och de förgås själva med dem.

V: Vatten och fotogen komma båda från jorden. De se ganska lika ut, men deras verkningar och egenskaper äro alldeles olika. Det ena utsläcker eld, det andra när eld. Sammalunda äro världen med dess ting och hjärtat med dess törst efter Gud båda skapelser av samme Gud. Men om hjärtat söker tillfredsställelse i denna världens ting, sådana som rikedom, glans, ära, så är det som när man söker släcka ut en eld genom att hälla fotogen över den. Ty hjärtat kan vinna ro och tillfredsställelse endast hos honom som skapat det och inlagt i hjärtat törsten och åtrån efter

honom. (Pr. 42: 3—4.) Därför, den som kommer till mig, honom vill jag giva livets vatten, så att han aldrig någonsin skall törsta, utan det vatten jag giver honom skall bliva i honom en källa, vars vatten springer upp med evigt liv. (Joh. 4: 14.)

VI: Människorna söka vinna frid av världen och vad däruti är, ehuru erfarenheten bevisar, att i världen icke finns någon verklig frid och tillfredsställelse. De likna gossen som skalar en lök och tar bort skal efter skal i hopp att finna någon kärna i mitten, på samma sätt som man lyfter av locket på en ask för att komma åt det som är inuti. Men en sådan förhoppning blir gäckad. Ty innanför skalen finns det ingenting alls, eftersom löken helt enkelt består av skal. Denna värld med allt vad den innehåller visar sig endast vara fåfängligheters fåfänglighet (Pr. 12: 8), intill dess människan finner sanningens och fridens källa. (I. Tes. 5: 23.)

VII: Världen är som en hägring; vid första åsynen strävar sanningssökaren att komma dit i tanke att där finna livets vatten för sin törstande ande. Men omsider får han ingenting annat än missräkning och hopplöshet. Livets vatten kan aldrig finnas i konstgjorda dammar och gistna kar; endast de som komma till mig med uppriktig bön, finna rik tillgång på livets vatten hos mig, det levande vattnets källa, och i detta vatten finna de hugsvalelse, tillfredsställelse och evigt liv. (Jes. 55: 1, Jer. 2: 13, Uppb. 22: 7.)

VIII: En kvinna vandrade uppe bland bergen med ett litet barn på armen. Barnet fick se en vacker

blomma vid sidan av vägen och ryckte sig så häftigt loss från moderns arm, att det föll huvudstupa på en sten, spräckte pannan och dog på stället. Det är uppenbart att trygghet och kärlek och näring för barnet fanns i moderns armar, i hennes hjärta och modersbröst, och icke i blommorna vid vägkanten, som barnet var så ivrigt att plocka, att det miste sitt liv. Det går likadant med den troende, vilkens liv icke är omslutet av bönen. Om han uraktlåter att lära känna min omsorg och kärlek, vilka äro mycket större än en moders kärlek (Jes. 49: 15), och försummar den andliga mjölk som jag giver honom till själens uppehälle och eviga liv, och om han hoppar ut ur mina armar och mister livet, när han ser de synliga, men förgängliga tingen i världen och tjusas av dem, så är det helt och hållet hans eget fel.

IX: Med mjölken i modersbröstet förhåller det sig så, att den icke flyter in i barnets mun, förrän detta suger bröstet. På samma sätt måste mina barn genom bönen suga till sig den andliga mjölken och näringen. Eljest få de icke del därav. Men det är ingalunda nödvändigt, att barnet först skall förstå, hur det är med modern och mjölken, eller lära sig sättet att suga mjölken. Utan någon undervisning vet det genom naturen av sig självt, hur det skall komma åt mjölken. Sammalunda veta de, som äro födda av Anden, av sig själva genom andlig insikt utan världens visdom och utan någon undervisning, huru de skola bedja och huru de skola hämta det eviga livets mjölk från sin andliga och himmelska moder.

X: Jag har hos människan skapat andlig och naturlig hunger och törst, för att hon icke må tanklöst inbilla sig att hon är Gud, utan dagligen märka, att hon är en stackars skapad varelse och att hennes liv beror av hans tillvaro som skapat henne. När människan således känner sin egen brist och längtan, så bliver hon i mig genom tro och bön och Andens gåvor, och jag i henne, och därigenom blir hon för evigt glad och salig i mig.

TREDJE DELEN

I: Att bedja är att samtala med mig, att leva i gemenskap med mig och att bliva lik mig genom att förbliva i mig. Det finns en insekt, som äter gräs och löv och lever i grönskan och har samma färg som den. Isbjörnen lever i den vita snön och blir vit liksom den. Den bengaliska tigerns teckning påminner om vass och gräs, varibland han vistas. Så vinna de, som leva i bön och Andens liv i gemenskap med Gud, liksom änglarna och helgonen, likhet med mig.

II: När jag en kort stund uppenbarade något av min härlighet för Petrus, Jakob och Johannes på berget, visade sig endast två av helgonen, Moses och Elias, och apostlarna blevo så överväldigade av den saliga försmaken av himmelen, att de voro färdiga att göra tre hyddor och stanna kvar där. (Matt. 17: 1—5). Hur skall det då icke bliva, när de nått det slutliga målet och med tallösa änglar och helgon in-

träda i evighetens fulla glans. Hur underbar skall icke fröjden vara där, varest det icke skall finnas någon tanke på att saligheten kan förändras eller mistas? (Joh. 17: 24, Luk. 1: 75.) Bönens människor lämnas aldrig ensamma, utan jag är alltid med dem, och mina helgon äro ofta med dem. (Matt. 28: 20, Sak. 3: 6—10.)

III: Det är icke något så märkvärdigt att kunna tämja vilda djur, blixten, ljuset eller vinden eller naturens andra element, men det är en stor sak och en nödvändig plikt att tämja satan och det egna jaget med dess lidelser. Dem som leva bönens liv, giver jag nåd att förtrampa all ovännens härsmakt. (Luk. 10: 18—20.) Ännu medan de förbliva i världen, äro de i mig och leva med mig i den himmelska världen. (Ef. 2: 6.) Satan är nedantill, men de äro ovantill, där han icke kan nå dem, och där de äro alldeles trygga i mig. De som tämja naturens krafter äro begränsade till luften och himlafästet, men bönens människor segra över satan, världen och sig själva och hava sin ständiga tillvaro i himmelen.

IV: Liksom biet suger och samlar honung från blommorna utan att skada deras färg och doft, så hämtar bedjaren glädje och gagn av Guds skapelse utan att på något sätt skada den. Liksom bina åstadkomma honungskakorna genom att samla honung från skilda håll och olika blommor och sammanföra den till ett ställe, så samlar bedjaren från alla de skapade tingen känslor och tankar och sammanför i sitt hjärta den rena honungen. Över allt och under alla omstän-

digheter hämtar han glädje av kärleken, som är Guds övermåttan söta honung.

V: Nu är tiden inne att i vårt hjärtas käril genom bönen samla den helige Andens olja efter de förståndiga jungfrurnas föredöme. (Matt. 25: 1—13.) Eljest återstår ingenting annat än smärta och ve. (2 Moseb. 16: 15—27.) Bedjen därför att »eder flykt icke må ske om vintern», det är under svår nöd, såsom i dödens stund eller på yttersta dagen; ej heller »på sabbaten», det vill säga i tusenårsriket och den eviga vilan (Matt. 24: 20.); ty då är möjligheten för alltid förbi.

VI: Liksom gestalt, utseende, hudfärg och beskaffenhet växla allt efter klimatets inverkan, så bliva hos dem, som leva i den himmelska världen i gemenskap med mig, deras andliga utseende, färg och beskaffenhet förvandlade från deras förra natur till likhet med min gestalt och till ovansklig härlighet.

Med samma finger varmed jag skrev de ord som kungjorde för Belsasar hans läge och hans dom (Daniel 5: 27, II Moseb. 31: 18), nedskrev jag på marken den dolda synden hos de män, som utan tanke på sin egen skuld sökte överbevisa kvinnan, som ertappats med äktenskapsbrott, och straffa henne, så att de gingo ut den ene efter den andre fulla av blygsel. (Joh. 8: 6—10.) Med samma finger påvisar jag i hemlighet för mina tjänare deras syndasår, och när de uppriktigt ångra sig, rör jag dem med samma finger och helar dem. Och liksom ett barn håller sin faders finger och går tryggt vid hans sida, så leder

jag mina barn från denna värld till deras eviga hem och vila. (Joh. 14: 2—3.)

VII: Många bedja till Fadren i mitt namn. Men de göra det utan att förbliva i mig. Det vill säga, de hava mitt namn endast i sin mun och på sina läppar, men icke i sina hjärtan och i sina liv. Därför få de icke vad de bedja om. När de äro i mig och jag i dem, erhålla de vad helst de begära av min Fader. Ty då bedja de under Andens ledning helt enkelt om det som förhärligar Fadren och är till välsignelse för dem själva och andra. Eljest erhålla de från Fadren samma slags svar, som en dålig son erhöll från en härskare, i vilkens tjänst hans fader hade visat stor tapperhet och vunnit ett ärat namn. När sonen inlämnade en böneskrift i sin faders namn för att vinna anställning och ynnest, befallde honom härskaren, som kände till hans dåliga uppförande och onda gärningar, att icke framställa en anhållan i sin faders namn, förrän han efterföljt faderns exempel och blivit lik honom: det vill säga att icke taga fadrens namn på sina läppar, utan taga efter hans goda leverne och sedan anmäla sig hos konungen. Då skulle hans böneskrift beviljas.

VIII: Mellan dem som dyrka och prisa mig endast med sina läppar, och dem, som göra det med hjärta och själ, finnes en stor skillnad. En av dem som dyrka mig, brukade alltid bedja för en annan man, som endast till namnet var min lärjunge, att hans andliga ögon skulle öppnas, så att han kunde förstå sanningen. Samtidigt bad alltid den andre, att min

sanne lärjunge skulle bliva blind. Till sist hördes den sanne lärjungens bön, som bads i kärlek i enlighet med Guds vilja. Han, som var troende endast till namnet, erhöll andlig syn och blev en sann lärjunge och var sedermera en trogen broder till min sanne lärjunge.

IX: Sådant som är omöjligt för en människa, blir möjligt genom bönen. Mina tjänare erfara i sitt eget liv under, som denna världens vise förklara vara stridande mot sunt förnuft och naturens lagar, ty deras sunda förnuft och deras kännedom om naturens lagar äro alltför inskränkta. De förstå icke att han, som gav åt varje skapad varelse och varje skapat föremål dess egen natur och lag, icke kan hindras av sina egna bestämmelser. Denne lagstiftare har gjort sin lag sammansatt och hemlighetsfull, därför att han avser framgång och lycka för alla sina skapade varelser. Den ofullkomliga människan är icke i stånd att förstå det, ty andliga ting måste utgrundas på ett andligt sätt. (I. Kor. 2: 14.) Det största undret av alla är den nya födelsen. Har någon erfarit detta under i sitt eget liv, te sig andra under för honom möjliga. Men den som icke har blivit född på nytt, finner allting omöjligt. I mycket kalla trakter är det helt vanligt att vatten fryser. En flod fortsätter att rinna under ytan, medan vattnet ovanpå blir till is, så att man lätt kan vandra tvärsöver. Om du talar om denna brygga, bildad av fruset vatten, för människor i ett varmt klimat, vilka svettas i värmen, så skola de genast förklara, att vad du säger

strider emot sunt förnuft och naturens lagar. På samma sätt är det skillnad mellan dem som blivit födda på nytt, genom bönen leva ett andligt liv och ständigt betrakta Guds stora gärningar, och dem som föra ett världsligt och jordbundet liv och äro alldeles obekanta med det andliga livet.

X: Åstundar någon att genom bön erhålla liv och välsignelse från Gud, måste han utan tvekan och tvivel tro och lyda. Till mig kom en gång en man som hade en förvissnad hand. Han lydde genast, då jag sade till honom: »Räck ut din hand!» Och hans förvissnade hand blev frisk igen och färdig såsom den andra. (Matt. 12: 10—13.) Tänk om han hade börjat göra invändningar i stället för att lyda och tro. Tänk om han hade sagt: »Hur kan jag sträcka ut min förvissnade hand? Kunde jag det, varför skulle jag då hava kommit till dig? Nej, bota först min hand. Sedan kan jag sträcka ut den.» Ett sådant resonemang skulle hava förefallit högst naturligt i människors ögon; men då hade hans förvissnade hand aldrig blivit botad.

På samma sätt måste den som beder, vara lydig och tillitsfullt sträcka ut sina andliga händer mot mig, hur svaga och förtorkade de än månde vara. Då är det min sak att giva liv och välsignelse. Var och en skall få allt efter sitt behov. (Matt. 21: 22.)

FJÄRDE KAPITLET

TJÄNST

FÖRSTA DELEN

Lärjungen: Vad är den ursprungliga betydelsen av den tjänst som anbefalles oss? Är det att vi tjäna skaparen och sedan för hans skull de skapade varelserna? Kan Gud, när det gäller att uppehålla den stora familjen av skapade varelser, på något sätt erhålla hjälp av människan, som är svag som en mask? Behöver Gud någon människas bistånd i sin omvårdnad om skapelsen?

Herren: I: Tjänst är det andliga livets arbete och kärlekens särskilda krav. Gud är kärlek och alltid sysselsatt med sin skapelse. Han vill att varje skapad varelse, i synnerhet människan som han gjort till sin egen avbild, aldrig skall vara sysslolös. Gud behöver icke någons bistånd i att uppehålla sina skapade varelser. Ty lika visst som han har förordnat, att allt skapat skall för sitt bestånd vara beroende av skaparens hjälp, så åvägabringar han också allt som är nödvändigt för att uppfylla varelsernas behov, eftersom endast den som skapat dem kan fullt tillfredsställa dem. Tjänstens värde inses därav, att när någon tjänar

och hjälper andra, så hjälper han i själva verket sig själv. När du i Tibet var nära att dö av den stränga kylan och fick se en annan man i snön, lika nära döden, och lyfte upp honom på dina skuldror, så återfingo båda kroppar värme genom ansträngningen och genom att gnidas emot varandra, och båda blevo räddade. Så räddas du själv genom att rädda andra. Detta är tjänstens innebörd.

Ingen kan leva för sig själv utan andras hjälp. Om någon, som åtnjutit en välgärning från någon annan, icke är färdig att till gengäld bevisa andra välgärningar och bistå dem, så gott han förmår, har en sådan otacksam gynnare ingen rätt att vänta välgärningar från andra.

II: Förrän en människa ägnar sin av Gud förlänade förmåga och styrka åt Guds och nästans tjänst, kan Gud icke för sin del hjälpa henne. Gud fordrar för sitt verk, att människan utför vad henne åligger. Det var människornas sak att flytta bort stenen från den döde Lazarus' grav; för det ändamålet behövde Gud icke använda sin makt. När folket hade slutat sin andel av arbetet, då utförde Gud, det är jag, det som låg vida över mänsklig förmåga. Jag gav liv åt den döde. Men sedan han återfått sitt liv, kom ånyo människornas tur. De befriade Lazarus från bindlarna och läto honom gå. (Joh. 11: 39—44.) Sammalunda med dem som äro döda i synden. Det är mina lärjungars sak att avlägsna från graven de stenar som kallas hinder och svårigheter. När detta skett, är det min sak att

giva liv. Men de flesta äro, ännu sedan de fått livet, inlindade i den gamle Adams svepning, det är, i sina gamla dåliga vanor och bruk. Det är mina barns sak att befria dem från dessa, och de skola alltid i hjärta och själ vara färdiga att utföra den tjänsten.

III: En konung sade vid sin död till en värderad tjänare: »Jag sänder dig i förväg, dit jag skall gå, för att omtala min ankomst och göra i ordning för mig. Gå därför till de dödas rike. Gå till dem som redan dött och tala om för dem, att jag snart kommer.» Genast förstod den trogne tjänaren icke konungens mening; men när han tydligen ålades att gå i förväg och stanna tills konungen anlände, så stötte han, utan att fråga, sitt svärd i hjärtat och begav sig således före konungen till de dödas krets. Jag är livets herre och konungars konung. (Apg. 3: 15. Uppb. 19: 16.) Mina tjänare måste föra evangelium till dem som äro döda eller döende i synden. Och de skola vara färdiga att giva sitt liv på min tillsägelse. Ty jag är kommen för deras frälsning och skall komma igen och giva dem livets krona. (Uppb. 2: 10.)

IV: En yngling lämnade i olydnad sitt hem, slog sig tillsammans med rövare och blev själv en grym och fruktad rövare. Hans far befallde sina tjänare att gå och hälsa sonen, att om han ville ångra sig och återvända hem, var hans far redo att förlåta allt och taga emot honom. Alla tjänare vägrade att gå av fruktan för rövarna och skogens

andra faror. Då erbjöd sig hans äldre broder, som älskade honom såsom hans fader älskade honom, att gå med budskapet om fadrens förlåtelse. När han lämnat fadren och kommit in i skogen, överfölls han av rövarne, som nästan dödade honom. Bland dem befann sig hans yngre broder. När han upptäckte att det var hans äldre broder, slog han sig för sitt bröst och grät överljutt. Men den äldre brodern omtalade, att fadren förlät honom, och sade: »Nu har jag utfört det som var meningen med mitt liv och nått vad kärleken ville.» Med dessa ord utandades han sin sista suck och dog. Den äldre broderns självuppoffring gjorde så djupt intryck på den yngre brodern, att han ångrade sig och återvände till fadren och ändrade sitt liv från den dagen. Är det icke rätt och billigt, att mina barn äro villiga att offra sina liv för att framföra mitt budskap om förlåtelse och frälsning till sina bröder, som tillbringa sitt liv i synd, lika väl som jag gav mitt liv för deras frälsning?

V: Mina barn i världen äro liksom saltet. (Matt. 5: 15.) Om icke saltklumpen smälter, kan den icke salta någonting. Om icke mina barn smälta i andens och kärlekens eld och upplösas som ett levande offer, kan icke någon själ få gagn av dem och frälsas till det andliga och himmelska livet. I annat fall förvandlas de liksom Lots hustru till en saltstod. (I Moseb. 19: 26.) Liksom jag för eder skull smältes i Getsemane (Luk. 22: 44) och gav mitt liv på korset för att frälsa liv, eftersom det

kostar liv att frälsa liv, så är det eder oavvisliga plikt att leva så, att andras liv få gagn och frälsning genom edert himmelska liv.

VI: En mördare sändes ut i kriget i stället för att hängas. I kampen för konung och fosterland visade han sådan tapperhet och trohet, att han svårt sårad besegrade fienden. När hans mål efter segern åter kom före i domstolen och konungen såg på hans kropp märkena efter de sår han fått i sin hängivna tjänst, så skänkte han honom förlåtelse för brottet i stället för att döma honom till döden, och tilldelade honom hög belöning och samhällsställning. De som i det heliga kriget kämpa på min sida tappert och troget för att frälsa sina bröder och systrar och vinna seger, skola av mig erhålla förlåtelse för alla sina synder och en tron och en krona för evigt i Guds rike. (Jak. 5:20. Uppb. 3:21.)

VII: Rörledningen som genomsläpper vatten håller sig ren, därför att den alltid genomströmmas av rent och friskt vatten. Sammalunda med dem som brukas av den helige Anden för att leda livets vatten till andra. De hålla sig därigenom själva rena och heliga och skola ärva Guds rike.

VIII: Den bästa förberedelsen och undervisningen för att mottaga den helige Anden och för att tjäna är, att den troende är lydig och, med den förmåga han fått, genast begynner att tjäna. Det är icke mycket lönt att undervisas och övas i simning, förrän man kommer i vattnet, ty endast ge-

nom att ihärdigt simma först i grunt och sedan i djupt vatten kan man lära sig konsten. När det gäller att lära sig rädda själar som hålla på att sjunka i syndens djupa hav, består den enda praktiska och grundliga undervisningen i att förbliva i mig. (Apg. 4: 13.)

IX: Många hindras från tjänst genom att betrakta sin egen klenhet. De veta icke, att min kraft fullkomnas i svaghet. (II Kor. 12: 9.) De likna sjuklingar som förbliva svaga, ännu sedan de återvunnit hälsan och intagit närande föda, därför att de icke öva sig och icke företaga sig något arbete. De böra lita på mig och gå att frälsa syndare från undergång.

ANDRA DELEN

I: Kärleken är den enda prövostenen för att upptäcka den sanna verkligheten, och endast av kärleken skola alla förstå, att I ären mina lärjungar.

Jag brukar även rättfärdighetens svärd, vilket leder somliga att i första hand tänka, att jag liksom Salomo är färdig att skipa rätt utan förbarmande. (I Kon. 3: 16—28.) Men även det sker för att det må bliva uppenbart för alla, att I ären barn av den kärlek, som gav sitt eget liv för att frälsa edra liv. Och nu måsten I, som ären i denna kärlek, tjäna varandra och giva edra egna liv för att frälsa andra från undergång, liksom jag gav mitt

liv för eder. Då besannas det ordet: »Jag lever. I skolen ock leva.» (Joh. 14: 19.)

II: Om I ären mina sanna lärjungar, skolen I bära mycken frukt. (Joh. 15: 8.) Om människorna misshandla eder och förfölja eder, ja, stena eder med förebråelser, skolen I bedja för deras väl och i stället för stenar giva dem att smaka eder kärleks frukt. När stygga pojkar se mogna, goda frukter på ett fruktträd, så kasta de stenar på dem. Men utan någon klagan släpper trädet ned frukt åt dem i stället för stenar, ty det har inga stenar att vedergälla med. Det giver utan tvekan det som Gud har förlänat. Tappa icke modet, om du blir illa behandlad. Ty själva den omständigheten att människor stena dig med falska beskyllningar, är ett tydligt bevis på att ditt liv bär frukt, och ehuru de göra det av ondska och illvilja, uppenbaras därigenom eder Faders härlighet, som är i himmelen.

Tro aldrig, att Gud saknar härlighet och att det finns i hans härlighet någon brist, som människan kan utfylla. Tvärtom är det målet för Guds kärlek att upplyfta en sådan ömklig varelse, som människan är, från hennes fall och föra henne upp till himmelens höga härlighet. Således tyckes Gud giva härlighet icke åt sig utan åt människan, sedan han renat och helgat henne. Så uppenbaras storheten och härligheten i hans kärlek.

III: Åt dem, som genom ärlig tjänst vänt sig bort från många synder och blivit rättfärdiga i mig, skall jag giva sådan härlighet, att de skola lysa

först liksom stjärnorna och sedan liksom solen, då de fullkomnas i min Faders rike. Ty stjärnorna döljas eller försvinna, när rättfärdighetens sol går upp. Och Fadren åstundar att hans barn skola vara fullkomliga liksom han är fullkomlig (Matt. 5: 28), så att de, förhärligade, må evigt lysa med honom och fröjdas i hans omätliga och ändlösa kärlek.

IV: Många lägre varelser såsom eldflugan med dess dallrande ljus och mången liten växt frambringar ljus i den mörka skogen i följd av sin naturliga förmåga. Vissa små fiskar i havets djupa vatten leda med sitt ljus andra fiskar och rädda dem från fienders angrepp. Huru mycket mer skola icke mina barn, som äro världens ljus (Matt. 5: 24), med den klarhet, som de fått från himmelen, leda dem, som i mörkret äro fiendens byte, in på den rätta vägen, och huru gärna skola de icke offra sig själva för att rädda andra från döden.

V: Om de icke bruka sina gåvor, som de fått från himmelen till tjänst åt Gud och hans skapelse, så löpa de fara att för alltid mista denna förmåga. Ty så förhåller det sig med fiskar, som leva i de mörka havsdjupen, och med eremiter i Tibet, som leva i mörkret. De förlora synförmågan. Strutsen, som icke brukar sina vingar, mister förmågan att flyga. Alltså, försumma icke de gåvor eller pund som blivit dig anförtrodda, utan bruka dem så, att du får gå in i din Herres glädje. (Matt. 25: 19—30.)

VI: För stora företag, av vilka många männi-

skor erhålla välsignelse och frälsning, plägar jag ofta bruka sådana, som i världens ögon äro ringa och föraktade. Ty i stället för att förtrösta på sin egen förmåga och insikt och berömma sig därav, äro dylika människor medvetna om sin egen svaghet och oförmåga och sätta all sin tillit till mig. Utan tvekan eller tvivel och utan att fråga kött och blod ägna de allt vad de äga åt min och nästans tjänst. (I Kor. 1: 26—30.) När fem tusen män och fem tusen kvinnor med barn mättades i öknen med fem bröd och två fiskar, hade mina lärjungar ingen hjälp att giva dem, utan voro rådlösa och ville sända bort de hungriga. Mitt redskap var en gosse, som jag hade botat från lamhet och som var ivrig att lyssna till mina ord. Därför hade hans mor, en fattig kvinna, skickat med honom i ett knyte några kornbröd och fiskar, som skulle räcka tre eller fyra dagar. När man nu började söka efter bröd, så gav den fattige gossen, där han satt vid lärjungarnas fötter, allt vad han hade kvar, fem kornbröd och två fiskar. Andra, som voro förmögna, hade med sig bättre matsäck, vetebröd och sådant. Men de ville icke lämna det till den gemensamma måltiden. Till sist visade det sig, att den obemärkte gossens kornbröd med min välsignelse var den bästa födan för hela sällskapet. Gossen hade samma namn som jag själv, Jesus.

VII: Många äro så otacksamma att de glömma godheten, huru stora välsignelser än komma dem till del, och huru mycken välvilja än visas dem till

och med såsom genom under. Slika människor kunna aldrig brukas till andras tjänst. De likna den förlamade mannen, som hade varit sjuk i trettioåtta år, och när han genom ett sådant under botades från sin obotliga sjukdom, ändå icke visade tacksamhet och trodde på mig, ja, icke ens tog reda på vad jag hette. (Joh. 5: 12—13.) Av sådana människor kan världen icke vänta någon hjälp, men väl från dem som likna den fattiga änkan, vilken lade ned i offerkistan i templet allt vad hon hade i sin ägo. (Luk. 21: 2—4.)

VIII: När det gäller att tjäna och göra din plikt ända till det yttersta, skall du likna soldaten, som stod kvar på sin vaktpost under snöfallet i den bitande kölden utan att röra sig från sin plats, ens när de övriga soldaterna gingo bort för att värma sig vid elden. Han frös ihjäl och stod kvar som en bildstod. När konungen kom och såg den döde soldaten rak och stel, tog han av sin krona, satte den på den ihjälfrusna vaktpostens huvud och sade: »Sådana trogna män utgöra glansen i min krona och likna klara stjärnor. Ack, att mannen hade levat, så att jag hade kunnat sätta honom över mitt rike.» Så böra mina trogna tjänare uppföra sig på de olika platser, där jag ställer dem. Tappert och troget skola de utföra sitt verk. Jag vill bekröna dem, icke endast för några dagar, utan med en krona, som tillhör mitt eviga rike.

IX: Många förslösa den dyrbara tid, som givits dem att tjäna, och genom sådan vårdslöshet mista

de sin eviga lön. Men ännu kunna de vakna upp och väl nyttja den tid som står dem åter. De likna jägaren, som vid flodstranden i skogen fann några vackra stenar, men utan att förstå deras värde lade dem i sin slunga den ena efter den andra och kastade dem på fåglarna i ett träd. Alla stenarna utom en föllo ned i vattnet, där han icke kunde återfinna dem. Men den enda stenen han behöll kvar, visade han för en juvelerare, när han gick genom basaren i staden. När juveleraren såg stenen, talade han om för den dåraktige mannen, att det var en diamant, värd tusentals rupi. När mannen hörde det, slog han sig för sitt bröst och begynte klaga: »Utan att veta vad de voro värda, kastade jag många diamanter i floden för att skrämma fåglarna ifrån trädet. Annars hade jag kunnat bli en miljonär. Nå, en åtminstone är kvar, och det är alltid något.» Varje dag liknar en dyrbar diamant. Om du än har tappat många dyrbara dagar i icke-varandets flod, i det du sökt komma åt de fåglar, som äro dina egna tomma begärelser, så tag dock vara på det, som du har kvar och använd det väl. Då kan du ännu vinna andlig hälsa. Tjäna honom som givit dig livet och dess kostbara pärlor och använd dessa väl till att hjälpa andra från osanning och död! Då väntar dig evig salighet i himmelen.

FEMTE KAPITLET

KORSETS OCH LIDANDETS MYSTERIUM

FÖRSTA DELEN

Lärjungen: Herre, vad är meningen med korset? Varför finns det lidande och olycka i världen?

Herren: I: Korset är himmelens nyckel. Från den stunden, då jag genom dopet tog på mig korsets ok för syndares skull, öppnades genast himmelen. Genom mina trettiotre och ett halvt år under korset och genom min död på korset, öppnades himmelen för alltid för dem som tro — himmelen som förut genom synden varit stängd för dem. De troende som taga upp korset och följa mig, inkomma genast genom mig. (Joh: 14: 6.) De få ändlös frid och salighet som världens barn icke kunna förstå, ty himmelen är stängd för dem, som icke tro. De otrognas erfarenhet och hopp är endast, att glädje efterföljer lidande, och den glädjen är icke fullkomlig. Men jag giver mina barn glädje i lidandet och därefter en evig frid och glädje. Korset tager upp dem som med glädje taga upp mitt kors, och för dem in i himmelens hamn för evigt.

II: Lidandet åstadkommes av människans fördärvade natur och förvända tillstånd, liksom hetta icke passar för den som bor i ett kallt klimat, och kyla icke passar för den, som bor i ett hett klimat. Kyla och värme bero på jordens och solens inbördes ställning till varandra. På samma sätt åstadkommer människan genom sin fria vilja överensstämmelse eller bristande överensstämmelse med Gud. Guds bud äro avsedda för människans andliga hälsa och lycka. Olydnad för dem leder till andlig sjukdom och sorg. I stället för att avlägsna dessa anledningar till motsats och disharmoni, har Gud förvandlat dem till att tjäna ett bättre ändamål. Just i följd av svårighet och nöd märker människan, att hon icke är skapad endast för denna värld, utan att hon är en främling härstädes (II Kor. 5: 1—6) och skall förberedas för sitt verkliga, eviga hem. Världens tryck håller henne ständigt vaken, så att hon icke glömsk och oaktsam på den sanna verkligheten går under med denna förgängliga jord i dess undergång. Utan i gemenskap med sin skapare skall hon, befriad från den korta levnadens lidande och olyckor, för alltid ingå i himmelens eviga fröjd och salighet.

III: Lidande och nöd förefalla bittra och giftiga. Men stundom botas förgiftning med gift. Även jag giver ofta andlig hälsa åt mina trogna genom nödens bittra och giftiga läkemedel. Då följer strax full hälsa. Icke av villigt hjärta plågar jag människors barn och vållar dem bedrövelse.

(Klag. 3:33.) Allt lidande skall en gång upphöra för alltid. Min enda strävan är de minas eviga salighet.

IV: Vid jordbävning händer det att källor med friskt vatten springa fram på torra platser och vederkvicka och bevattna dem, så att växtlighet kan gro. På samma sätt kunna genom lidandets skakningar källor med levande vatten framspringa ur ett människohjärta. I stället för att knota, fylles det då med glädje. (Ps. 119:67—71.)

V: Det är naturligt för barnet att gråta och jämra sig, när det fötts till världen, för att andedräkten må kunna bereda sig plats i dess sammantryckta lungor. Om det icke skriker, när det kommer in i sin nya livsform, måste man slå det för att få det att skrika. På samma sätt förmår jag stundom genom lidandets och sorgens slag mina barn att gråta, för att bönens andedräkt må vidga deras andliga lungor, så att de genom bönens andning begynna ett nytt liv som räcker i evighet.

VI: Korset är som valnöten. Det yttre skalet är bittert, men kärnan välsmakande och stärkande. Utanpå har det ingen skönhet eller godhet som kan synas. Dess sanna väsen visar sig endast för dem som bära korset. De finna en kärna, full av andlig sötma och frid.

VII: När jag blev människa, uthärdade jag korset för människans frälsning, icke endast under de sex timmarna i min dödsstund eller under min offentliga tjänst i tre och ett halvt år, utan under

fulla trettiotre och ett halvt år. Det skedde för att frälsa människorna från dödens bitterhet. Liksom det är svårt för en renlig människa att stanna endast några få minuter i ett stinkande och smutsigt rum, så är det mycket svårt för dem som leva i gemenskap med mig att vistas mitt i syndens smuts. Det är orsaken, varför åtskilliga bedjare, äcklade av syndens stank, hava försakat världen och dragit sig undan till ensamheten i öknar och grottor. Märk väl, att sedan en man vunnit frälsning, känner han syndens bitterhet så starkt, att han finner det svårt att leva med sina medmänniskor ens en kort tid. Åtskilliga kunna aldrig förmå sig att leva med dem igen. Hur svårt och bittert måste då icke korset hava varit för mig, som är helig och helgelsens källa, då jag måste under mer än trettiotre år leva bland syndare och ständigt vara tillsammans med dem. En människa förmår icke rätt förstå och bedöma detta. Ja, i den hemligheten åstunda jämväl änglarna att skåda in. (1 Petr. 1: 12.) Ty de visste på förhand bättre än alla andra skapade varelser, att Gud är kärlek. Men det är ännu mer underbart och förvånande, att Guds kärlek var så underbar och förvånande, att han för att frälsa syndare själv blev människa och underkastade sig korsets bitterhet för att de skulle få evigt liv.

VIII: Jag har ännu andel i deras kors, som åro mina, och som äro i mig, och jag känner deras lidande (Apg. 9: 4), ehuru de äro skapade och jag

skapare. Liksom kropp och ande äro två skilda föremål, men så nära förenade, att de äro ett och att anden genast känner om det gör ont även i en ringa lem av kroppen, så är jag mina barns liv och ande, och de äro min kropp och mina lemmar, så att jag känner deras smärta och lidande och giver dem hugsvalelse och befrielse i rätt tid.

IX: Liksom jag var i elden (II Moseb. 3: 2—6), så är jag i stånd att beskydda och rädda dem, som äro omgivna av luttringens eld. (Daniel 3: 23—26. I Petr. 4: 12—13.) Liksom lysmasken icke dör, hur häftigt dess eld än lyser, så kunna de som erhållit den helige Andens elddop aldrig skadas av någon eld, de äro trygga i mig.

ANDRA DELEN

I: Såsom löven i höstens kyla falla av träden och livet synes hava flytt för alltid, men ny vår och sommar frambringar nya löv, älskliga blommor och sedan frukt, så är det med min död på korset och min uppståndelse och med alla trogna korsbärare. (II Kor. 4: 8—11; 6: 4—10.) Under korset digna de och tyckas vara döda. Men ändå frambringa de ljuva blommor och det eviga livets ädla frukter.

II: När ett vilt träd skall beskäras och ympas, vållas smärta både hos det vilda trädet och det ädla trädet, för att det vilda trädet må förädlas och

frambringa ädel frukt. När människor från ett fördärvligt och vildvuxet liv skola inympas i ett andligt och heligt liv, måste både jag och de mina lida korsets smärta, för att de sedan alltid må frambringa ädel frukt och således uppenbara Guds kärlek och härlighet.

III: Om världen förföljer och misshandlar mig, skall du icke överraskas eller ängslas. Ty här är för mig ingen viloplats, utan ett slagfält. Nej, ve dig, när alla människor tala väl om dig (Luk. 6: 26), ty det visar, att du tillägnat dig deras förvända vanor. Det är alldeles emot deras natur att hjälpa och prisa mina barn, ty ljus och mörker kunna icke förenas. Även om de mot sina känslor stundom för skens skull ägna dem ett överkligt beröm, så är detta skadligt för dig, ty det hindrar din andliga växt och hämmar din andliga tjänst.

Att bero av världens barn är att lägga grunden till en byggnad på sanden. Ty i dag lyfta de dig på sina axlar och i morgon slunga de dig i marken, så att intet spår blir övrigt av dig. Det som är i världen är ovisst och opålitligt. När jag under den stora festen tågade in i Jerusalem, ropade alla med en röst Hosianna, Hosianna. (Matt. 21: 9.) Men endast tre dagar senare, då de märkte att varje ord från min mun fördömde deras syndiga och självviska liv, ändrade de sig och begynte ropa: Korsfäst, korsfäst. (Luk. 23: 21.)

IV: Om troende människor av missförstånd stå emot dig och vålla dig svårigheter, måste du räkna

även detta såsom din lycka, ty betänk, att Gud och hela himmelens här med änglar och helgon stå på din sida, om du gör din plikt troget och rättfärdigt enligt den helige Andens ledning. Tappa därför icke modet, ty den tid är nära, då din kärleks goda beslut och osjälviska avsikter skola uppenbaras för hela skapelsen, och ära komma tjänarens gärningar och kärlekens mödor till del inför allas ögon. För mänskligheten frälsning måste jag avsäga mig allt, och alla avsade sig mig. Men till sist vann jag allt. Om världen övergiver dig, så förvåna dig ej däröver, ty den har övergivit Gud. Sålunda bliven I sanna barn till eder himmelske Fader.

V: Tro icke att de som leva i överflöd och alltid synas hava framgång, äro samt och synnerligen Guds dyrkare. Den verkliga orsaken är ofta alldeles motsatt. Får, som länge nog finna gott bete fjärran från hemmet och herden, löpa hela tiden fara att slitas sönder av vilda djur, som en vacker dag skola förgöra dem. De får, som hålla sig nära hemmet och herden, synas kanske vara klena och svaga, men de äro fria från fara och trygga i herdens vård. Så är det ofta i världen med otrogna och troende.

VI: I början tycks det icke finnas någon synlig skillnad mellan den troendes och den otrognes liv. Men när tiden kommer, sker en stor förändring. Tag liknelse av ormen och silkesmasken. Ormen byter om skinn gång efter annan, men förblir,

alltjämt en orm och ändrar aldrig sin art. Men när silkesmasken lämnar sitt fula omhölje, blir den en skön fjäril, som flyger omkring i luften. Sammalunda lämnar den troende sin kropp och svingar sig till himmelen, men syndaren förblir efter döden utan förändring alltjämt en syndare. (Uppb. 22: 11.)

Silkesmasken har det trångt och svårt inuti puppan. Men dess nöd och ansträngning stärker vingarna och kraften för dess kommande liv. Så sucka även mina barn i kroppen och kämpa och längta efter sin förlossning. (Rom. 8: 23.) Men mödan förbereder dem och stärker dem för deras kommande eviga liv.

VII: Mitt i deras andliga strid skänker jag dem ofta en underbar frid, för att de icke må förtröttas. En trogen martyr hade vittnat om mig med sitt liv och med sina läppar. Folket hängde upp honom i ett träd med fötterna uppåt och huvudet nedåt. Men han hade en sådan frid i sin själ, att han i stället för att övervältigas av smärta och skam tilltalade sina fiender med följande ord: »Vad I haven gjort med mig, förvånar mig ingalunda. Något annat kan man icke vänta av världen. Ty världen är upp och nedvänd, och alla dess gärningar äro upp och nedvända. Den kan icke lida att se någonting rättvänt. Därför måste ni, när ni såg mig upprätt, enligt eder vana vända upp och ned på mig. Men märken väl, att i verkligheten är jag nu icke upp och nedvänd, utan jag intager den

rätta ställningen. Ty när en bild i ett skioptikon sättes upp och ned, blir den rättvänd på duken. Så hänger jag upp och ned i världens ögon, men inför Gud och himmelen är jag därför alltid rättvänd. Och jag tackar Gud för att jag får lida detta.

VIII: För vissa fromma är det lätt att en gång för alla bliva martyr och dö martyrdöden för mitt namns skull. Men jag behöver också martyrer, som leva kvar och lida döden dag efter dag, de skola hjälpa andra genom offer och självförsakelse. (I Kor. 15: 31.) I denna mening är det lätt att dö för mig, men svårt att leva för mig. Ty i senare fallet måste man dö icke en gång, utan dagligen. De som äro villiga att nu dö för min skull, skola också leva i min härlighet.

IX: Om smärta och lidande, sorg och bedrövelse stiga upp som moln och dölja rättfärdighetens sol, skall du icke ängslas, ty samma sorgens moln skola regna ned glädje och välsignelse över dig, och rättfärdighetens sol skall lysa över dig för alltid. (Joh. 16: 20—22.)

SJÄTTE KAPITLET

HIMMEL OCH HELVETE

FÖRSTA DELEN

Lärjungen: Herre, var äro himmelen och helvetet, och hurudana äro de?

Herren: I: Himmel och helvete äro två olika tillstånd i den andliga världen, vilka hava sin grund i människohjärtat. De uppkomma alltid redan här i livet. Liksom en människa icke kan se sin egen ande, så kan hon icke se dessa två tillstånd. Hon kan endast känna dem inom sig, liksom smärta kännes efter ett slag, och liksom sötma kännes, då man ätit något sött. Stundom vållar ett slag efteråt ökad smärta, ja, inflammation, och man kan få ökad nytta av sockrets näringsvärde sedan det förtärts. På samma sätt förnimmes smärta och skam av synden och tillfredsställelse av en god gärning i viss mån när handlingen begås, men den fullständiga bestraffningen och belöningen kommer först efteråt i den andliga världen.

II: Så länge människan lever här i världen, är hon aldrig nöjd, utan vill alltid hava det annorlunda, än hon har det, annan väderlek, annan omgivning. Där-

av kan slutas, att ingen tillfredsställelse kan finnas i de ting, som ändras och förgås. Människan söker efter det som icke ändras och som är i enlighet med hennes egen natur och åtrå. När så människan finner denna verklighet i mig, längtar hon icke längre efter någon förändring, ty ingen är missbelåten med fullkomlig hälsa och glädje. Däri önskas ingen ändring, ty sådant är det som både kropp och ande åstunda. En sann och verklig frid är målet för människoandens längtan.

Stundom förnimmer man plötsligt utan någon anledning, som man vet om, inom sig en glädje eller en smärta som är en beröring från den andliga världen, det är: från himmel och helvete, vilkas skugga någon gång faller på människans hjärta. Så småningom blir beröringen med den ena eller den andra delen av andens värld mer beständig, och allt efter sina goda eller onda gärningar och vanor, införlivas människan med ettdera av dessa tillstånd och väljer det för alltid. Således begynner himmel och helvete i människans liv redan i denna tillvaro, och efter döden inträder hon hel och hållen i det, vartill hennes böjelse dragit henne.

III: Några säga att begäret är roten till all sorg och olycka och att det därför icke är rätt att begära glädje i himmelen och i Gud, utan att frälsningen består i att döda allt begär. Det är lika dåraktigt som att säga till en törstig, att han skall döda törsten. Törst och begär tillhöra detta liv. Att döda eller undertrycka begäret i stället för att tillfredsställa det är detsamma

som att förstöra livet, och innebär således icke frälsning utan död. Liksom törst är till för vattnet, och vatten är till för törsten, så är i Andens värld begär till för den sanna friden, och när anden finner honom som skapat dess begär, så vinner den större tillfredsställelse och glädje, än den törstige får av vattnet. Detta är det som vi kalla himmel.

IV: Många människor i världen likna mannen som dog av törst, ehuru han omgavs av vatten, av havets väldiga vattenmassa; men för saltsmakens skull kunde icke hans törst släckas och hans liv räddas, utan han drunknade i vattnet och blev dödens rov. På samma sätt förgås människor av törst i följd av syndens bitterhet, mitt i sanningens och livets och kärlekens ändlösa hav. Men för dem som ångra sig och komma till mig, framvälla källor med levande vatten i kärlekens hav, och i hans kärlek, som först har älskat dem, vinna de tillfredsställelse och evigt liv. Detta är det som man kallar himmel.

V: Mången är så fästad vid världen, att han, ehuru ofta lyftad och dragen mot himlen genom mina barns inverkan, ändå liksom stenen av tyngdkraften drages tillbaka till världen och stupar ned i helvetet. Om någon ångrar sig och fäster sitt hjärta vid mig, så rengör jag hans hjärtas tempel, stundom med ett gissel, stundom med kärlek, så att det blir en himmel och en boning för konungars konung. Om kungar utveckla prakt och glans, sätta kronor på sina huvuden och sitta på troner, så lär oss historien, att

det snart efteråt finnes varken krona eller huvud, utan alltsammans har blivit stoft. Men de som bliva medlemmar av Guds rike, få en evig tron och krona, ty det riket och himmelens glädje tager aldrig slut.

VI: För att öka sin egendom och njutning stjäla syndare det som andra äga. Därför stänga de sina hus, när de gå bort, vare sig de äro fromma eller icke. Nödvändigheten att stänga huset med lås skall finnas, så länge som människans hjärta är stängt för dess skapare och ägare. Men har hjärtats lås öppnats för honom, som står för dörren och klappar (Uppb. 3: 20), då har hjärtat allt vad det längtar efter, och huset behöver icke längre låsas. I stället för att stjäla från varandra och göra varandra skada, skola människorna då tjäna varandra i kärlek. Nödgade av den himmelske fadrens kärlek skola de inbördes tjäna varandra och i hans kärlek finna underbar salighet i att bistå varandra inbördes. Detta är den verkliga himmelen.

VII: När jag på korset gav mitt liv för Adams barn för att frälsa syndare från helvetet och föra dem till himmelen, korsfästes två ogärningsmän, den ene på min högra sida, den andre på min vänstra sida. Ehuru vi ledo ett och samma straff, förefanns från andlig synpunkt en stor skillnad. Ty en av dem stängde sitt hjärta för mig och dog utan ånger. Den andre öppnade ångerfullt sitt hjärta för mig och erhöll i mig, som dog för syndens skull, nytt liv. Samma

dag kom han med mig in i paradiset. (Luk. 23: 39—43.) Detta paradis är icke ett tillstånd först efter döden, utan börjar i hjärtat ännu medan man lever i världen, ehuru världen icke kan se det. (Luk. 17: 21.) När en av mina trogna martyrer dödades medelst varjehanda tortyr, tilltalade han sina plågare, uppfylld av himmelens glädje: »O, att jag kunde öppna mitt hjärta och visa eder den frid som världen icke kan giva eller taga. Då skullen I bliva överbevisade om, att den underbara friden verkligen finnes till. Men den är det dolda manna, som icke kan ses eller visas». Sedan de hade dödat honom, öppnade de i sin dårskap hans hjärta för att se om de kunde finna någonting däri. Men de upptäckte ingenting annat än en bit kött. Ty endast de som äro i himmelen, känna dess verklighet och dess salighet.

VIII: Marias modersskröte, där jag vistades några månader i kroppslig gestalt, var icke så saligt som den troendes hjärta är, där jag tager min boning för alltid, i det jag gör det till en himmel. (Luk. 11: 27—28.) Många, som längta efter himmelen, gå miste om den i följd av okunnighet och oaktsamhet. De likna den stackars tiggaren, som i tjuguett år satt på en plats, där en okänd kunglig skattkammare var dold under marken. Han längtade och hoppades att bliva rik, men bad om kopparslantar och dog i usel fattigdom på grund av sin okunnighet och lättja, utan att någonsin ana den rikedom, på vilken han så länge hade suttit. Myndigheterna misstänkte, att tiggaren kanske

hade grävt ner pengar där han satt. De läto undersöka marken och upptäckte då en stor skatt, som överlämnades till den kungliga skattkammaren. Himmelriket är nära. (Matt. 4: 17.) En var kan söka det och finna det genom att göra bättring.

IX: De, som sakna erfarenhet av det andliga livet, förklara att man i denna sorgliga värld icke kan åtnjuta himmelsk glädje och frid. Men de som äga erfarenhet av det nya andliga livet veta, att liksom man stundom finner springkällor med hett vatten i mycket kalla trakter, där vattnet eljest fryser till is, så framvälla i de troendes hjärtan källor av ro och glädje mitt i denna kalla och oroliga värld. Ty den helige Andens dolda eld verkar i dem.

X: Gud skapade alla människor av ett blod till sin avbild. Men åt var och en har han givit en särskild läggning och särskilda egenskaper. Ty om alla blommor hade samma färg och doft, skulle skönheten försvinna från jordens yta. När solens ljus faller på glas med olika färger, förändras icke solljusets färg, men den skiftande skönheten hos de olikfärgade glasrutorna uppenbaras genom ett och samma solljus. Likaledes är det med rättfärdighetens sol här i denna värld och i himmelen. När den upplyser och visar helgonens av Gud förlänade mångfaldiga skönhet och glans, så är det hans egen oändliga härlighet och kärlek, som uppenbaras för alla. Således besannas det ordet, att jag är i dem och de i mig; och vår samfällda glädje i varandra skall aldrig upphöra.

Lärjungen: Somliga säga, att den troendes tröst och glädje endast framkallas av hans egen inbillning. Är det sant?

Herren: I: De troendes tröst och frid framkallas av min närvaro och av den helige Anden, som uppfyller deras hjärtan. De som säga att andlig glädje är ett alster av inbillning, likna mannen som var blind från födelsen, och när han satt ute under den kalla årstiden och började bli varm i solljuset, tillfrågades vad han tänkte om solens värme. Han sade: »Det finns ingen sol. Värmen kommer från min egen kropp. Visserligen känner jag värmen, som om den komme utifrån en synlig värmekälla. Men det beror endast på min egen inbillning. När människor påstå, att något som liknar ett eldklot är upphängt på himlen utan stöd, och kalla det för sol, så prata de smörja». Därför, »sen till att ingen får bortföra eder såsom ett segerbyte genom sin tomma och bedrägliga vishetslära, i det att han håller sig till människomeningar och världens makter.» (Kol. 2: 8.)

II: Om Guds barns frid berodde på inbillning, så skulle tankens och filosofiens värld vara full och överfull av frid. Men så är icke fallet. Endast tron vinner denna frid, icke världens filosofi och lärdom, som endast ernår en slags inbillad tröst genom att fullfölja den ena eller den andra tankegången.

III: Hos människan har jag skapat en förmåga att mottaga den helige Andens eld och inverkan, vari-

genom hon kan vinna himmelsk glädje. Kolet har i sig förmågan att upptaga värme och brinna, men utan syre kan ingen eld åstadkommas. Sammalunda kan människans mörker icke mottaga andligt ljus och himmelens värme och fröjd, förrän Andens susning når själen. (Joh. 3: 8.)

Förberedelsen av en människas hjärta och tankar är liksom stämningen av instrument. Strängarna stämmas rent i olika toner genom att sträckas. Sedan åstadkommes skön musik genom ett plektrum eller genom en stråke. Eljest vållar anslaget på strängarna missljud. Men tonföljderna och ackorden på de stämda strängarna bero egentligen på luften, ty genom att atomerna i luften sättas i rörelse uppkommer ljudet, som smeker örat. Sammalunda behöves den helige Andens friska luft för att av människornas tankar och avsikter skapa samdräktens himmelska musik. När Anden spelar på människohjärtanas strängar, frambringas ljuvliga toner både här och efter detta livet i himmelen.

Lärjungen: Stundom händer det, att all min frid och glädje plötsligt övergiver mig. Herre, beror det på någon fördold synd eller finns det någon annan anledning som jag icke vet?

Herren: IV: Ja, stundom beror det på olydnad, men stundom tyckes jag övergiva mina barn, så att friden en kort stund försvinner, för att jag må visa dem deras egen svaghet och för att de må förstå, att de utan mig äro endast torra ben. (Hes. 37: 1—4.) Eljest kunna de under fortsatt åtnjutande av

friden glömma sitt ursprungliga tillstånd liksom satan, och högmodigt inbilla sig att de äro Gud och få lida straff därför. (I Tim. 3: 6. Jud. 6: Jmfr. Jes. 14: 12—17.) På detta sätt fostras de, och när de ödmjukt förbliva i mig, skola de varda evigt saliga i himmelen.

V: Stundom inträffar det, att när jag uppfyller mina barn med min närvaro och den helige Andens fullhet, deras själ smakar underbar glädje och gudomlig salighet, medan kroppen, ur stånd att bära en slik fröjd, känner en viss trötthet eller råkar i ett tillstånd av omedvetenhet. Ty kött och blod kunna icke ärva Guds rike, icke heller kan det dödliga rymma odödlighet, förrän människan förhärligas genom att förlossas från fåfänglighetens och dödlighetens makt. (I. Kor. 15: 50—53. Rom. 8: 19—22.) Då skall äntligen min vilja ske även på jorden i varje skapad varelse såsom i himmelen. Då skola sorg och död, suckar och bedrövelse borttagas för alltid, och mina kära skola evigt regera i min Faders rike, som är frid och fröjd i den helige Ande. (Rom. 14: 17. Uppb. 21: 4; 22: 5.)

BÖN

Käre Herre, mitt hjärta är fullt av tacksamhet för dina mångfaldiga goda gåvor. Men hjärtats och läpparnas tack räcker ej, jag måste ägna mitt liv åt din tjänst och bevisa min tacksamhet med mina gärningar. Dig vare pris och lov, för att du fött mig,

usla grand, ut ur intet till att vara något, och för att du gjort mig glad i din kärleks gemenskap. Jag känner icke fullt mig själv, jag känner icke ens mina egna behov. Men du, Fader, känner väl dina varelser och deras behov. Jag förmår icke älska mig själv så mycket som du älskar mig. Att älska mig själv betyder i själva verket att med hjärta och själ älska den gränslösa kärlek, som skapat mig och som är du själv. Du har skapat i mig endast ett enda hjärta, för att det skall förenas endast med den Ende, med dig som har skapat det.

Herre, att sitta vid dina fötter är många gånger bättre och större än att sitta framför någon jordisk härskares tron. Ja, det betyder att äga en tron i det eviga riket. Nu frambär jag mig som ett brännoffer på altaret inför dina heliga fötter. Mottag offret, såsom du önskar och varhelst du vill hava det. Bruka mig såsom dig behagar. Ty du är min, och jag är din. Du har gjort mig av en handfull stoft till din bild och givit mig rätt att bliva ditt barn. Dig vare ära och härlighet och lov i evighet.

Amen.

SUNDAR SINGHS SYNER

När Sundar Singh av vänner uppmanats att uppteckna det väsentliga av sina erfarenheter, sin tro och förkunnelse, återgiver han, såsom vi sett, sin undervisning i en berättelse om lärjungens möte med Mästaren. Mästaren kom till honom ute i ensamheten i den indiska djungelns jungfruliga, ödsliga natur. Han satte sig på stenen, som frestaren nyss hade lämnat. Lärjungen satte sig nedanför. Mästaren talade. Lärjungen lyssnade. Hela Sundar Singhs lilla bok framställes såsom ett samspråk. Lärjungen frågar om det som ligger honom på hjärtat. Han vill inträngа i Guds hemligheter. Och Mästaren svarar honom, undervisande honom mest med liknelser, såsom han undervisade sina lärjungar i Galiléen.

Detta är hos den kristne Sadhun icke endast en konstnärlig form. Utan tvivel är formen verkningsfull. Vi se Jesus och hans indiske efterföljare livslevande framför våra ögon. Vi höra rösten. Läran kommer direkt till oss från Mästarens mun. Men för Sundar Singh är en slik framställning mera än blott en litterär metod. Det är för honom naturligt att bokstavligen se och höra Mästaren.

Han har fått sanningen och friden direkt från den

levande Frälsaren. Och han är angelägen om att själv träda tillbaka, så att intet misstag uppstår, som om tankarna och läran vore hans verk. En var läsare vill han skall se och förnimma, att det är Mästaren som talar, och mottaga Jesu maning i sitt hjärta, icke stanna vid någon människa. Sundar Singhs egen själ är så anlagd, att han icke kan tänka sig något sannare och riktigare sätt att framställa vad han erfarit om frälsningen, än under bilden av ett samtal med Mästaren. På detta vis hava tankarna och bilderna kommit fram i hans själ. Mästaren har personligen visat sig för honom och talat vid honom.

I ett hem hänger en bild av Beethoven. Han sitter vid pianot. Hans fingrar fara fram över tangenterna, men inga noter stå på notstället, och konstnärens blick riktar sig rakt ut mot åskådaren. Talet föll en dag på Gud och Kristus. »Hur kunde Gud tala till Jesus? Hur kunde Jesus höra Guds röst?» Vanskliga frågor, icke minst för unga sinnen som kräva klarhet och fasta föreställningar. Ett barn visste besked. »När Jesus hör Guds röst, är det som när Beethoven hör musiken i sitt huvud.»

Men för Sundar Singh stannar det icke vid en tyst invärtes förnimmelse av den gudomliga sanningen. Han både hör och ser Mästaren. Han har gjort det många gånger. Syner äro för honom vardagskost, nej, det är icke sant, utan de äro helgdagsbröd mitt under vardagarna. Han betraktar i ensamhetens stilla ro Skriften, Kristi ord och Guds verk, tills Frälsaren kanske står framför honom och talar själv. Sundar

Singh är synsk. Men bilden av Mästaren och klangen av Jesu röst te sig alltjämt för honom sådana han förnam dem i den första synen.

Vi erinra oss, att det var en syn, som förändrade Sundar Singhs liv. Den bestämde hans riktning för tid och evighet. Vi minnas, hurusom ynglingen sökte frid och fann ingen. Längtan blev till ängslan. Ängslan blev till förtvivlan. Tidigt en morgon var han besluten att taga sitt liv för att göra slut på den gnagande tomheten och smärtan i själen. Icke heller den morgonen glömde han att följa hinduismens fromma sed. Han utförde de heliga tvagningarna och drog sig tillbaka till sitt rum. Han begrundade. Han bestormade Gud. Han kunde inte vänta längre. Om icke en förändring inträtt i hans arma själ inom en bestämd timme, såg han ingen annan utväg än att kasta bort sitt liv. Då, i den tidiga morgongryningen, upplystes rummet intill av ett klart sken, och i det ljusa molnet framträdde en gestalt, som bar törnekronan. Sundar Singh igenkände honom, som han med fanatisk iver förnekade och förföljde. Det var Jesus av Nasaret. Sundar Singhs förtvivlade fråga hade fått ett svar. I stället för ofriden höll friden intåg i hans hjärta. Två data hava för alltid inbränt sig i Sundar Singhs själ. Den sextonde december detta minnesrika år 1904 hade han bränt upp bibeln, och då hans fader förebrådde honom en sådan slyngelaktighet, hade han svarat: »Västerlandets religion är falsk. Vi måste förstöra den.» Nu, två dagar senare, den

adertonde december, uppenbarade sig Frälsaren själv för Sundar och förvandlade hans liv.

Likheten med Frälsarens uppenbarelse för Paulus på Damaskusvägen är påfallande. Inverkan är så tydlig som möjligt. På tal om, att religionen är i första hand hjärtats och icke huvudets sak, har Sundar i en predikan i Schweiz uttryckligen sammanställt sig med Paulus. Båda bevisa den levande Kristus och hans kraft. »I annat fall skulle en Kristi fiende, såsom Paulus var, icke hava blivit en kristen, inte heller jag.» Låtom oss i detta sammanhang stanna vid två andra viktiga likheter med Pauli erfarenhet. De förtjäna att framhållas, ty de hava satt outplånligt märke på Sundar Singhs personlighet och gärning.

I. Sundar, liksom Paulus, spjärnade i det längsta emot udden.

En allvarlig människa kan icke gärna taga det höga och det högsta som ett rov. Man kan fritt efter klok överläggning välja ett yrke. Men gäller det en kallelse, som kräver alldeles särskild utrustning och som lägger beslag på personligheten hel och hållen, blir avgörelsen vanskligare. Skall jag våga mig in på konstnärsbanan? Eller jag känner en dragning till predikarens och församlingstjänarens ämbete. Men hur skall jag göra? I sin mån kan en liknande regel tillämpas, när det gäller den oupplösliga förbindelsen mellan man och kvinna, som fritt och helt giva sig åt varandra för tid och evighet. Det är vanskligt att påskynda en dylik avgörelse, ännu vanskligare att framkalla den eller locka någon därtill. Kanske lyder

den tryggaste regeln: Våga det, men endast om du är tvungen. Är tvånget ovillkorligt, finnes ju inget val. Det sedliga livet innefattar oupphörligen val, och vi måste välja. Vi motsvara illa Guds krav, och vi kvälja både våra medmänniskor och oss själva genom att på allt vis undanskjuta avgörelsen eller söka överflytta den på andra. Men val är kval, och det riktiga är att icke behöva välja utan i stället stå under en ledning, som bestämmer ovillkorligen för oss. Hos en stark och passionerad själ kan den hemliga, omedvetna eller nedtystade känslan av dylikt tvång taga sig uttryck i ett våldsamt motstånd, som lätt bedrager både en själv och andra.

Jesu bild och lära lågo och grodde i Pauli själ. Anden verkade där sitt verk. Men den starke mannen spjärnade emot, intill dess han var nödsakad att ge sig på nåd och onåd. Hans egen kraft reste sig upp och brottades med Kristus, innan han fick erfara sin egen fullkomliga vanmakt och genom denna erfarenhet fyllas av Kristi kraft. Ju närmare avgörelsen kom, desto hätskare blev förföljaren.

Det är icke min avsikt att i övrigt sammanställa den indiske ynglingen med den judiske gudskämpen. Sundar var för våra begrepp nästan ett barn, under Indiens luftstreck en brådmogen yngling, när Mästarens uppenbarelse förvandlade hans liv.

Sundar tillhör Sikhernas folk, som utgör den moraliska och intellektuella kärnan bland de infödda i Penjab i nordvästra Indien. Hans far, Sjer Singh, med

hederstiteln Sirdar, är en rik godsherre och landshövding i Rampur i staten Patiala. Sundar föddes den 3 september 1889 såsom yngste son efter en rad av bröder. Hans själfulla moder blev hans första lärarinna. Själv en hängiven gudsälskare och gudsdyrkare, fullgjorde hon ivrigt de religiösa riter och åligganden som tillhörde hennes ställning, alltid åtföljd av sin yngste gosse, som fick vara med icke endast vid tempelbesöken och hos prästerna, utan även när modern begav sig iväg långt in i den ödsliga djungeln för att råka och bistå någon Sadhu, det är, någon helig man, och mottaga hans anvisningar och välsignelse i gengäld. Moderns undervisning möttes av ovanlig läraktighet och begåvning hos Sundar. Han var icke mer än sju år gammal, då han kunde Bhagavadgita, Sången om den Höge, på sanskrit från början till slut. Detta Indiens förnämsta religiösa poem motsvarar i omfång ungefär Markus evangelium. Vad Bhagavadgita lärde, inskärpte modern ännu innerligare i barnets hjärta, nämligen att det viktigaste i livet icke är att vinna en ansedd ställning, att förtjäna penningar och ägodelar och erhålla makt och inflytande över människor, utan att lära känna Gud och umgås med honom. Sundar glömmer aldrig moderns maning att icke älska världen och välja världen, såsom hans bröder hade gjort, utan att söka själens frid och helst en gång bli en helig Sadhu. Modern avled i hans fjortonde år.

Hon umgicks vänskapsfullt med de amerikanska damer, som tillhörde den presbyterianska missionen

på platsen; naturligtvis utan den avlägsnaste tanke på att bliva kristen.

Missionsskolorna i Indien höra till den kristna missionens förnämsta verk. De hava vållat mycken tveksamhet och även skarpt motstånd inom åtskilliga missionskretsar i hemlandet, och problemet kan icke sägas vara löst. Det hör till de frågor, där missionen liksom andra företag och den enskilda människan överhuvud icke kunna följa lätt uppställda utvärtes regler, utan där det gäller att rätta sig efter en högre ledning, som yttrar sig i omständigheternas skiftande krav. Man har sagt: »Varför offra dessa stora summor på skolor, som möjliggöra för inderna att förvärva allehanda för deras framtid värdefulla västerländska insikter och färdigheter, men som ägna endast en bråkdel av sin tid åt att tala om Kristus och kristendomen?» Här visar sig missionens idealitet. För mig är det otvivelaktigt, att en dylik frikostighet besjälas av Kristi ande. De, som skapat missionens skolor, gymnasier och universitet i Indien och Kina och annorstädes och som ännu upprätthålla dem, tänka och säga: »Gud är kärleken och giver oss frikostigt av sina goda gåvor, mer än vi kunna begära eller tänka. Det hör till kärlekens väsen att giva vad den äger. Den kan icke behålla det för sig. Därför kunna vi icke heller för oss behålla alla de goda insikter och förmågor, som Västerlandets kristna odling har bragt å bane, utan vi känna det, icke som ett tvång, utan som en rättighet och en glädje att skänka därav åt andra folk, just i missionens namn, i Kristi eget

namn. Vi göra det utan någon baktanke. När de indiska ynglingarna i allehanda ämnen få den bästa undervisning, som vi äro i stånd att åstadkomma, så sker det icke för att på en omväg locka dem över till vår tro. Vi, såsom evangeliska kristna, tro icke på lockelse och hemligt tvång, utan vi lämna de unga valet fritt. De erhålla även undervisning i kristendomen, men denna undervisning är icke ens i alla missionsskolor obligatorisk. Men de omgivas av Kristi ande. Och det kan hända, att de i sin ordning upptäcka vad som driver missionen till ett sådant handlingssätt, nämligen den erfarenheten att Gud är kärlek, och önskan att likna honom.

Vi giva dem så mycket vi förmå av de goda andliga gåvor och kunskaper som Gud har skänkt oss och Västerlandet. Då uppfatta de kanske omsider också det bästa Gud har givit oss, nämligen kännedomen om Kristus. De få höra om Frälsaren. Men skola de tillhöra honom, måste det ske genom fri överlåtelse och enligt deras egen övertygelse.»

Det är inom vida kretsar av Indiens andliga aristokrati vanligt, att de unga mottaga undervisning i missionens skolor utan att därför bliva kristna. När den unge Sundar Singh av föräldrarna sattes i missionsskolan, var det under den tysta förvissningen, att undervisningen där icke skulle ändra hans religion och göra honom till en avfälling.

Sundar var en livlig och vaken skolgosse och gjorde hastiga framsteg. Glad och upprymd deltog han gärna i allehanda lustigheter. Under den första tiden

tyckes religionsundervisningen hava oförmärkt gått in genom ena örat och ut genom det andra.

Men när han blev något äldre, uppreste sig hos honom den förnäme hinduens stolthet mot den främmande religionens anspråk att vara högre och bättre än hans egen religion.

Med fördubblad iver ägnade han sig åt studiet av Sikhernas heliga skrifter och lärde sig mycket utantill. Det bildades bland lärjungarna en förening av dem som voro övertygade motståndare till kristendomen, och Sundar blev föreningens ledare. En gång tog han inför klassen ett Nytt Testamente, slet det i stycken och kastade ut de sönderrivna bladen genom fönstret. För att rätt bedöma faderns karaktär — hans far lever ännu och har efter många års olidlig sorg över sonens avfall, själv blivit en kristen — är det av vikt att höra, att han bestämt ogillade sonens beteende. Han sökte lugna ivern hos Sundar och tala förnuft med honom. Han förehöll honom, att de kristnes heliga skrifter icke äro några dåliga böcker och att han borde hava lämnat tillbaka bibeln till missionären i stället för att förstöra den.

För att förhindra upprepandet av en så ledsam överilning tog emellertid fadren sin son ur missionsskolan och sände honom till en av regeringens skolor, som låg långt ifrån hemmet. Vandringarna togo på Sundars krafter, och för att icke hämma hans lovande anlag och fördröja hans utbildning, som tack vare den bättre handledningen i Sundars tidigare undervisning gått hastigt framåt, flyttade fadren, just vid den

tid då modern avled, sin son tillbaka till missionsskolan. Sundar föresatte sig nu att undgå en ny förargelse genom att taga religionstimmarna så skämtsamt som möjligt. Han uppvaktade läraren med krångliga spörsmål och försökte göra sig lustig på kristendomens bekostnad. Men någon inre tillfredsställelse fick han icke av sitt beteende. Han kunde icke undgå att känna sig dragen till vissa ord i evangeliet. De ägde en underbar överensstämmelse med vad hans moder hade talat till honom om själens frid som livets högsta mål. När Sundar i fjol stod i Brittiska och utländska Bibelsällskapets samlingssal i London, berättade han om Skriftens inverkan. »Innan jag blev kristen, läste jag ingalunda alltid bibeln med aktning och kärlek. Tvärtom, jag kritiserade den så skarpt jag förmådde. Och en dag rev jag sönder den i tusen bitar. Ändå måste jag tillstå, att jag redan då erfor bibelns gudomliga kraft. Liksom en frisk havsvind en het dag svalkar pannan, så vederkvickte bibeln redan då min själ. Jag sökte där den frid, jag ej fann i våra egna religionsböcker. Även andra märkte bibelns makt och varnade mig. 'Läs icke bibeln'. — 'Varför'? — 'Jo, det bor en hemlig makt i den boken, som kan göra dig till kristen, liksom så många andra. Till och med djävulen vet av, hur farlig bibeln är'.» Sundar ville förkväva den sympati för bibeln, som uppsteg inom honom, genom förnyad iver i läsningen av Indiens heliga skrifter. I främsta rummet fördjupade han sig i Adi Granth, Sikhernas omfångsrika heliga urkund, men fortsatte

därjämte även läsningen av hinduismens övriga heliga litteratur. Sikhreligionens stiftare Nanak, om vilken vi få anledning att tala i den sista uppsatsen i denna bok, var själv djupt påverkad av koranen, och Sundar utsträckte nu sina forskningar efter sanningen även till muhammedanernas heliga bok. Men han kunde icke hjälpa, att åtskilligt i bibeln redan hade fastnat i hans minne. Han berättar själv, hurusom vid läsningen av de indiska skrifterna det ena efter det andra ordet ur evangeliet ofrivilligt infann sig i hans själ. Framför allt Jesu ord: »Kommen till mig I alle, som arbeten och ären betungade, och jag vill giva eder ro.»

Nu började en ny period i Sundars sanningssökande. Han tog sig före att jämföra Nya Testamentet med de andra religionsurkunderna och framför allt, han kunde icke undgå att sammanställa Mästaren i evangeliet med andra heliga gestalter, människor eller gudar, som Indiens och Arabiens skrifter omtalade. Hade icke Jesus själv varit en Sadhu? Han hade lämnat fader och moder, hus och hem och allt för att följa sin himmelske Faders kallelse. Han hade förkunnat en sanning som går till hjärtat. Hela hans liv var uppfyllt av osjälvisk kärlek mot medmänniskorna. Och även när man tillfogade honom oförrätt, rubbades han icke i sin föresats att frälsa och hjälpa. Icke ens korset och det svåra lidandet kunde släcka hans kärleks eld. Och vad var det han ville giva människorna, vad var det han själv ägde framför alla andra, om icke just den frid, som Sundars hjärta be-

gärde? Under intrycket av dylika tankar kunde Sundar icke längre deltaga i kamraternas hånfulla omdömen om kristendomen, fastän han själv hade varit den ivrigaste smädaren. Det hände nu, att han på fullt allvar vände sig till religionsläraren med frågor rörande Kristus och den kristna tron. För att antyda vad detta betydde i hans utveckling har Sundar påpekat, att han ett fåtal veckor tidigare företagit timslånga tvagningar för att rena sig från den orenhet, som vidlådde honom, därför att skuggan av en missionär hade fallit på honom.

Kamraterna märkte förändringen och talade om den för hans far, som dock icke fann anledning att oroa sig. Sonen hade ju av den fromma modern blivit djupt rotfäst i fädrens religion och för övrigt nyss förut visat sig barnsligt ivrig att försvara den mot alla angrepp. Då inträffade krisen i Sundar Singhs liv. Han kunde icke längre gå vacklande i sitt sinne. Frågan blev för honom icke så mycket vem har rätt, utan snarare: vem förmår giva mitt hjärta den frid, som är för mig viktigare än livet? Hur han läste och fördjupade sig i hinduismens skrifter och kommentarer, så flydde friden, Sjanti, endast längre bort ifrån honom. Han befann sig på förtvivlans brant när, såsom vi sett, hans hjärtas ovillkorliga dragning till Kristus tog ut sin rätt och Frälsaren stod livslevande inför honom. Sundar sörjer över sitt hätska motstånd. Men samtidigt kan han icke undgå att se, att spjärnandet mot udden framkallade en ännu kraftigare erfarenhet av Kristi

makt. Han yttrade vid en friluftsgudstjänst i Tavannes dessa märkliga ord: »Jag är stundom mycket sorgsen över att jag rivit sönder bibeln. Men andra gånger är jag däremot glad över att jag varit så andligen förblindad. Ty det har hjälpt mig att se och förstå värdet av den levande Frälsaren.»

II. Den andra likheten med Paulus ligger i bådas självständighet gentemot människors andliga myndighet.

Det var icke för Sundar likgiltigt, att den avgörande vändpunkten i hans liv tog gestalten av Frälsarens uppenbarelse för honom. Kristus hade själv talat till honom utan någon mänsklig förmedling. Väl inser han och omtalar gärna, vilken betydelse bekantskapen med Bibeln och med missionsskolans kristendomsundervisning har haft för att förbereda avgörelsen i hans hjärta. Vi skönja klart sammanhanget. Kristus hade kommit till Sundar Singh, liksom till alla andra efter de första lärjungarna, som personligen kände honom, genom förmedling av församlingen, kyrkan. Men ingen bestämd människa hade fört Sundar till Kristus. Det är en huvudpunkt i Sadhuns religiösa övertygelse, att Kristus erövrade hans själ direkt, utan mänsklig förmedling. Sundar yttrar själv: »Frågar man mig: Vad har gjort dig till kristen, så måste jag säga: icke någon människa, icke någon bok, icke min egen läsning och eftertanke, utan Kristus själv har gjort mig till kristen. När han uppenbarade sig för mig,

såg jag hans härlighet och blev övertygad om, att han är den levande Frälsaren. Av Apostlagärningarna och Pauli eget vittnesbörd finner jag, att även Herrens store apostel utan mänsklig förmedling fick möta Frälsaren och av honom övertygas om, att Jesus Kristus och ingen annan är Frälsaren.» »Jag tror på Kristus, icke därför att jag har läst om honom eller därför att man har talat om honom och uppmanat mig att omvända mig, utan därför att jag har sett honom, honom själv, den ende Frälsare, som finnes.»

Vi hava redan sett, hur högt Sundar uppskattar bibeln. Nya Testamentet är hans oskiljaktiga följeslagare. En statsminister i en av Indiens inhemska stater hade genom bibeln lärt känna Kristus. Han visade Sundar sitt Nya Testamente och yttrade: »Förunderligt, att man kan köpa den här boken så billigt. Man borde begära tusen rupi för den.» Sundar har sett exempel på, hurusom män och till och med kvinnor trots sin avstängdhet i Indien genom läsningen av Nya Testamentet förts till Kristus, utan att någon missionär eller infödd kristen hjälpt dem.

Men bibelns läsning räcker icke till. »Vi lära oss mycket om Jesus i bibelns böcker, men vi kunna icke känna honom utom genom bönen. Det är min egen erfarenhet. Jag förstod inte, att han är i sanning Gud, förrän han genom bönen uppenbarade sig för mig. Då erfor jag, att han verkligen är det eviga Ordet.» En annan gång yttrade Sundar: »Om du vill veta, vem Kristus är, så läs bibeln. Om du vill

känna honom personligen, så bed.» På frågan om man kan komma till Kristus utanför bibeln, svarade Sundar i Lausanne bland annat: »Man måste känna bibeln. Jag älskar bibeln. Det är bibeln, som har fört mig till Frälsaren, till den Frälsare, som icke är beroende av historien. Ty historien talar till oss om tiden, men Kristus talar till oss om evigheten. Det är från historiens synpunkt viktigt att känna bibeln. Men även om bibeln försvunne, skulle ingen kunna beröva mig min glädje. Jag skulle ändå behålla min Kristus.»

Kristus själv har icke skrivit något. Det kom för Sundar under sista besöket i Palestina, vilken underbar vinning det skulle hava varit, om Kristus själv hade skrivit evangeliet. »Men han har ju inte skrivit ett enda ord. Han uppmanade inte ens sina lärjungar att skriva. Han sade inte till dem: »Teckna upp det här, jag skall diktera för eder». De som skrivit bibeln, hava icke erhållit sin inspiration genom att föra anteckningar utan genom att leva med honom, som är livets ord. Det var därför som Mästaren aldrig bad sina lärjungar nedskriva något. Han sade: »Mina ord äro ande och liv.» Det är lätt att skriva ned dessa ord och göra en bok av dem. Men det är svårt att uttrycka anden med ord. Herrens liv och ande kunna endast återgivas i människornas hjärtan och icke i böcker. Jesus visste, att hans verk skulle utföras i hjärtana och icke på sidorna i en bok.»

»Många lärare hava för sina lärjungars räkning lämnat efter sig en lära i skrift. Ty de visste, att de

skulle gå bort. Men Kristus lämnar oss aldrig. Han är med oss alla dagar. Vad som för oss betyder mest är att Kristus lever i sina lärjungars hjärtan. Än i dag utför han sitt verk genom deras hjärtan, som tillhöra honom.» »Jag kan predika Kristus», yttrade Sadhun en annan gång, »icke därför att det står skrivet om honom i bibeln, utan därför att jag erfarit, att han är levande. Vore han icke den levande Kristus, skulle jag icke predika evangeliet, som jag förut bränt upp.» Sadhun har i följande ord närmare bestämt, i vilket förhållande bibeln och Kristus stå till varandra för honom: »Icke genom att läsa evangeliet, utan genom den Kristus, som jag läste om i evangeliet, har jag blivit vad jag nu är.» Men »endast om man genom bönen lever i gemenskap med honom, kan han uppenbara sig för oss».

Paulus fann sig föranlåten att kraftigt betona, att det evangelium, som förkunnades av honom, icke var någon människolära. Han skriver till Galaterna (Gal. 1: 12—17 a.) »Det är ju icke heller av någon människa, som jag har undfått det eller blivit undervisad däri, utan genom en uppenbarelse från Jesus Kristus. I haven ju hört huru det var med mig, medan jag ännu vandrade i judiskt väsende: att jag då övermåttan våldsamt förföljde Guds församling och ville utrota den, ja, att jag gick längre i judiskt väsende än många av mina samtida landsmän och ännu ivrigare nitälskade för mina fäders stadgar. Men när han, som allt ifrån min moders liv har avskilt mig, och som genom sin nåd har kallat mig,

täcktes i mig uppenbara sin Son, för att jag bland hedningarna skulle förkunna evangelium om honom, då begav jag mig strax åstad: jag rådförde mig icke med någon människa, ej heller for jag upp till Jerusalem till dem som före mig voro apostlar.» Till korintierna skriver han i kapitlet om uppståndelsen om den levande Herrens uppenbarelse för lärjungarna och skiljer därvid så tydligt som möjligt sitt eget möte med Kristus från tidigare syner och erfarenheter, som andra hade haft före honom. »Allra sist visade sig Kristus också för mig». När Paulus betonar sin självständighet, så riktas en udd emot andra Herrens apostlar, som icke ville till fullo erkänna honom. Någon sådan udd kan icke skönjas hos Sundar Singh. Tvärtom var han angelägen att sätta sig i förbindelse med de kristna, och han möttes av dem med förtroende. Men sin självständighet och sitt oberoende av människors förmedling vill han icke till något pris giva till spillo. Sundar skattar den kristna missionen i Indien utomordentligt högt och anser den fortfarande och för oöverskådlig tid framåt nödvändig, och han samarbetar tillitsfullt med missionärerna, som på allt sätt söka underlätta hans kallelse. Men han är mån om sitt oberoende. Vid ett tillfälle, då han berättat vad han aldrig tröttnar att upprepa, nämligen hur Kristus kom till honom i hans fridlöshet och sade: »Varför står du emot mig? Jag är din Frälsare. Jag har dött för dig på korset, ord», säger Sundar, »som jag aldrig skall förgäta, icke ens i him-

melen», tillade han: »Varför har Herren uppenbarat sig för mig? Varför gav han mig sin frid?» Och han ger själv svaret: »För att jag skulle tjäna evangelium. Endast därför värdigades Herren tala till mig, för att jag skall avlägga vittnesbörd om honom bland människorna. Jag har icke blivit sänd av något missionssällskap. Jag tillhör intet missionssällskap. När jag förra gången reste till England, skedde det utan någon inbjudan, endast därför att jag förnam Herrens kallelse.»

Men om således själva synen är för Sundar viktig och omistlig, så ligger för honom det märkliga icke däri, att han sett en syn och hört en röst på ett sätt som strider emot våra vanliga sinnesförnimmelser. Det är för Sundar ingenting besynnerligt. Han är så beskaffad, att syner förefalla honom naturliga.

Det gör honom därför ingen svårighet att hos andra människor förutsätta syner. En tilldragelse blir för honom icke osannolik eller osann, därför att däri ingå visioner.

Sundar Singh berättar gärna om några armeniska kristna, som på hans väg till England omtalade för honom sina bröders lidande. Fyrtio armeniska kristna hade av muhammedanerna uppmanats att avsvärja sin tro på Kristus. De svarade: »Det är omöjligt för oss, ty han är alla konungars konung. Han är vårt allt, vi kunna icke förneka honom.» Man lovade dem stora gåvor, men de svarade: »Icke ens om man gåve oss hela världen, kunna vi förneka

Kristus.» De fördes ut från byn i vinterkylan och ställdes i en rad. Man klädde av dem deras varma kläder och tände upp en eld ett stycke därifrån. Om de förnekade Kristus, skulle de få gå bort och värma sig. Men de svarade fortfarande nej. Då doppades den ene efter den andre i iskallt vatten och uppställdes igen i snön. Muhammedanerna väntade, att de nu skulle förneka Kristus. Men de började bedja: »Gud, vi tacka dig för äran att lida för Kristi skull.» Då blev den muhammedanske officer, som bevakade dem, helt förundrad och tänkte: »Dessa människor plågas på alla sätt och uppmuntra ändå varandra att hålla ut. De säga att de skola erhålla livets krona.» Plötsligt föll en av de fyrtio omkull och dog. Då öppnades officerens ögon. Han såg Kristus komma med en krona i händerna, som han lade på den döde mannens huvud. De övriga kristna dogo av kölden, den ene efter den andre, och för var och en av dem hade Kristus en livets krona i ordning. När Frälsaren burit fram trettionio kronor och kom med den fyrtionde, stannade han ett ögonblick i tvekan och gick därefter bort med kronan. Officeren förundrade sig. Han visste ju, att de kristna voro fyrtio, men endast trettionio kronor funnos där att pryda martyrernas huvuden. Vad kunde det betyda? För att få reda på saken gick han till det ställe, där de kristna lågo ihjälfrusna, och räknade liken. Där funnos trettionio. Han sökte efter den fyrtionde. Till sist fick han se honom stå vid elden. Nu var det den muhammedanske officerens tur att utropa: »Du eländiga människa, jag

har med egna ögon sett, att din religion är den sanna tron, och du förnekar din Mästare.» Djupt gripen gick han till guvernören för att bekänna, vad han hade skådat. Synen hade övertygat honom, så att han själv nu var en kristen. Straffet följde genast. Han blev dödad, där de kristna lågo ihjälfrusna. Men den fyrtionde kronan väntade honom.

Några ytterligare exempel må anföras ur Sundars predikningar. Om en kristen, som begav sig till Tibet för att förkunna evangelium, berättar Sundar, att han fördes upp på en klipphöjd, där man sade till honom: »Du ser bråddjupet här nedanför. Om du inte förnekar kristendomen och återgår till buddhismen, så störta vi ned dig.» Mannen svarade: »Det är omöjligt för mig. Jag känner ju den levande Frälsaren. Huru skulle jag då kunna övergiva honom. Jag giver gärna mitt liv för honom, som har givit sitt liv för mig.» Då kastade man stenar på honom. Sedan störtades han nedför stupet. Till yttermera visso slungade man stenar på honom, där han låg, som man trodde, livlös. Han var utan medvetande. Men efter en halvtimme vaknade han och lyfte på huvudet. Han märkte att han var svårt skadad och blodig. Han förmådde inte resa sig upp i sittande ställning. Ingen syntes som kunde hjälpa honom. Han hade sålunda ingenting annat att göra än att invänta döden, och han sade enligt Mästarens föredöme: »Fader, i dina händer överlämnar jag min ande». Då hörde han plötsligt en stämma, som yttrade de kända orden: »Se, jag är med eder alla dagar

intill tidens ände». Han såg ingen. Men efter några minuter kom en man gående fram till honom, lyfte upp honom och satte honom på en sten. När den illa tilltygade mannen klagade över sin törst, gick främlingen bort och hämtade vatten åt honom i sina öppna händer, som han lade invid varandra, så att de bildade en skål. Han gick tre gånger efter vatten. Då märkte den sårade märkena efter spikarna i mannens händer och förstod, att det var Kristus själv, som hade kommit för att hjälpa honom. Han föll ned inför honom och utropade: »Min Herre och min Gud». Men då var mannen försvunnen.

Den sårade försökte resa sig. Vilket under, han var så pass återställd, att han orkade taga sig fram till byn, där människorna häpnade över att se den dödade martyren stå livslevande ibland dem igen och förkunna Kristus, som nu givit honom ett nytt bevis på sin makt. Men ännu underbarare var den frid och glädje, som genomströmmade hans varelse vid den hjälpsamme främlingens besök.

Sundar tillägger: »När jag första gången hörde denna berättelse, kunde jag inte tro att den var sann. Då begav jag mig själv till byn för att råka mannen i fråga. Jag träffade honom och frågade honom. Han bekräftade allt vad jag hade hört, och han hänvisade mig till folket i byn. De sade: 'Ja, det är sant. Vi störtade honom utför bergsknallen och sågo honom ligga där blodig och sönderslagen, men en timma senare var han åter i byn.'

Jag såg med egna ögon ärren efter de sår, mannen fått i fallet.»

Sundar berättar om en spetälsk man, som måste lämna hemmet och med yttersta möda uppföra en hydda åt sig utanför byn, emedan hans anhöriga inte längre kunde bo med honom. En dag kom en vandrare till honom och bad om vatten. Han svarade: »Hur kan jag hämta vatten. Jag är ju spetälsk och mina händer äro förtvinade.» Då gick främlingen själv efter vatten i ett litet krus och hällde ut det över den spetälskes händer. Denne blev genast förargad och ville banna honom. Men då igenkände han plötsligt Mästaren och blev förskräckt. Han hann inte framstamma: »Min Herre och min Gud, låt mig tillbedja dig», förrän synen var försvunnen.

Nu skyndade den spetälske till närmaste by, väckte folket och visade sina händer. Sannerligen, de voro botade från spetälskan. Mannen kunde inte ge någon annan förklaring, än att Jesus hade hjälpt honom. När Sundar en gång besökte byn, fann han mannen sittande under ett träd. I hopen omkring honom funnos några lärda män, som disputerade med honom och sade, att Jesus inte var bra och fullkomlig såsom de kristna påstå. Mannen svarade: »Jag är olärd och kan inte disputera med eder. Men jag vet, att Kristus har botat mig.» Det kunde ingen förneka.

Denna berättelse är ett nytt bevis på, hur Sundar Singh införlivat bibelordet med sig. Tanken ledes ovillkorligen till den blindfödde i Johannes nionde kapitel: Judarne påstodo, att mannen som botat ho-

nom var en syndare, och den blindfödde hänvisade till det ovedersägliga faktum. Den händelse, Sundar Singh omtalar, formar sig för honom ofrivilligt efter evangeliets berättelse.

»En uppriktig sanningssökare», berättar Sundar en annan gång, »fann ingen frid i buddhismen och hinduismen och var besluten att taga sitt liv. Då fick han besök av en okänd man, som lovade att hjälpa honom. De följdes åt ända till Tibets gräns, där den okände bad mannen stanna vid en flod. Under tiden hämtade främlingen en enfaldig, uppriktig kristen, som bodde några mil därifrån. De två blevo bekanta med varandra. Den kristne började tala om evangeliet. Den olycklige mannen kände Andens verk i sitt hjärta. Och det dröjde inte länge, förrän han önskade bli döpt av sin nyförvärvade vän. Men var var mannen, som hade fört dem tillsammans? 'Är han inte en bekant till dig? Jag trodde, att du hade kommit överens med honom', sade den nyomvände till den kristne tibetanen. 'Nej', genmälde denne, 'jag trodde, att du kände honom, och att du bett honom uppsöka mig'. Det visade sig, att mannen varit okänd för dem båda, och att han nu var försvunnen, då hans värv var fullbordat.»

Vi låta Sundar berätta om en syn, som många människor på en gång hade. Han var utdriven ur en by i Tibet under hugg och slag av en upphetsad folkhop och hänvisad att taga sin tillflykt till en grotta. Då fick han mot aftonen till sin förskräckelse se en mängd människor, säkert sextio eller sjuttio utanför

grottan under hotfulla åtbörder. Han började bedja för att bereda sig till döden. Men när han öppnade ögonen igen, voro alla försvunna. Morgonen därpå stod samma hop framför grottan. Sundar var övertygad om, att de ville döda honom, och sade dem, att han gärna gav sitt liv för Mästaren. Men de svarade: »Nej, vi hava inte kommit för att döda dig utan för att fråga, vad det var för människor hos dig i går. Vi ha sett kineser, inder, européer, men i går afton sågo vi runt omkring grottan så märkvärdiga människor, att vi inte kunde förstå, varifrån de voro. Vi ha aldrig sett några som varit lika dem. De rörde inte vid marken, och de omgåvo hela grottan, så att vi inte vågade göra något emot dig.» Sundar tillägger: »Då förstod jag, att det var änglar som de hade sett. Det var inte nödvändigt, att Gud lät mig själv se dem. Men mina förföljare sågo dem.»

För Sundar Singh äro sådana berättelser icke allenast en vacker poesi. Det händer märkliga ting i Sundars universum. Han är icke lättrogen. Den som läser honom eller hör honom, märker snart att han besitter ett klart omdöme och ingalunda låter inbilla sig vad som helst, utan prövar noga med instinktiv känsla för sanning och osanning, för det som är äkta och det som är oäkta.

Vi skola, när vi tala om hans liknelser, få anledning att fästa oss vid, att han även i vanlig mening har seende ögon och hörande öron. En sällsynt vaken iakttagelse utmärker honom, hur inåtvänd och samlad han än månde te sig. Men vad är värt att lägga

märke till? För Sundar är Gud och Kristus det verkligaste av allt. På honom kan omedelbart tillämpas, vad William Ralph Inge i sitt stora verk om Plotinus angiver såsom kännetecken på den äkte mystikern, nämligen: själens färd och inre uppstigande till omedelbar kunskap om Gud och till full gemenskap med honom. Men det som skiljer Sundar Singh från hela den ena stora gruppen av mystiker i alla religioner och i alla tidevarv, är att själens himlastege icke hos honom är konstruerad efter mystikens noggranna psykologiska regler, så att han genom metodisk övning pressar upp sin själ till det ena trappsteget efter det andra och möjligen någon gång genom den Högstes suveräna nåd får en inblick i salighetens himmel. Hela Yogametodens, både i dess grövre indiska form och i dess västerländska, i nyplatonismen och i den medeltida mystiken förfinade, tillämpning, är främmande för den kristne Sadhun. Han erkänner icke dylika stadier, och det är för honom motbjudande, ja vanhelgande att företaga en själsanalys, när han hängiver sig åt betraktelse och i enlighet med sin särskilda utrustning måhända skådar in i den andra världen och hör Frälsaren eller helgonen tala till sig. Synerna komma icke över honom burdus, utan endast när hans själ behöver dem och endast när han i ensamheten under andens stränga vaka är i stånd att skåda himmelska ting och höra himmelska röster.

Det är således oförvillad personlig sanning, när han givit sin bok formen av Mästarens uppenbarelse för lärjungen och hans svar på lärjungens frågor.

SUNDAR SINGHS PREDIKAN OM BÖNEN

Paulus skriver i I Tess. 5: 17. »Bedjen oavlåtligen.»

BÖN ÄR GEMENSKAP MED GUD

Bönen är det väsentligaste medlet för andligt liv. Men många kristna tro, att bön betyder att begära det ena eller det andra av Gud. Det är oriktigt. Då äro vi tiggare, icke bedjare. Jesus lär oss säga: Ske din vilja, icke: Ske min vilja. Gör det som du, Gud, vill och vet vara mitt bästa, icke: Gör det ena eller det andra som jag vill. Om vi göra vad Gud vill, då och endast då kunna vi mottaga hans välsignelse.

Bönens väsen är icke att begära något, utan att öppna våra hjärtan för Gud, tala med honom och leva i ständigt umgänge med honom. Bönen är en ständig överlåtelse åt Gud. Först och främst måste vi bedja om honom själv och äga honom själv. Sedan strömma hans gåvor till oss. Då erhålla vi från honom oavlåtlig tröst. Märk väl. Han vet bättre än vi vad vi behöva. Han älskar oss mer än vi kunna älska oss själva. Genom bönen uppenbarar han för oss sin härlighet och kärlek.

Vi få honom själv. Hava vi funnit honom, då äga vi allt. Utan honom äga vi intet. Den rätte bedjaren är icke belåten med några gåvor av Gud, icke ens himlen kan tillfredsställa honom, endast Gud själv.

Det är icke sagt att barnet alltid begär något, men det vill vara nära sin moder och sitta i mammas knä, följa henne genom rummen, njuta av hennes närhet, tala vid henne, höra hennes ljuva stämma. Då är barnet lyckligt. Dess lycka består icke i att det begär allt möjligt och får det av modern. Då blir det kanske otåligt och egensinnigt och således olyckligt. Nej, dess lycka består i att förnimma moderns kärlek och omsorg och friden i hennes moderskärlek.

BÖNEN ÄR OUNDGÄNGLIGT VILLKOR

Visserligen kan Gud giva oss jordiska ting utan bön. Han låter solen skina och regnet falla. Men andliga ting kan han icke meddela oss utan bön. Och gör han det, så ha vi föga gagn därav. Ty bönen är den nödvändiga förberedelsen för att mottaga andliga gåvor av Gud. Själva bönen sätter oss i stånd att göra oss tillgodo Guds välsignelse. Bedja vi icke, så kunna vi icke bevara välsignelsen, hur slösaktigt den än strömmar över oss, vi mista den. Endast bönen åstadkommer i vårt hjärta ett rum för att varaktigt behålla Guds andliga håvor.

Saul längtade varken efter Anden eller riket. Han bad icke om dem. Därför var han icke rätt förberedd. Tillfälligtvis kom han tillsammans med profeterna. De smittade honom. Han undfick Anden, men endast för en stund. Sedan miste han den. Det blev plats i hans själ för en ond ande, som for i honom.

Saul gick ut för att söka fadrens åsnor. En tillfällighet vållade att han smordes till konung. Det skedde utan den förberedelse, som ligger i längtan och bön. Därför miste han riket.

Likadant med oss. Bedja vi icke om Anden och riket, så kunna vi icke behålla dem. Endast längtan och bönen öppnar ett rum åt Gud och hans andliga skatter i vårt hjärta och liv. Bönen är nödvändig förberedelse.

När jag nyligen var i Jerusalem, tänkte jag på Andens utgjutelse över apostlarna. Varför sändes icke Anden genast eller efter en dag, två dagar, tre dagar? Svar: apostlarna voro ännu icke förberedda. De måste bedja längre och ivrigare, annars skulle Anden strax lämna dem. Först efter tio dagars trägen bön såg Gud, att de voro beredda. Då erhöllo de Anden. Bönen hade öppnat deras hjärtan och skapat ett rum för Anden, så att han icke flyktade från dem, utan stannade och verkade hela livet igenom. Kyrkans framtid var tryggad. Andlig välsignelse mottages och förvaras endast genom bön.

Jag tvekar att använda följande bild, naturlig för

oss i Östern, för eder uppfattning kanske mindre passande. Men ombedd brukar jag den.

Gud har skapat mjölk i moderns bröst och hos det lilla barnet begär att dia. Mjölken strömmar ej av sig själv i barnets mun. Nej, barnet måste ligga vid modrens bröst och ivrigt suga till sig näringen.

Gud har skapat andlig föda, som vi behöva. Han har i människosjälen nedlagt en längtan efter den och en drift att ropa efter den och insupa den. Den andliga mjölken, vår själs näring, mottaga vi genom bönen. Vi måste genom bönen ivrigt dricka den i oss. Då bliva vi liksom dibarnet starkare för var dag. Vad vi få, är icke enskilda gåvor, utan liv, dagligen nytt liv, mera liv genom bönen.

BÖNEN FORDRAR STILLHET

Men då glömmer lätt den kristne något. Barnet som diar måste tiga, kan icke samtidigt göra något annat, endast mottaga. Många kristna betänka ej, att vi under bönen måste vara tysta och stilla, icke ävlas att göra något annat, icke tänka på något annat, icke brådska för att hinna alla dagens övriga sysslor som skola uträttas. Nej, vi måste vara lugna hos vår Gud, som är lugn i allt sitt verk.

BÖNEN FRIGÖR

Genom bönen hämta vi även styrka i frestelsen och övervinna djävulen. Människorna tämja elektriciteten, flyga i luften, göra djuren till sina tjä-

nare, ja underkuva folken och förvandla dem till slavar. Men samtidigt orka de med allt detta ej tämja sina begärelser, ej behärska sin egen köttsliga natur och sitt högmod, utan leva med all makt och härlighet, med alla vetenskapens och teknikens framsteg, i ömkligt slaveri livet igenom. Endast bönen ger nödig kraft och frihet.

Jag stod för ej länge sedan på Oljoberget och tänkte på Herren som uppsteg till himlen. Tyngdlagen drager oss nedåt. Men bönen ger vingar som lyfta oss och frigöra oss allt mer dag för dag. Vi lösgöras från naturens, syndens och frestelsernas tyngd, så att vi kunna höja oss mot Guds himmel.

Men icke blott detta, genom bönen förvandlas denna jord till Guds himmel. Bönen frigör oss, så att vi med Herren Jesus Kristus kunna regera såsom konungar i hans rike i stället för att med all mänsklig bekvämlighet och jordisk glans vara syndens och världens trälar.

Ty bönen flyttar oss nära Gud och fyller oss med Guds Ande. Då äro vi i världen, men ej av världen. Endast under denna förutsättning kunna vi andligen hjälpa våra medmänniskor.

I VÄRLDEN, EJ AV VÄRLDEN

Fastän vi äro i världen och måste vara i världen, får icke världen vara i oss. Båten är nyttig endast i vattnet. Där för han människor från den ena stranden till den andra. Taga vi upp honom på

vägen, på åkern eller i staden, duger han ej till samfärdsmedel. Där gör han intet gagn. Båtens plats är således floden och sjön. Men ingalunda följer därav, att vattnet får finnas i båten. Då blir den oduglig. Då kan den icke hjälpa någon att färdas över vattnet. Ty fylles den med vatten, sjunker den, och den som färdas i båten drunknar. Båten skall vara i vattnet, men icke vattnet i båten.

Vi människor äro allesammans små oansenliga båtar på världens stora hav. Vår plats är i världen. Gud har satt oss där. Han har i världen givit oss många gåvor och vill att vi skola flitigt och troget bruka dem till nästans gagn och till vår egen nödtorft. Vi få icke låta våra pund ligga oanvända eller ringakta de ting och färdigheter, som Gud förlänar åt människan under hennes jordeliv. Det är Guds mening att vi, liksom båtarna på floden eller sjön, skola göra flitig tjänst icke blott för egen räkning, utan även för att hjälpa andra en bit på vägen över världens vatten.

Men då vi således äro satta i världen av Gud, så följer därav ingalunda att världen får finnas i oss. Fyllas våra själar och tankar och liv med denna världen, så går det oss såsom båtarna, när vattnet tränger in i dem eller svämmar över bräddarna. Vi sjunka till botten, vi förgås och bliva odugliga att hjälpa nästan. I vattnet finns både liv och död. Hava vi icke vatten, så blir törsten outhärdlig. Vi försmäkta och förgås. Vattnet är nyttigt och nödvändigt och vederkvickande att tvätta oss med och

simma i. Vattnet ger liv och främjar vår hälsa. Men samtidigt finns det död i vattnet. Sjunka vi ned i vattnet, så att det överhöljer oss, så dö vi ömkligen. Likadant med världen. Sjunka vi ner i världen, begravas vi i de jordiska omsorgerna, så förkväves vårt andliga liv. Världen tränger på. Den vill komma in i oss och fylla oss jämt och ständigt. Vad är det då som kan hålla världen ifrån oss, så att vi icke översvämmas därav? Svar: Gud och endast Gud. Genom bönen öppna vi hjärtat för att mottaga Gud och utestänga världen. Endast bönen äger förmåga att fylla våra hjärtan med Gud och hindra världen från att uppfylla oss och tynga ned oss, så att vi sjunka och andligen gå under. Vi se således, att bönen gör oss skickade att hjälpa våra medmänniskor på ett sätt som är omöjligt, om vi äro av världen, så att världen lever och regerar i oss. Bönens man blir genom sin bön dugligare att i någon mån göra andlig tjänst åt sina medmänniskor och hjälpa dem ett stycke på saligheтsvägen genom världens farligheter. Människan skall vara i världen, men icke världen i människan.

BÖNENS TUNGOMÅL

När vi bedja, märka vi Guds närhet och övertyga oss därom. Stanna vi tåligt bedjande och lyssnande hos honom, så förnimma vi hans röst. Han talar icke svenska, engelska, hindostani eller något

annat av de mångtaliga språken, utan han talar till oss hjärtats språk, som varje människohjärta förstår.

BÖNEN, SJÄLENS ANDNING

I själva verket kan ingen människa en enda dag eller stund leva utan Gud. I honom leva vi, andas och hava vår varelse. Men de flesta människor äro liksom sovande. De andas, men de märka det ej. Skulle luften tryta och andedräkten upphöra, så skulle de varken kunna sova eller vara vakna, utan förkvävas och dö. Men människor tänka i regel aldrig på, vilken omistlig gåva vi hava i luften, som vi inandas. Hava vi en gång besinnat det, fyllas vi med tacksamhet och glädje. Likadant med vårt andliga beroende av Gud. Han uppehåller oss. Vi leva i honom. Hur mången tänker därpå? Hur mången vaknar upp ur sömnen och börjar medvetet andas den gudomliga luften, utan vilken själen, om den skulle tryta, måste förkvävas och dö? Vad är det för en andning? Jo, själens andedrag utgöras av bönen, som ständigt hämtar frisk luft och nytt uppehälle ur Guds kärlek, i vilken vi hava vår varelse.

SKAPELSEN — SKAPAREN

Vistelsen i naturen skänker vederkvickelse och ro åt sinnet. Även här i det rastlösa Västerlandet söka sig de jäktade nutidsmänniskorna gärna ut i

naturen. De söka även, så gott de kunna, flytta in några tämda stycken av naturens vilda rikedom i sina städer och i sina rum. Ty man vill smaka något av hugnaden i naturen. Man känner ute i Guds skapelse en viss ro och stillhet. Men hur ofta har jag icke tänkt och frågat mig själv: Varför stanna människorna i skapelsen? Varför gå de icke fram till skaparen? Han och han allena kan giva själen ro. Ljuvlig är ensamheten i naturen, i Guds skapelse. Men ljuvligare är ensamheten hos skaparen. Naturens älskare anar icke den ljuva stillhet, som hans själ skulle vinna, om han fortsatte fram till naturens och skapelsens upphov, vår skapare. Gud giver ro och lugn åt vår fladdrande och oroliga själ. Ty han själv är ro. I allt sitt verk är han lugn, och hans barn vinna hos honom lugn och stillhet mitt i världens och levnadens oro.

KRISTI FRID

Jesus sade: »Kommen till mig I alle som arbeten och ären betungade, och jag vill giva eder ro.» Han talade vid ett senare tillfälle till lärjungarna om sin frid, som han gav dem i arv. En frid som världen icke känner och som världen icke kan skänka. Endast för att beskriva, hur oberoende Kristi frid är av denna värld, och för att förhärliga min Mästare påminner jag om en bland mina erfarenheter i Tibets ogästvänliga bergsbygd, då jag till straff för att jag predikade om Kristus, kastades ned i er

brunn utan vatten, men innehållande vedervärdiga och stinkande kadaver. Det var alldeles mörkt, så att jag icke kunde läsa i mitt Nya Testamente. Jag bröt överarmen, när jag kastades ned, och den gjorde mycket ont. I tre dygn lämnades jag där. Jag var levande begraven. Varken jag eller någon annan kunde tro, att jag någonsin skulle komma upp ur min hemska grav. Men under dessa dygn åtnjöt min själ ro och glädje. Aldrig har jag erfarit saligheten i Jesu Kristi genom bönen mottagna frid rikligare än under dessa dygn. Den friden kan världen icke giva. Inga skatter, ingen mänsklig godhet kunde ha skänkt mig den. Min frälsare Jesus Kristus gav mig den, såsom han lovat sina lärjungar i alla tider. Kristi frid förvandlade den mörka brunnen till himmelriket för mig.

Jag blev på ett hemlighetsfullt sätt dragen upp ur brunnen. Jag kan icke förklara det. Man häpnade och såg däri ett underverk av någon övernaturlig makt. Min brutna arm blev snart bra igen. Även det föreföll människorna i staden vara ett under. Ja, det var icke utan, att man betraktade min ringa person som ett slags underverk och hyllade och fruktade mig som ett övernaturligt väsen. Men, ack, allt detta andra, min oväntade och underbara räddning och vad som knöt sig därtill, är för mig jämförelsevis naturliga och lätt förklarliga ting, om jag tänker på det stora undret, jag skulle vilja säga det enda undret, som kan vederfaras oss och som jag där i min övergivenhet

med dubbel tydlighet erfor. Det undret är Kristi frid. Att en stackars rolös, oren och syndig människosjäl kan få mottaga Guds förlåtelse och smaka Kristi frid, det övergår allt förstånd. Det är ett under över alla under. Har en människa erfarit detta under, så häpnar hon icke längre över några verkliga eller så kallade underverk.

BÖNEN ÖPPNAR HIMLEN

Denna frid som bönens gudsnärhet förmedlar, är himlen. Många kristna vänta himlen först efter döden, och det är sant, att vi då skola förlossas från de vedermödor och den synd, som här kvälja oss och hämma och orena vårt andliga liv. Men den kristne lever redan här i Guds himmel. Hans liv i himlen heter bön, ständigt umgänge med Gud i bönen. Och himlen själv heter den frid, som världen icke kan skänka. Gud har själv givit oss nyckeln till himlen, men det kommer an på oss, om vi låta denna nyckel ligga obegagnad och rosta eller om vi bruka den. Himlens nyckel är bönen. Ty genom bönen fyllas vi med Guds liv och få erfara något av himlens salighet. Utan denna försmak kunna vi varken uppskatta eller måhända ens riktigt mottaga himlens frid, när den en gång i sin fullkomlighet beskäres oss efter levnadens slut. Det eviga livet leves i bönen och börjar redan här nere. Det är icke blott något, som vi hoppas och vänta. Den som fattar saken så, har icke förstått Mästaren

och lärt känna honom. Utan det eviga livet leves redan här nere.

Måtte vi alla vakna ur världens och syndens sömn till detta liv, leva hos Gud och med Gud genom vårt hjärtas oupphörliga bön och således vinna och behålla Gud själv, Guds frid, som Jesus Kristus har vunnit och uppenbarat åt oss. Har du börjat bruka den nyckel som Gud givit dig för att öppna salighetens dörr, har du börjat bedja, så förtröttas icke. Bed icke om det ena eller det andra, nöj dig icke med mindre än allt. Bed om Gud själv, Guds hela nåd. Gud hjälpe oss att allt trognare bedja till vår Gud. Genom bönen vill han leva i oss, och vi få leva i honom, nu och evigt.

SAMTAL VID SUNDAR SINGHS [1] BESÖK I UPPSALA

Sundar Singhs vistelse i Uppsala gav tillfälle till samvaro och samtal, vilka fullständigade och i sin mån även beriktigade den bild av honom och hans åskådning, som böckerna om honom framställa, och som jag återgivit i Tre Livsformer. Streeters och Appasamy's ypperliga arbete har utan tvivel ofrivilligt systematiserat hans åskådning och dragit slutsatser som Sundar själv icke är medveten om. De satser och läror, Streeter anför, återfinnas i hans tanke och i hans förkunnelse, men han har icke utbildat ett system på samma vis som hans vetenskaplige biograf har gjort med ledning av Sundars uttalanden. Sundar Singhs teologi, så långt man kan tala om en sådan, är icke genomförd i negativ riktning. Jämte sådana läror, som han i anslutning till Johannesevangeliet och sin egen erfarenhet finner väsentliga för sin Kristusgemenskap, kvarstå utan förmedling hävdvunna kristna föreställningar, som han icke på samma vis gjort till sin andes egendom, men som han heller icke utskiljer, utan upptager och genomtränger med sin allt behärskande känsla av den le-

[1] Singh, vanligt namn hos Sikhfolket, betyder "lejon".

vande Gudens närhet i natur och människoliv. Tager man fram de väsentliga dragen och fortsätter dem i deras konsekvenser, kan utan tvivel resultatet bli en sådan bild som Streeter och hans indiske medhjälpare tecknat.

Men Sadhun själv drager icke slika slutsatser. Han känner intet behov av de fasta konturer som västerländska uttolkare givit åt hans åskådning. När Sundar för en själens erfarenhet eller en kristen trossats funnit en träffande bild, så är hans klarhetsbehov tillfredsställt. Han begär då inte längre en teoretisk utredning. Liknelsen får ersätta logiken. Genom jämförelsen kastas ljuset på en bestämd punkt. Det övriga lämnas i dunkel. Det hindrar icke Sadhun att i annat sammanhang använda en lära, som strängt taget uteslutes av hans bild. Detta innebär ingalunda, att Sadhuns åskådning saknar enhet och karaktär. Men denna enhet äger icke systemets form, utan han ser kristendomens sanningar för sig i konkreta, levande bilder.

Med denna iakttagelse sammanhänger nära en annan, vartill vi längre fram återkomma. Liknelsen är för Sadhun mer än en bild och en tillfällig belysning. Hans bilder äro icke infall. Utan liknelserna äga för honom samma fasta form som trons satser. Ja, bilderna, som hans spelande föreställningskraft en gång funnit, äro Sadhuns teologi. Han utgestaltar dem och använder dem sedan ofelbart för den sanning envar av dem vill inskärpa, eller för det mysterium, som liknelsen är avsedd att klargöra. Vi finna detta

nogsamt i Sadhuns egen bok. Hans tanke lever i liknelser och bilder, och var och en har sin givna plats i hans budskap om Gud och människorna.

Sundar Singh höll i Uppsala två offentliga föredrag, av vilka det ena, i domkyrkan, återgives i denna bok.

Hans föreläsning i aulan blev för många en missräkning, liksom också hans föredrag i Stockholm lämnade många damer och herrar otillfredsställda. Han visade ju inga blödande fötter. Det fanns ingenting pikant, exotiskt och rafflande i hans uppträdande och tal. Ja, man fann honom icke ens tillräckligt patetisk. Den förnumstiga, allvisa enfalden ser på åthävorna och finner till äventyrs intet patos däruti, att en människa sätter in sig själv på en sak och formligen för den sakens skull riskerar sitt liv icke en gång, utan på en fortsatt farofylld levnadsbana, som utan anspråk, men med hjältekraft, genomför försakelse av allt annat för Guds rike och hans rättfärdighet.

För den som något känner till Indiens genuina frälsningsläror, var Sadhuns föredrag i aulan lärorikt. Utan att han själv tycktes vara medveten om jämförelsen, tänkte man ovillkorligen på Siddhartas försök att vinna ro i själen först på lärans väg genom den brahmanska visdomen, sedan på den måttlösa självpinans väg, genom den metod som kallas Yoga. Sundar Singh genomgick med noggrannhet och klarhet sina erfarenheter av både Vedanta och Yoga. Hans resonemang var äkta indiskt. Vi

hava svårt att betrakta dessa läror annat än som avlägsna skolfrågor, vilka på sin höjd avvinna oss ett teoretiskt intresse, och vi inlägga icke kanske alltför mycket av livets blodiga allvar i dessa spetsfundiga utredningar, som aldrig lämna en tankens möjlighet oförsökt, utan vilja vara fullständiga — och därutinnan framgångsrikt tävla med den västerländska skolastikens alster. Därför tedde det sig kanske överraskande att höra en man på ramaste allvar draga ur de indiska lärorna deras konsekvenser för att tala om för oss, varför han icke kunnat stanna i Indiens hävdvunna frälsningsmetoder. Ett inre tvång nödgade honom till det smärtsammaste av alla steg, att övergiva sin moders och sina fäders gudsdyrkan. Den som gick för att höra ett intressant resonemang ägnat att underhålla ett auditorium, blev missräknad. Men föredraget var upplysande för den, som önskade förklaring på den kristne Sadhuns ställning till sitt hemlands fromhet.

1. I de enskilda samtalen framträdde ingenting så starkt som Sadhuns ständiga tanke på Gud. I honom lever han och haver sin varelse. Gud är för honom Kristus, och han finner honom icke blott i den heliga boken, som han dagligen under flera timmar begrundar, eller i den ensamma bönen, som för honom utgör den väsentligaste delen av dagens historia och arbete, utan varje människa som han möter, särskilt barnen, som äga hans hjärta, och solen, träden, vattnet, blomman, molnen, vägen, allt, allt i

naturen är för honom en bok om Gud, som han aldrig tröttnar att läsa. Han berättade för mig om, att han på vänners inrådan sammanfattat åtskilligt av vad han predikat i en egen liten bok, vars svenska upplaga jag lovade honom att ombesörja. Han gladde sig vid tanken på, att hans vänner i Sverige skulle läsa hans lilla bok, enär han både i Indien och här hemma rönt så mycken vänlighet från de kristna i vårt land. I denna lilla bok liksom i vad som förut har skrivits om Sadhun, finnes också flertalet av de lärdomar som naturen givit honom. Det var således icke ögonblickets fyndiga infall, med vilka han stillsamt av och till bröt tystnaden, medan vi gingo tillsammans, utan liknelserna hava för honom blivit verkliga läror, som han hämtat ur naturen, formulerat och alltjämt begrundar. Jag frågade mig, när jag hörde honom och igenkände hans älsklingsbilder, huruvida icke också liknelsens mästare framför andra i evangeliet, utan jämförelse för övrigt, hade sina älsklingsbilder, som han mer än en gång använde och vilka därför också i evangelierna kunna uppträda på olika ställen och med något olika utgestaltning och tillämpning.

Vi gingo till domkyrkan, som Sadhun andäktigt besåg. Tre ting syntes fängsla hans uppmärksamhet framför andra. St. Eriks skrin föreföll honom som ett vittnesbörd om en martyr, som i en avlägsen forntid gav sitt liv för den kristna tron. Och när jag upplyste honom att frågan den gången icke egentligen gällde kristendom mot hedendom, så hindrade

det synbarligen icke hans tanke från att med förkärlek stanna vid martyrskapet, som jag ju kunde med större rätt överflytta på St. Eriks biskop Henrik, avbildad jämte konungen i fjortonhundratalsmålningarna i kapellet söder om högkoret.

När jag visade Sadhun den sinnrikaste bild jag sett på någon kyrkodräkt, hade jag ännu icke hört honom uttrycka samma tanke, även återgiven i hans lilla bok som är inrymd inom dessa pärmar. Jag menar den även i konstnärlig fägring utomordentliga mässhake från femtonde århundradet, som hänger i skrudkammaren, och som med älsklig naivitet framställer Jesusbarnets födelse. Men julidyllen är fästad mitt på korset. Tanken ledes till Johann Sebastian Bachs H-mollmässa, där den nicenska trosbekännelsens sats om människoblivandet efter den himmelska och gudomliga tillvaron kläds i passionens tunga tragik. Sadhun har själv skrivit, att försoningslidandet varade icke endast de sex timmarna på korset eller under de svåra sista dagarna i Jerusalem, utan allt ifrån Kristi jordelivs begynnelse.

Men Sadhuns livligaste intresse väcktes, när vi gingo ut, av Swedenborgs kista. Ty Swedenborg var visionär som han själv, och han beklagade att han icke haft tillfälle att grundligare sätta sig in i vad Swedenborg förtäljer om sina besök i den andra världen och framför allt om Kristi uppenbarelse för honom. En frändskap ligger däri, att för båda dessa visionärer tanken på en uppenbarelse av Gud utanför Kristus är ett oting. Men medan Swedenborg i den

andra personens namn förnekar kyrkans treenighetslära, så känner Sadhun i överensstämmelse med den kyrkliga traditionen och med Nya Testamentet Fadren, Sonen och Anden såsom trenne och ändå en.

Våren stod i sin första aning om save och knoppning, då vi vandrade genom Odinslund upp på Slottsbacken och därifrån till Botaniska trädgården. Solen sken. Ingen kunde trots kylan undgå att genomströmmas av vårkänslor. Sundar Singh, som är förtrogen med alla luftstreck och vegetationer från de högsta bebodda trakterna i Himalaya ner till den tropiska växtligheten, hade en blick för den nordiska vårens blyga behag. Han talade därom, men endast för att fråga sig, huru människor kunna tjusas av naturen och njuta av naturen utan att gå bakom dess lätta hölje till naturens Skapare och Herre. Därför, menade han, blir också den frid och glädje, som människor känna i naturen, lätt en illusion. Ty människan stannar i det skapade, och intet skapat förmår skänka åt människosinnet vad det åstundar. Det kan endast Skaparen, som icke döljer sig bakom naturen, utan uppenbarar sig i naturen och lockar och drager själen till sig genom naturens fägring och rikedom. Det som människan känner i naturen är icke peace, frid, sade han, utan endast consolation, endast en tillfällig tröst eller lindring och stillhet. När vi kommo in i Botaniska trädgården, talade han om sin kända liknelse om barnet, som i den härliga trädgården förgäves sökte sin moder. Modern var där, men hon hade gömt sig bakom det rika buskverket, och

barnet grät. Man räckte det frukter och blommor, men det lät sig icke tröstas. Och dock var modern där, liksom Gud är i naturen och i händelserna varje stund av vårt liv. Först när barnet upptäcker sin moder, försvinner hjärtats ängslan. Så är det också med oss i naturen. När vi en gång lärt oss att där finna Gud, se hans härlighet, umgås med honom och tala med honom, då först förjagas sinnets jäktande oro på allvar av friden.

Huru är det med den kristnes frid? Någon hade sagt Sadhun, att hans frid var endast självsuggestion. Då gjorde Sadhun en genfråga. En blindfödd man flyttades ut i solen. Kände han värmen? Ja, svarade han, men han skrattade åt vad man berättade, att värmen kom från ett föremål, solen, som hängde i luften utan stöd. Hela solen var för honom en inbillning. Han hade aldrig sett henne, därför trodde han att värmen kom från honom själv. Den som aktar den kristnes frid för en inbillning, är själv andligen blind och ser icke rättfärdighetens sol. Han tror därför att friden kommer från honom själv och att rättfärdighetens sol är endast en inbillning.

I världen är det svårare att finna Gud än i naturen. Men detta betyder enligt Sundar Singh icke, att vi skola lämna världens uppgifter och umgänget med människorna för att finna Gud. Vi skola blott se till att världen icke uppslukar oss. Då kunna vi även i världen njuta av Guds makt och uppenbarelse. Det är skönt att sänka sig ner i vattnet. Är det någon kroppslig njutning som indern uppskat-

tar, så är det badet. Men om vi sjunka ner i vattnet, så dö vi. Vi måste hålla huvudet ovanför. Det måste vara regeln för vårt liv i världen, att vi hålla huvudet ovanför.

När Sadhun stannade vid liknelsen hämtad från vattnet, leddes tanken till den klassiska indiska bilden av det gudomliga såsom havet. Indien, sade Sundar Singh, utnyttjar denna bild för sin panteism, men kristendomen hävdar personligheten. Gud är havet. Människan liknas vid svampen som fylles med vatten. Svampen förvandlas inte därför till vatten, lika litet som vattnet förvandlas till svamp. På samma sätt måste vi fyllas med Gud, eljest förbliva vi tomma och innehållslösa, vad vi än suga i oss av jordelivets goda. Då är Gud i oss och vi äro i Gud. Men hindufilosoferna låta människan uppgå i Gud, försvinna i Gud, förlora sin personlighet i Gud, vilket är osanning för den som rätt lärt känna Gud i Kristus.

Några barn från skolan tittade kanske på Sundar Singhs underliga klädsel, mer än de titta på dem de vanligen möta. En och annan vandrare ägnade Sadhun en försynt uppmärksamhet. Men det var tillräckligt för att plåga hans ytterst ömtåliga skygghet. »Kunna vi inte gå någonstans, där det inte finns några människor»? En annan solig förmiddag åkte vi därför ut till Flottsund. Vi njöto av utsikten över Uppsala från backens krön och vandrade i skogen, där en och annan snödriva ännu låg kvar. Jag såg aldrig Sadhun någonstädes så hemmastadd som där.

Hans tal fick en ny livlighet. Han beskrev sina färder i Nordindiens bergstrakter och berättade episoder från ensliga möten med människor i Himalaya. Han genomgick också vad han tänkte på eftermiddagen säga om bönen i domkyrkan. Raderna av små nätta båtar i ån vid Flottsund uppväckte hans klassiska liknelse om båten och vattnet. »Se vilken nytta båtarna göra där nere i ån. De kunna föra människor från den ena stranden till den andra, och de kunna göra tjänst också där ute på fjärden. Därför skola båtarna stanna i vattnet. De äro skapade för vattnet. Det är meningslöst att föra båtarna upp hit på vägen där vi färdas. På samma sätt med den kristne. Han är som människa skapad för att leva i världen. Hans element är människolivet. Flyttas han därifrån, så gör han icke den nytta som Gud avsett med honom. Han kan gagna sina medmänniskor, hjälpa dem fram ett stycke över livets vatten, så länge han själv gör tjänst, där Gud vill hava honom, och icke ävlas att högfärdigt övergiva människorna och världen.

Således skall båten vara i vattnet. Men tänk om vattnet kommer i båten? Då sjunker den. Själv går den under, och den kan icke längre uträtta något gagn. På samma sätt med den kristne. Kommer världen in i hans själ och fyller den, så går hans andliga liv under, och han blir oduglig att uträtta den tjänst, för vilken han har blivit skapad och satt in i livet.»

2. Med okuvlig energi genomför Sadhun även på sina resor och i de olika förhållanden i vilka han råkar, sin dagordning, vars förnämsta del för honom redan är väsentligen genomgången, då andra människor börja sin dag. Det var också den egentliga önskan han uttalade i vårt hem, att vara ensam och ostörd under de långa morgontimmarnas meditationer. Sedan ville han tillbringa sin dag alldeles enligt husets ordning.

Den tidiga och långa andakten är ingalunda egendomlig för den kristne Sadhun. Han berättade att fromma människor i Indien icke sällan tillbringa morgontimmarna från kl. 4 eller 5 i meditationer och läsning av heliga skrifter. Men det beklagliga är, att många timtals rabbla vad de ej förstå.

Denna själens hygien, läsningen och bönen i lång ostörd stillhet, giver åt Sadhuns hela levnad dess andliga inriktning. Bönen är för honom, som för alla verkliga kristna, själens andedräkt, a och o i det andliga livet. Ty ur bönens umgänge med Gud hämtas förlåtelse och kraft och ständig ledning och maning för plikterna mot nästan och levnadens alla uppgifter. Liksom för Frälsaren betyder bönen för Sundar Singh först och sist ensam bön. Han tillmäter föga värde åt gemensam bön. Han finner, att den mycket sällan är verklig bön. Den fromma åsikten, att ett föredrag, ett samtal, en diskussion, ett företag blir mera kristligt, därigenom att det börjas med gemensam bön, den föreställningen är för Sadhun

främmande. Han är rädd för konstgjorda böner, hjärtats bön är för honom allt. Men hjärtat beder enligt hans erfarenhet lättare i ensamheten med Gud, än när människor, hur andäktiga de än månde vara, ändå lätt draga till sig en del av den bedjandes uppmärksamhet, så att hans själ icke står alldeles ensam och naken inför Gud. Han gör fullt allvar av bergspredikans ord mot fariséernas böner. Sadhun varken började eller slutade sin predikan i domkyrkan med bön. Han gick rätt in i ämnet och slutade, då han hade sagt vad han hade på hjärtat. Jag tänkte på Luthers regel, som predikanter syndigt bryta emot: Erst den Maul aufmachen, dann etwas sagen, dann den Maul zumachen.[1] Sadhun förnekade icke den gemensamma bönens betydelse. Hur ofta har icke en äkta bedjare i gemensam bön lärt sina medkristna att bedja. Vi måste härvidlag taga med i betraktande Sadhuns skygghet för människor.

3. Om denna skygghet har jag redan berättat. Jag tänkte på Rabindranath Tagore's tacksamma iakttagelse, att han, vilkens yttre uppträdande var vida mer påfallande och exotiskt än Sundar Singhs, här i Norden liksom i Berlin och Paris icke besvärades av samma närgångna och högljudda uppmärksamhet som i England och Amerika. Jag vet icke huru många gånger Sundar Singh frågade mig, om vi kunde kom-

[1] »Först öppna munnen, sedan säga någonting, så stänga igen munnen.»

ma obemärkta de få stegen från ärkebiskopsgården till domkyrkan, och hur predikstolen låg i domkyrkan, om han där kunde slippa att under psalmen sitta bland menigheten och synas av alla, och hur han skulle fort nog efter predikans slut komma undan de nyfikna blickarna in i avskilt rum. När han en gång stod inför de tusenden, som samlats i domkyrkan, var hans rädsla försvunnen. Och efteråt, sedan han kommit hem från predikan eller föreläsningen, var det som om en känsla av befrielse vidgat hans bröst, då det offentliga framträdandet var över.

När han lät sig sammanföras med människor, som ville råka honom, var också skyggheten övervunnen, så snart samtalet väl kommit i gång. Då kunde någonting göra sig märkbart, som eljest doldes i hans milda, samlade väsen. Han kunde stillsamt dräpa av den fromma viktigheten, när den kom med frågor, som för honom voro strunt och nonsens. Huru skall man kunna med gott samvete samarbeta med kristna som tillhöra en annan riktning? Huru skola de olika kristna samfunden över huvud förhålla sig till varandra? Sundar Singh erkände endast en riktning såsom kristen, nämligen den som lämnar självviskheten, den enskilda och kollektiva, bakom sig och strävar fram till Frälsaren.

Fråga framställdes till Sundar Singh, huruvida de kristna denominationernas olikheter enligt hans mening utgöra en styrka, och denna fråga kunde så mycket hellre framställas, som vid tillfället medlem-

mar av olika denominationer voro tillstädes. Sundar Singh svarade, att i djupet äro alla sanna kristna ett; han kunde icke hysa någon aktning för söndringen eller för dem som hålla på söndringen. Icke blott i hjärtats och gudsumgängets djup äro alla kristna ett, utan de böra även gemensamt arbeta för Guds rike. Men att utvärtes förena de olika kristna samfunden till ett enda yttre organiserat kyrkosamfund blir enligt Sundar lätt ett sken, om icke den yttre enheten besjälas av Andens enhet. Jag tänkte i mitt stilla sinne: Tänk om Sundar Singh skulle behöva upplysas om, till vilket samfund eller till vilken riktning vi alla människor, som han råkar i Europa, räkna oss. För det ändamålet borde vi hava firmalappar på ryggen eller på bröstet eller på båda ställena. Den som nedskriver dessa anspråkslösa iakttagelser har många år arbetat och bedit med kristna bröder särskilt från Amerika utan att ännu denna dag kunna säkert säga om var och en, om han är episkopal, kongregationalist, presbyterian, metodist, baptist, lärjunge (disciple) eller något annat. Jag bör sanningsenligt tillägga, att lutheranerna har jag reda på, därför att jag själv med själ och hjärta tillhör denna grupp inom Kristi församling. Allt sedan min värd i Northfield för över trettiotvå år sedan frågade mig: Do you have any friends in Sweden? (Har ni några vänner i Sverige?), och jag undrande svarade: ja, naturligtvis, och han förtydligade sin fråga: Finns det några kväkare i Sverige?, har jag lärt mig att i

regel särskilja även dessa. Ändå kan man både se och beundra mycket av kväkarnas verksamhet och vinna förtrolig andlig gemenskap med en kväkare utan att veta, att han eller hon tillhör ett samfund som enligt allmänt gängse kyrkliga teorier icke ens skulle kunna erkännas såsom kristet, men som enligt kristenhetens samfällda vittnesbörd har framför de flesta andra kristna samfund, särskilt i vår hårda tid, med liv och gärning hållit det i smutsen neddragna kristna namnet heligt. Sundar Singh använde tillfället till att skämta litet med våra kyrkliga söndringar.

Djupt känner Sadhun gemenskapen med alla kristna. Han talade därom vid friluftsmötet i Tavannes: »Jag är tacksam att se eder här så många församlade. Jag beklagar mer än någonsin att språket skiljer oss. Hur gärna skulle jag icke vilja tala till eder på edert eget tungomål. Men i själva verket är den saken kanske icke så viktig, ty språket betyder ingenting. Det som betyder något är den ande, den själ som uppenbarar sig i språket. I Kristus hava vi alla ett enda språk som räcker till för oss.»

Vid ett annat tillfälle yttrade han: »Ehuru intet land kan såsom sådant med rätta kallas kristet, finns det över allt sanna kristna, och var helst jag möter sådana, känner jag mig lycklig och hemmastadd med dem. Deras land och språk äro vitt skilda från mitt land och mitt språk, men när jag möter dem, känner jag mig vara mitt bland bröder och systrar, emedan de hava funnit den sanna religionen. Vi äro ett i Kristus.

När jag befinner mig med människor som icke äro troende, känner jag mig alltid som en främling ibland dem. Ty hövlighet är icke detsamma som kristendom, kristendomen är ett nytt liv. Uppfostran är icke detsamma som det kristna livet.»

Denna innerliga gemenskap sträcker sig för Sadhun till alla dem som i Kristus äga sin Frälsare och Herre. »Det är mer värt att ni sänder oss en enda trogen missionär, som predikar den levande Kristus, än hundratals andra. Dem som icke tro på Kristus och leva i honom, kunnen I behålla hemma hos eder själva».

Däremot är olikheten i tidevarv och konfession för Sadhun av underordnad betydelse när det gäller kristen gemenskap. »Sanningen tillhör varken orienten eller occidenten. Den är icke monopol för något särskilt folk eller någon särskild del av mänskligheten. Den tillhör mänskligheten i dess helhet, och över allt där människor hava funnit sanningen, visar det sig att deras hjärtan bliva tillfredsställda. Sanningen kan uppenbara sig i olika ord och olika uttryck, men hon förblir ändå densamma. När jag läser den helige Frans från Assisi eller Tomas a Kempis, äro de för mig såsom äldre bröder i samma fadershus. För oss såsom kristna gäller frågan icke Österland eller Västerland. Vi tillhöra samma familj. Jag har lärt mycket från Västerlandet lika väl som från heliga män och kvinnor i Österlandet, ty de säga samma sak var och en på sitt sätt. De hava alla funnit sanningen i Kristus.»

»Helgonen som leva i denna tid äro också för mig dyrbara, och jag lär mycket genom att umgås med dem. Sanningen lider icke av tidens nötning, icke heller av personligheternas olikhet. Det som var sant förr i världen är sant ännu i dag. Ty Gud själv uppenbarar sig på samma sätt för sina barn i alla tider. Ingen kan säga: 'Jag vet tillräckligt. Jag har icke något mer att lära av andra'. Vi lära oss något varje dag, och liksom jag oupphörligt inhämtar nya lärdomar av dem som jag träffar i Östern, så lär jag också av mina bröder i Västerlandet.»

Gud sig speglar i vart heligt sinne
lika skön, fast till gestalt ej lik;
vart och ett sin himmel har därinne:
det bevisar blott, att Gud är rik.

Emil Liedgren slutar sin studie: Den Svenska Psalmboken med denna vers av Hedborn.

4. Det är icke sannolikt att Sundar Singh återvänder till Västerlandet. Han talade med varm uppskattning om de kristna vänner, som han nu och förut vunnit härstädes. Men Västerlandets ande tilltalade honom ingalunda.

Ni har alltför bråttom, tyckte han. Ni hinner inte med att bedja och leva. Här i Europa och Amerika håller flertalet människor allehanda oviktiga saker för viktiga och tyckes glömma det som ensamt är viktigt. Man hinner icke andas ut, själen hinner aldrig draga djupa andedrag. Det ena skall uträttas,

och det andra skall uträttas, och en tredje och en fjärde angelägenhet väntar, dagens timmar räcka icke till för alla sysslor som måste göras. Vad blir det för ett liv? Inget liv, bara en kastning från det ena till det andra, ett jäkt, en oro. Han citerade med förkärlek de ord, som han lärt sig i Västerlandet, om att Gud har skapat arbetet, men djävulen har skapat brådskan.

Bland det som Sundar Singh yttrat om brådskan i Västerlandet är följande värt att besinna: »Människorna här äro alltför upptagna. De hava ingen tid att ägna åt bönen. En dag nalkas den stund då de måste dö. Skola de då också säga: 'Vi hava icke tid att dö?' Döden väntar icke, till dess de hava slutat sitt arbete. Vore det inte bättre att varje dag taga sig tid för att bliva förtrogen med honom, som ensam kan hjälpa oss både i livet och i döden och efter döden?»

Han fann det också lustigt, att man här i Västerlandet kallar hinduerna för hedningar. Vet man icke, att människan i Indien sedan årtusenden dyrkat Gud och sökt Gud minst lika ivrigt som i Västerlandet, och att Gud till en viss grad låtit sig finna av otaliga uppriktiga hjärtan i Indien. Sadhuns teori lyder: Gud tillfredsställer till en viss grad all längtan efter honom. Men den fullkomliga tillfredsställelsen vinnes först i Kristus.

Det underbaraste som Indiens hemvuxna fromhet under tidernas lopp skapat, är, enligt min uppfattning, Sången om den Höge, Bhagavadgita. Det är

icke sagt, att varje inder som kan den utantill och därur hämtar näring och ledning för sin själ, skönjer vad som från religionshistoriens synpunkt utgör själva undret i denna dikt. Diktarinnan Sarojini Naidu såg i Sången om den Höge det äkta uttrycket för Indiens mystik. Såvitt jag kan se, är det originella, i den indiska omgivningen för oss hittills oförklarade i Bhagavadgita tvåfaldigt. Det första är den personliga uppfattningen av gudomen, som här icke är många gudaväsen, utan en enda Gud. Jag håller mig då till de ursprungliga eller åtminstone äldre delarna av Bhagavadgita och tänker icke på de panteiserande tillägg, varmed brahmateologinhar försett den ursprungliga dikten. Man kan på långa stycken av Bhagavadgita tillämpa det som Martin Luther skriver i sin Stora Katekes under Första Budet och mångenstädes eljest, nämligen att Gud och avgud bero på människans hjärtelag. Rätt förtröstan når fram till den ende rätte Guden. Men om förtröstan är oriktig, om den riktar sig åt orätt håll, fäster sig vid det jordiska och förgängliga, eller om den är vacklande och halvhjärtad, så hyllar den avgudar i stället för den rätte Guden. I Bhagavadgita är insiktens, förståndets väg eller den teoretiska vägen övergiven såsom otillräcklig, lika väl som offergärningens och askesens väg. I stället hänvisas gudssökarne och gudsdyrkarne till hjärtats väg, till Bhakti, till en kärlek, ett förtroende, en hängivenhet som går från hjärta till hjärta, och således endast kan rikta sig på en personlig Gud. Den förutsätter

Guds personlighet. Jag behöver icke tillägga, att just detta drag i Bhagavadgita är det som för Sundar Singh utgör dess adel och värde såsom uppenbarelse.

Han skulle även kunna anknyta sin evangeliska betraktelse till det andra lika underbara draget i Bhagavadgita, jag menar kallelsetroheten. Huru skall gudomen tjänas? Det allmänna indiska svaret är mångfaldigt, men lyder på fromhetens höjder: Lämna befattningen med det timliga, med samhället, med familjen och ägna dig i avskild ro eller såsom hjälpsam tiggarmunk endast åt det gudomliga. Bhagavadgita har en annan mening. Gud skall tjänas i den ålagda kallelsen, även om denna är motbjudande och svår för själens kärlek och frid. Den gudsälskande själen måste uppfylla de jordiska plikterna med trohet. Men hon får icke låta begrava sig under dem. Hon skall hålla sig fri, hon skall bruka världen såsom brukade hon henne icke. Denna för den evangeliska kristendomen kännetecknande gudstjänst igenfinnes hos Sokrates, i Bhagavadgita och i sin mån även i Laotse's Taoteking, varjämte den, ehuru på ett mindre patetiskt, icke frälsningshungrande själsläge, även kännetecknar Zarathusjtras kulturvänliga, handlingskraftiga fromhet. Men såvitt jag kan se, framträder den icke, åtminstone icke klart uttalad på andra håll utanför de bibliska religionerna. Här har den evangeliska förkunnelsen i Bhagavadgita en anknytning, som jag icke hann närmare dryfta med Sundar Singh.

För Sundar Singh låg Bhagavadgitas förnämsta

värde i dess likhet med vissa drag hos Johannes evangelium. Han kunde inte förklara den indiska personlighetsmystikens äldsta och yppersta alster annorlunda än såsom vittnesbörd om en inverkan från det fjärde evangeliet. Och han tycktes knappast taga stort intryck av min anmärkning att Bhagavadgita, åtminstone i sin ursprungliga avfattning, måste vara äldre. Historiens följd är för honom intet väsentligt hinder. Ty i umgänget med Kristus är själen ständigt samtidig med Mästaren. Och Ordet, Logos, har på alla tider meddelat av sin fullhet åt medmänniskorna.

»Man kallar oss för hedningar», sade Sadhun en dag vid frukostbordet med sitt milda leende. »Tänk, min moder en hedning! Hade hon levat nu, skulle hon säkert vara en Kristi lärjunge. Men redan i sina fäders religion var hon sådan, att man måste le åt namnet hedning. Hon bad till Gud. Hon tjänade Gud. Hon älskade Gud mycket varmare och ivrigare än många, många kristna. Nej, hos oss i Indien är det, såvitt jag kan se, flera som leva ett andligt liv än här i Västerlandet, fastän de icke känna Kristus eller erkänna honom. De leva troget efter det ljus som Gud har givit dem.»

»De vise männen följde stjärnan till Betlehem. När de kommo fram, behövde de icke längre stjärnan, ty där fanns ju Kristus, rättfärdighetens sol. När solen går upp för oss, då mista stjärnorna sin glans. Vi i Indien hava många sanningssökare, som troget följa sina stjärnor. De hava endast stjärnorna

att hålla sig till. Ni här i Västerlandet har solen, men hur många är det här, som bry sig om solen? Människorna leva ju endast för jorden. Åtskilliga av våra sökare äro mer uppriktiga och i sina liv mera kristna än mångfaldiga kristna. Ni skulle känna min mor. Varför lever hon icke nu? Hon dog, innan jag blev kristen. Nu skulle vi vara kristna båda två, och vi skulle tala om Kristus med varandra. På mornarna när jag vaknade och ville ha mjölk, sade hon: Nej, först skall du få andlig föda. Det var icke alltid i barnets smak. Jag var stundom ovillig. Men jag måste först läsa böner ur Veda och Sjastra och Gita. Sedan gav hon mig mjölk. Hon gav mig mer än jag begärde. Hon var så snäll och god emot mig. Andra mödrar proppa först barnen fulla med mat, innan de tänka på att lyfta deras hjärtan till Gud.»

»Hos oss i Indien finns det många, många, som leva ett heligt liv. Vi, som äro kristna, försaka gärna allt, därför att vi hava fått den dyrbara pärlan Kristus, som är värd mer än allt annat. Men fastän de ha fått till skänks av Gud skatten, som ensam är värd att ägas, nämligen Kristus, så kunna många kristna ändå icke lämna och försaka det världsliga, utan sitta inte bara med händerna fulla av världen, utan också med hjärtat fullt av världen. Men hinduerna lämna världen och försaka sig själva, utan att de förut hava fått en rikedom av Gud. De försaka allt för försakandets egen skull, icke därför att de hava frid, utan för att vinna frid.»

»För resten», tillade han om en stund med skälmsk min, »har ni tänkt på, att alla tre vise männen kommo från Östern, ingen enda från edert håll»? Nej, det hade jag verkligen icke tänkt på. Men det är sant. Efter en stunds tystnad tog Sadhun åter till orda. »Jag vill inte förneka, att någon av de tre mycket väl kunde hava varit från Västern. Här i Västerlandet har ju funnits och finnas många uppriktiga sanningssökare. Men hade någon av de vise männen kommit från Västerlandet, då hade han nog tagit Jesusbarnet med sig till någon stor och fin västerländsk stad för att förevisa det. Vi, som kommo från Öster, vi bara bugade oss», (och här gjorde Sadhun den hyllande åtbörden med de båda utsträckta händerna sammanlagda,) »vi bara bugade oss och dyrkade honom. Sedan vände vi om till vårt land igen». I sanning en fin och träffande karakteristik av skillnaden mellan Österland och Västerland — och ett av de tillfällen, då Sundars ironi och humor kommo till synes.

Vi kunna giva Sundar Singh rätt i, att det är groteskt, när kristna kalla Indiens heliga män och kvinnor för hedningar.

Till avguderi och hedendom räkna vi med rätta bilddyrkan. Jag har redan i Tre Livsformer påpekat skillnaden mellan den store diktaren Tagore, för vilken allt är symboler och som hoppas på att även folkskarorna i Indien omsider skola lära sig att i gudabelätena se endast sinnebilder och sålunda ej slå sönder eller förneka dem, och den kristne Sundar

Singh, som icke kan förlika sig med bilddyrkan. Hans förklaring av saken är följande. Inderna se enligt Sundar Singh nog icke i bilden själva gudomen. Åtminstone gäller detta icke de mer upplysta. Men gudabilderna tillhöra Indiens olycka. Hinduismen är en blandning av avgudadyrkan hos massorna och confusionism (andlig villervalla) hos de bildade, som fundera på de filosofiska skolornas läror och icke vinna någon klarhet.

Ingen trossats är för Sadhun vissare än den, att Gud icke kan avbildas. Häri sluter sig denne son av bilddyrkans land framför andra, Indien, till Moses' stränga bildförbud. Dock, detta förbud att avbilda Gud har kommit i ett nytt skede, sedan Gud i Kristus äntligen skänkte åt mänskligheten sin egen riktiga bild. Kristus är för oss Guds avbild. Men Sundar Singh kan icke heller förlika sig med bilder av Kristus. När vi vandrade från Slottsbacken utåt landsvägen, berättade han om sin första syn, då Kristus uppenbarade sig för honom i ljusskenet. »Kristus var så skön och så härlig, att ingen kan föreställa sig hur underbar han var. Jag finner alla bilder av Kristus misslyckade och bedrövliga.»

Sundar Singh ser till fullo, att Västern äger en hel del inrättningar, som Indien behöver. Han ser hur jämmerligt det är ställt i Indien med omsorgen om fattiga, gamla, sjuka och orkeslösa. Han ser bristen på samverkan och ordning. Han finner, att kristendomen i Västerlandet har åstadkommit storverk, som man kan uppskatta, endast när man jämför

dem med det allmänna tillståndet i Indien. Men samtidigt äger för honom Indien en förfining som Västerlandet saknar. Han finner hos oss påflugenhet och brutalitet även i yttringar av aktning och välvilja. Han har svårt att vänja sig vid den kroppsliga beröring, som hör till umgänget i Västerlandet. Ständigt skall man taga varandra i hand. To shake hands är kraftigast utvecklat i Amerika. Det hör till hjärtligheten och umgänget i Västerlandet, och Sadhun har lärt sig det. Men han finner Indiens försynthet symboliskt uttryckt däri, att såsom han berättade, han och Ghandi före hans sista resa till Europa hade varit tillsammans i tre hela dygn utan att någon enda gång trycka varandras händer eller beröra varandra. De hälsa goddag och farväl med en aktningsfull åtbörd utan beröring. När man ser indernas lugna värdighet och det osökta behaget i deras rörelser, förstår man, att de skola finna sättet att vara i Europa och Amerika oroligt, ryckigt och stillöst.

Sundar Singh kan icke erkänna Västerlandets komfort och höga levnadsstandard såsom mänsklig förfining. Tvärtom finner han, att fordringarna på livets yttre bekvämlighet genom allehanda uppfinningar och konstiga inrättningar, som i Västerlandet enligt vida kretsars föreställning höra till en människovärdig tillvaro, i själva verket ha blivit för västerlänningarna en fara och ett fängelse. Sundar Singh har nogsamt erfarit, att missionärerna i Indien kunna vara genomträngda av Kristi ande, men deras komfortabla liv skiljer dem ohjälpligt från inderna av alla samhälls-

klasser. Sundar Singh skulle obetingat instämma i Disraelis ord, som jag efteråt funnit i andra delen av Ralph Inges Outspoken Essays; »Européen talar om framåtskridande, därför att han med tillhjälp av vissa vetenskapliga uppfinningar har inrättat ett mänskligt samhälle, som falskeligen tager komfort för civilisation». Sundar Singh plägar fråga missionärerna: »Hur vet ni, om de infödda komma till er för att få pengar eller för att få frälsning? Jag har då för min del inga pengar att ge dem. Det är säkrast.»

Västerlänningen är för Sundar Singh alltför beräknande. Livet är uträknat i minsta detalj. Allting göres efter program. Ingenting lämnas åt själens drift, åt dess fria umgänge med skaparen och nästan. Detta är nu Sundar Singhs allmänna intryck från Västerlandet. Tänk om han hade fått beröring med sådana mäktiga och högt aktade familjer och enskilda, som, Gud bättre, nog finnas företrädda även i vårt ännu icke av Stormamon helt behärskade land, jag menar sådana kretsar, där man icke kan tala om något annat än pengar, och där det betraktas såsom en oförlåtlig synd att icke, med utprejande av all kraft och förmåga hos människor och naturliga tillgångar åstadkomma den största möjliga utdelning på det sakrosankta kapitalet. Det är i dylika kretsar icke fråga om den skaparedrift som är i släkt med skaparen själv och som njuter av att i andens och materiens värld åstadkomma det som främjar livet. Nej, det är den improduktiva driften att utan tanke på med-

människor göra det egoistiska Mitt och Wårt så stort som möjligt.

Sundar Singh finner, att Västerlandets dyrkan av programmet till förfång för livets spontana yttringar och andens stillhet även sträcker sig till det religiösa området. Han sade: »Jag tycker om ordning och princip, men icke om för mycken organisation. Jag tror icke på organisationen, som ni gör här i Västerlandet. Här gör man upp program till och med för Gud för att lära honom, hur han skall bära sig åt för att styra världen och leda sin kyrka. Man räknar ut att så och så måste det gå till, och Gud får vara så snäll och följa med så gott han kan.»

Indiens ställning till Västerlandet är ett ömtåligt ämne, vari Sundar Singh så ofta yttrat sig, att vi här kanske böra något utförligare behandla saken med användning även av andra källor än hans samtal här.

Man spårar i hans ord två ting. Först en varm tacksamhet emot den västerländska kristenheten, som har givit honom och Indien evangeliet.

Sundar har mer än en gång på frågor förklarat, att Indien enligt hans mening ännu länge behöver den kristna missionen, som det icke kan vara nog tacksamt för. Behöver Indien ännu utländska missionärer eller kunna de indiska kristna reda sig själva? Härpå svarade Sadhun, att de enskilda indiska kristna väl kunna reda sig själva, men icke äro i stånd att upptaga kyrkans arbete bland folket. »På det hela taget är det icke så mycket som inderna själva kunna uträtta, och detta av följande anledningar. De flesta kristna

hava framgått ur de lägsta klasserna. De hava ofta föga kristen erfarenhet och föga håg att hjälpa andra. Det är dem nog att själva hava blivit kristna. Blir en inder av hög kast kristen, så har han i regel andlig erfarenhet, eftersom övergången till kristendomen kostar honom så mycket. Han har också en åstundan att göra något för sina bröder. Men han saknar medel för arbetet, ty han utstötes ur familjen och blir lika fattig som hans broder av låg kast. Vidare finns det i Indien på dess tre hundra millioner invånare på sin höjd fem millioner kristna, och av dessa äro många endast namnkristna. Därför måste kristna utifrån komma oss till hjälp.» Härtill fogade Sadhun en tacksägelse även på sina indiska landsmäns vägnar för den evangeliska missionen i Indien. Men samtidigt betonade han, att de önska icke människor som endast undervisa och predika, utan arbetare som i liv och vandel framställa Jesus Kristus. »Vi önska icke blott lära, icke ens blott religionslära, ty därav hava vi nog och över nog. Vi äro trötta på läror. Vi behöva den levande Kristus. Hinduism och buddhism hava grävt kanaler, som nu ligga uttorkade av brist på en källåder som kan föra vatten till dem. Vi längta efter den källa som kan låta livets vatten flyta genom våra hjärtan.»

Komma inderna att själva göra sitt land kristet? Härpå svarar Sadhun: »Ja, och på sitt eget sätt. Men först måste de antaga Jesus Kristus, och vad som försvårar detta för dem är att de redan hava en hög religion och äro ett folk med djup tankekraft. De behöva

tid för att mottaga Jesus Kristus. Men hava de en gång antagit honom, så bliva de pålitliga kristna, vilkas tro icke rubbas.»

Sundar Singh har klar blick för Västerlandets företräden. Men besinnar Västerlandet, vad det fått av Gud? »Invånarna i de kristna länderna göra sig icke reda för, att det är genom kristendomen, som de hava mottagit civilisationens förmåner, friheten, bildningen. Gå till de länder, där Kristus är okänd, och du skall finna, att människorna flerstädes knappast synas vara mer än djur. Man glömmer, att alla dessa yttre företräden hava samband med kristendomen och att även ni här i Europa en gång varit vildar. Och därför att de så kallade kristna länderna i stor utsträckning avfalla från Kristus, börjar han att uppenbara sig i hedniska länder, där han hälsas välkommen och dyrkas. Även här gäller ordet, att de första skola vara de sista, och de sista skola vara de första.»

»Vi i Indien som hava mottagit Jesus Kristus, äro tacksamma mot Västerlandets kristna, därför att de hava skickat oss missionärer, sina egna söner och döttrar, och därför att de hava givit ut sina pengar för vår skull. Förut tänkte jag därför: Ack, vilka goda kristna och vilka underbara människor måste icke de vara, som göra sådana offer för att sända oss det goda budskapet. Men när jag nu har besökt åtskilliga kristna länder, har jag blivit djupt missräknad. Många, många äro ingalunda sanna kristna, och jag har nödgats konstatera att det icke finns kristna länder, utan endast enskilda kristna.»

»Förr trodde jag», yttrade Sundar Singh i en annan predikan i somras, »att alla människor voro kristna i de kristna länderna. Nu vet jag, att de icke äro så, utan att många, ehuru de uppvuxit i kristendomen och kalla sig kristna, ändå icke äro sanna kristna. Om vi taga upp en sten, som legat i vattnet hur länge som helst och slå itu honom, finna vi att insidan är torr. Det vatten som länge omgivit honom, har icke inträngt i det inre. På samma sätt uppväxa många i kristendomen och leva i dess luft, men upptaga ingenting därav i sina hjärtan, ty dessa äro hårda som sten. Att vara kristen betyder att upptaga Kristus i hjärtat.»

När vi läsa om den unge indiske kristnes illusion om tillståndet i det kristna Västerlandet, så påminnas vi om den belgiske prästen, som några år före världskriget besökte Sverige. Han betjänade en liten evangelisk församling av fabriksarbetare och gruvarbetare i ett av Sydbelgiens stora fabrikscentra. När deras präst skulle resa till ett evangeliskt land, bådo de honom att hälsa Sverige och lyckönska det svenska folket till att hava mottagit evangelium. Ty i ett sådant land kunde, enligt deras föreställning, icke finnas fylleri eller stöld eller andra förbrytelser.

Med de kristna i främmande länder kände Sadhun, såsom vi sett, en innerlig frändskap, hur främmande än allt annat tedde sig för honom. »Innan jag kom till Europa och besökte dess länder, tänkte jag alltid att människorna där skulle vara lyckligare än människorna hos oss. Ty hos oss har man icke mycket tillfälle att

höra om Kristus. Men här har man mycket tillfälle därtill. Dock måste jag nu inse att många här förkasta honom, så att han en dag måste säga: Jag känner eder icke.

Gud har sina barn överallt, även här, och de veta och erfara, att han är den levande Frälsaren. Från världens ståndpunkt befinner jag mig nu i ett främmande land. Men där jag finner sanna kristna, där måste jag säga: Ehuru alla vanor och inrättningar äro främmande för min varelse, känner jag mig dock hemma bland dem.»

Sundar Singh säger, att de som bo i de så kallade kristna länderna veta mycket om Kristus. Men det är icke därför sagt att de känna honom. När Sundar för första gången hade besökt England och Amerika, tillfrågades han efter sin återkomst till Indien: »Vad finner du att kristendomen har uträttat i Europa? Kristus sade ju: Älsken varandra, och de föra i stället krig med varandra. Kristendomen har gjort bankrutt i Europa.» Han svarade: »Det är icke kristendomen som har gjort bankrutt, utan det är Europa som har gjort bankrutt därför att man där icke förstår Kristus och icke rättar sig efter Kristus. Kriget i Europa är icke Guds fel. Detta i sin ordning beror på att människorna icke leva med honom. Det finns en hel del bönens människor där som känna Kristus och leva med honom. Dessa skänka oss missionärer, giva ut sina medel för missionen och tjäna Jesus Kristus i sanning. Men jämte dem finns det många, som i Kristus se blott en stor man och icke vår Fräl-

sare. De tro icke att han är Frälsare, därför att de icke älska honom och icke bedja till honom. De äro mycket kunniga i allehanda ting, men de förstå icke något av det andliga livet. De nära sin hjärna, men deras själ dör av hunger.»

Sadhun har sålunda fullt klart för sig, vilken avgrund som skiljer Indien från Europa i följd av kristendomens och kulturens välsignade verkningar i Västerlandet. Sundar är fullt medveten om Indiens begränsning. Särskilt märker han, huru Indien fjättras av kastväsendet, och huru fritt och naturligt människors samliv och aktningen för människans värde gestaltar sig inom kristenheten.

Men Sadhun har därjämte stark känsla för Indiens rätt och företräden. Han är i själ och hjärta en inder. Varför valde icke Gud Sadhuns älskade Indien i stället för Västerlandet till skådeplatsen för Jesu Kristi födelse och verksamhet?

En rörande fråga, som fick följande belysning i en predikan av Sadhun här i Europa.

»Jag sade mig: Det är underligt att Kristus icke levde i Indien. Där hade han kunnat uträtta stora ting. Men jag tror inte, att de högsta klasserna i Indien skulle hava erkänt honom såsom alla människors frälsare. De skulle snarare hava menat, att Kristus kommit endast för oss, som tillhöra en hög kast och en förnäm släkt, icke för de andra. De hade tagit honom i anspråk för sig själva och uteslutit de andra. Samtidigt sade jag mig, att om Kristus hade kommit till världen i Europa, så skulle europeerna

hava behållit honom för sig såsom sin egen frälsare. Men nu föddes han i Palestina, mellan Indien och Europa. Därifrån kunde hans budbärare draga ut i hela världen. Och han började sitt arbete icke med filosofer, utan med enkla fiskare. Världen har redan sett många lärda människor och glömt bort många av dem igen. Men dessa enkla människor, som hjälpte Jesus Kristus i hans arbete, bliva aldrig bortglömda, ty de voro icke blott fiskare, utan människofiskare.»

Europa och Indien äro för Sadhun två världar, mycket olika varandra. Inför västerländsk ringaktning av Indien och dess sanningssökande kan Sadhuns röst få en skärpa, som man knappast tilltrodde hans eljest så milda tonfall.

När han talar om Europa och Amerika, säger han uttryckligen »de så kallade kristna länderna». »Ty det finns inget land som är kristet såsom sådant, det finns blott kristna människor». För deras skull kände Sadhun en maning att besöka Västerlandet och avlägga vittnesbörd om den levande Kristus, i hopp att bliva förstådd av dem som verkligen söka sanningen. »Till dem som endast trakta efter denna världens ting är det förgäves att tala». »I varje land finns det sanningssökare, som finna Kristus och i honom himmelen på jorden. Men världssökarna gå under med världen. De kristna här i dessa länder kalla människorna i de icke kristna länderna för hedningar. Ja, det är sant, att man där tillbeder avgudabilder. Men här tillbedja människorna sig själva, och det är ännu värre. Avgudadyrkarna söka sanningen, men män-

niskorna här söka, såvitt jag kan se, endast sitt nöje och sitt välbefinnande. Man kan icke giva Kristus skulden därför, utan skulden drabbar dem, som föregiva sig vara hans efterföljare, men som icke alls anförtro sig åt hans ledning.»

Olikheten mellan Europa och Indien är enligt Sundar en inre lika mycket som en yttre. Han säger:

»Den som söker, han finner. Folken i Västerlandet hava sökt vetenskapen och tekniken och funnit dem. De kunna betjäna sig av elektriciteten, och de kunna flyga i luften. Människorna i Österlandet hava sökt sanningen.»

»Jag vet att vad jag nu säger, icke faller eder i smaken, men jag måste lyda mitt samvete, jag måste förkunna det budskap som jag mottagit av Gud. Vetenskapen och tekniken äro stora välsignelser, som kristendomen har förskaffat eder. Men ni glömmer lätt här i Västerlandet Kristus. I de hedniska länderna, som sakna evangeliet, leva människorna såsom djur. Men när evangeliet kommer till dem, upptaga de kristendomens andliga välsignelser, och Kristus kan av den som lever som en vilde göra en människa, som förtjänar namnet människa.»

Nu begynner Kristus enligt Sundar göra stora ting i hedniska länder, där människorna längta efter sanningen. De söka och finna Kristus. När Sundar var i Palestina, kommo åtskilliga tankar över honom. På några ställen gjorde Kristus många under. Men i sin fädernestad kunde han icke uträtta något. Skall

samma sak upprepas i våra dagar? I Västerlandet är Kristus fäderneärvd. Men finnes där tillräcklig tro, för att han skall kunna utföra de under, världen behöver?

Sadhun förtäljer också tecken, som tyda på en indisk kristendom, en kristendom som icke efterapar Västerns kyrkoformer och religionsläror, utan annammar Frälsaren och hans budskap direkt i indiska hjärtan och med anknytning till Indiens egen heliga litteratur.

En dag, då han predikat vid Ganges, berättade man honom om en väldig hindulärare, som i närheten drog massor av människor till sig. Han begav sig dit och fann mannen överlupen av åhörare och besökande. Han måste vänta tre dagar, innan han kunde få ett samtal med den vida omkring frejdade predikanten. Då erfor han till sin häpnad, att denne i själva verket var kristen. Tiggarmunken omfamnade och kysste Sadhun och sade: »Broder, vi arbeta ju för samma mål». På Sadhuns fråga, varför den andre i sin predikan icke nämnde Kristus, svarade denne: »Åkerbrukaren måste först plöja och harva marken, innan han sår utsädet. Först måste jag hos mina åhörare uppväcka känsla och längtan. De måste inse, att deras hjärtan äro en fruktbar mark, men i saknad av gott utsäde. Har en gång den känslan blivit levande hos dem, så att de börja hungra och törsta efter rättfärdighet, då är ögonblicket kommet. Då kan jag med framgång tala till dem om vår Herre och Frälsare.» Den förmente hindulärarен hade under

loppet av sistlidna år döpt fyra bildade inder i den heliga floden. Han visade även Sadhun sin bibel.

I Nordindien råkade Sadhun en Swami (hederstitel särskilt för en religionslärare), som gällde för att vara stor kännare av Vedaböckerna. Sadhun åhörde ett föredrag, som mannen höll över Indiens heliga skrifter, och överraskades högeligen, då denne Swami slutade sin framställning med följande ord: »Vedaböckerna leda oss ovillkorligen till den slutsatsen, att vi behöva syndernas förlåtelse. Men var skola vi finna den? Jag håller före, att skapelsens herre (Prajapati, beteckningen för den högste guden) om vilken Vedaböckerna tala, icke kan vara någon annan än Jesus Kristus, som utgivit sig till försoningsoffer för världen och för våra synder». Dylika ord uppväckte en storm av förbittring hos de talrika åhörarna. Man angrep häftigt mannen och anklagade honom för okunnighet i Vedaläran, ehuru han eljest stod högt i ropet som auktoritet. Den lärde mannen svarade: »Är jag därför mindre Vedatroende, att jag också tror på den, till vilken Vedaböckerna efter min övertygelse syfta, och till vilken Vedaböckerna leda oss, nämligen på Kristus?»

5. Vi återgå till Sadhuns besök hos oss.

Sent på kvällen utspann sig i mitt rum ett långt samtal om hinduism och kristendom. Redan innan Sundar Singh blev kristen, plågade han sin lärare med tvivel på själavandringen, som han fann absurd av tre anledningar: Man har icke något minne av

föregående tillvarelseformer och således icke heller något gagn av dem. Man kan icke gärna vänta att bli bättre, om man efter en tillryggalagd evighet av skilda vistelser inte kommit längre än till att vara den usla jordemask, som den uppriktiga människan känner sig vara. Man har icke heller någon glädje av att eventuellt i framtiden befordras till en himmel, eftersom det går runt igen. Jag gjorde klart för Sadhun, vad han redan hade hört något om, att det här i Västerlandet finns talrika människor, som mena, att själavandringen är ett ljuvligt och glatt budskap, som vi böra låna från Indien.

Västerlandet har enligt Sundar Singh, då det mottog Kristus, alltför mycket gestaltat honom efter sitt beläte. Kristus är till för alla. De fem såren i Kristi kropp betyda de fem världsdelarna. De höra alla till hans lekamen. Ack, man skulle kunna tillägga: sannerligen, Europa är nu ett blödande sår, ett enda sår med få och små jämförelsevis hela ställen. Måtte Europa med Kristi hjälp också kunna hämta välsignelsens frukt ur lidandets djup.

Västerlandets kristna förhäva sig lätt över andra religioner. »Vi i Indien, säger Sundar Singh, visste redan att Gud är god. Men vi anade icke att han var så god, att Kristus ville dö för oss. Det fanns och finns även hos oss i Indien människor, som leva i Gud utan att ännu känna kristendomen. För övrigt, alla människor leva egentligen i Gud och hava sin varelse i honom. Men de veta icke av det. De vilja icke se och erkänna det. Därför äro de missnöjda

och olyckliga. Den som sover, andas, men vet icke om det. Han lever genom att andas. Skulle andningen upphöra, så skulle livet också upphöra. Men människor tänka sällan på, vilken härlig sak andedräkten är. På samma sätt med människans liv i Gud. Allt liv har sin grund i Gud. Men människan tänker icke därpå. Det andliga livets andning hos henne är omedveten. Först när en människa börjar bedja, blir hennes andning medveten. Då besinnar hon och erfar, vilken underbar sak det är att leva i Gud.

Gud själv tycker om att vi bedja. Han gläder sig över vår tillbedjan. Ja, Gud och själen behöva varandra. Gud och själen längta båda efter varandra. Gud behöver vår bön, liksom modern inte far väl, om icke barnet lägges till hennes bröst och diar. Bedjaren liknar dibarnet, som ligger vid moderns bröst. Där mottager det näring och tiger stilla, sedan vilar det ljuvligt på moderns arm.» Sundar Singh visste, att somliga damer här i Västern finna denna bild opassande. Men, tillade han, »de finna det icke opassande att själva gå halvnakna på gatorna.» Jag lugnade Sadhun med, att bilden även för vår uppfattning är ren och vacker, för övrigt nyttig för dem, som icke vilja giva sina barn di utan spara sig. De fara ej väl därav. Genom att giva di får modern hälsa. Sundar utförde sin bild: Gud blir rikare, genom att han får giva oss vad vi behöva, liksom även vi bliva rikare genom att giva ut oss och vårt åt andra.

Gud lider med oss! Han känner vårt hjärtas ängslan och bekymmer. Men han vill skänka oss en salighet, som gör honom själv saligare. Ty Gud verkar alltfort. Guds skapelse är icke avslutad. Sundar Singh såg en halvfärdig tavla på ett staffli. Den såg ryslig ut. Det var ingen reda i den. Endast ett virrvarr för det okunniga ögat. Likadan ter sig skapelsen i sitt halvfärdiga tillstånd för oss, särdeles därför att våra ögon äro okunniga. Men vänta tills skaparen blir färdig. Gud fortsätter att skapa. Bilden är ännu endast en begynnelse. Men en gång skall den bliva sådan, som den redan är till i Guds tanke.

Men all denna kärlek och makt som Gud bevisar oss, flyter undan, blir otydlig för vår uppfattning och kan icke fasthållas av vår tro utom genom Kristus.

Söndagen den 23 april satt Sundar Singh i mitt arbetsrum. Han berättade, att professorer i Schweiz och Tyskland hade hänvisat honom till liknelsen om den förlorade sonen, som återvände till sin fader direkt utan förmedling av någon broder. Varför skulle icke även vi kunna gå till fadren direkt utan förmedling av vår broder Kristus? Sundar Singh invände för sin del därpå, att jämförelsen haltar. Ty den förlorade sonen kände Fadren på förhand. Han hade vanit hemma. Han visste vad hemmet var, och han såg det nu bättre på avstånd, liksom vi alla uppskatta det goda vi haft i vårt hem och över huvud i världen kanske först långt efteråt, då vi se det på avstånd. Liknelsen gäller således sådana, som redan genom Kristus fått kännedom om fadershemmet.

»Men», tillade Sundar, »skall jag tillämpa liknelsen på Västerlandets kristna och på oss i Indien, så får jag kanske påminna om, att den sonen som var hemma hade mindre längtan i sin själ. Han hade allting på förhand, han uppskattade icke vad det betyder att leva i kyrkans famn i det kristna fadershemmet. Men han fick heller aldrig smaka den gödda kalven. Det är likadant med eder i Västerlandet.»

I detta sammanhang gick talet även till treenigheten. Det var Sundar Singh själv som tog upp ämnet. Han hade blivit tillfrågad, om han i sin betraktelse först vänder sig till Fadren, sedan till Sonen, sedan till Anden. Nej, hade han svarat, jag mottager dem alla på en gång. När jag sitter i solen, inte njuter jag då först av hennes värme och sedan av hennes ljus, utan jag njuter av båda på en gång. Ingen kan därför säga, att solens ljus och värme äro samma sak. Solen kan värma upp människorna och naturen en varm sommardag, samtidigt med att hennes ljus är dolt av moln. Under vinterkylan kan solen lysa klart, utan att man känner något av dess värme. Ljuset och värmen äro icke detsamma. Men i normala fall, då solen utgjuter sina strålar över oss, genomströmmas vi av värmen och ljuset på en gång.

Samma liknelse använde Sundar Singh, när han i en krets av vänner tillfrågades om den skillnad som bedjaren till äventyrs gör mellan Fadren och Sonen i bönen. Någon sådan skillnad kan Sundar Singh icke känna, lika litet som han skiljer i tiden mellan solens

ljus och värme, då de samtidigt komma över honom, utan att dock vara identiska. En annan fråga var tydligen för Sundar Singhs eftertanke främmande, eftersom den icke fick något egentligt svar. Den frågande talade om den lidande Frälsaren och den förklarade Frälsaren och ville veta, vilkendera det var som framställde sig för Sundar i synerna och i bönen. En sådan åtskillnad hade Sadhun tydligen icke tänkt på, utan i stället tog han upp sin älsklingstanke, som jag förut omnämnt från besöket i domkyrkan, att nämligen Frälsaren icke led endast sex timmar på korset, utan under hela sin levnad. En stark vilja, sade Sundar Singh, uthärdar mycket, det har jag själv rik erfarenhet av. Även korsfästelsens ohyggliga smärtor kunde under några timmar av Frälsaren uthärdas. Men han led längre. Han led under alla sina levnadsår. Världens orena luft var för honom en plåga. Ty, menade Sundar Singh, han var känsligare än vi för renhet och helighet och plågades därför, oavsett motstånd och förföljelse, av att vistas bland orena och oheliga. Jag frågar mig själv, om icke vår ställning härutinnan är värre än Kristi erfarenhet, därför att för oss världens orenhet icke blott finns omkring oss, utan även i oss i våra förbrytelser och försummelser och i vårt hjärta. Däremot får den i sig själv förklarliga och mänskliga tanken på Kristi passion såsom begynnande med födelsen, med hans delaktighet i människoödet över huvud, icke så pressas, att den för frälsningen omistliga grundläran om Kristi sanna mänsklighet därav äventyras. Vissa

gnostiker ville göra Kristi lidande till ett sken. Vi få akta oss för, att i denna världens passionstid göra Jesu glädje till ett sken.

6. Till den naturliga och enkla mänsklighet, som uppenbarade sig hos den kære indiske gästen, hörde också hans kärlek för barn. Han beklagade, att han icke kunde svenska språket för att meddela sig med de små barnen. »Pity that I cannot talk with this child». (»Skada att jag inte kan tala med den här gossen».) Och han hade en i sin korthet innehållsrik önskan: »God bless you, my boy, and help you to fulfil His purpose with you!» (Gud välsigne dig, barn, Gud hjälpe dig att fullgöra hans avsikt med dig.») När han kom från predikan i domkyrkan hem till vårt hus, blev han efter indisk sed i ett inre rum bekransad av ett barn. De närvarande hyllade honom med händerna på indiskt vis, bägge sakerna för en inder mycket vanliga och förtroliga ting. Men det var tydligt, att Sundar Singh knappast såg de övriga för barnen.

När han ville förklara Frälsarens förkärlek för barnen och den tjusning som naturliga barn utöva på ett naturligt sinne, då ingendera, varken barnet eller den äldre, är tillgjord, så var hans förklaring enkel: »Hos barnen finnes icke tvivel och högmod (doubt och pride). Därför äro de älskliga.»

Sundar trivdes med att sitta ensam i rummet med ett eller flera barn. De kunde icke säga något åt varandra, men ingen kände tystnaden besvärande.

7. Alla som känt Sundar Singh, hava betonat hur fri han är från allt som kan stöta på salvelse eller viktighet eller andra fromhetens vanliga styltor. Till hans väsen hörde också en fin humor, som spelade i hans ögon, någon gång även då den icke tog sådana uttryck i talet, som här ovan blivit antydda. Han var nöjd att sitta stilla och tyst, att då och då säga ett ord, göra en fråga, höra en fråga, fälla ett omdöme, taga upp ett ämne. Han hörde till de icke alltför talrika människor, med vilka man trives även utan att tala. Känna vi icke till den nervositet, som ofta betager ett sällskap, då det plötsligt blir tyst? Något måste sägas. Det blir kanske ganska tanklöst och dumt, men situationen räddas. För all del, icke tystnad. Arma människor som icke trivas med tystnaden och ensamheten, utan besväras av horror vacui, »fasa för tomheten». Liksom om tomheten skulle utfyllas av ord, som ofta äro ännu mer tomma och innehållslösa än tystnaden. Nej, rädsla för tystnad kommer just av sinnets tomhet. En sådan ängslan saknar värdighet. Sadhun hade ingen ängslan för tystnaden. Den var hans element, ty den var icke för honom tom. Och trevnaden av att sällskapa med en vän även utan samtal kommer sig av ett innehåll, som båda känna, även om ingendera försöker att utsäga något därav.

En fotograf kom upp och ville avbilda Sadhun. Det föll sig så, att han kom att på porträttet och på en bild, som enligt hans önskan togs av oss båda,

befinna sig framför ett kopparstick på min vägg, vilket för mig äger tillämpning på Waldemar Rudin, eftersom man ser prelater i granna kåpor lyssna till asketen, som kommit in från ensamheten med bibeln i sin hand och som talar, rörd av Anden. Jag beklagade att Rudin icke levde. Jag tänkte på den glädje både han och Sundar Singh, den åldrige mystikern och den indiske Kristuslärjungen (som ifråga om mystikens träningsmetod och det övernaturliga var mer kritisk än Rudin) skulle hava fått av att råka varandra. När jag gjorde Sundar Singh uppmärksam på kopparsticket och visade, huru kyrkans dignitärer i sin glans och prakt dock ödmjukt lyssna till den, som har ett ord att säga från Gud, sade han: »Det är tur att de där lyssna. De göra det visst inte alltid.»

SUNDAR SINGHS LIKNELSER

Sundar Singh har ögon för naturens skönhet. Landskapet i Schweiz tjusade honom, och han förvandlade det engelska namnet på Schweiz, Switzerland, till Sweetland, det sköna landet. I franska kyrkan i Bienne började han sin predikan på följande sätt: »När jag i går anlände hit, framkallade landskapets skönhet min beundran. Men naturens underbaraste fägring kan icke tillfredsställa våra själar. Den kan till en viss grad tillfredsställa våra ögon, men icke våra hjärtan. Naturen är Guds skapelse, och vi kunna genom naturen skönja något av skaparen. Men människan och människans hjärta kan endast tillfredsställas genom skaparen själv.» Samma tanke, som Sundar Singh även uttalade här i Uppsala, möter oss åter och åter hos honom. Han tjusas av naturen, och han ser i naturen oupphörligen Fadrens makt och godhet träda sig till mötes. Men samtidigt påminner honom anblicken av naturen ständigt därom, att det skapade endast giver människohjärtat en falsk och inbillad tillfredsställelse. Från sin färd genom Tyska Schweiz berättar han: »Hur många härliga ting hava vi icke här på jorden, men de åtföljas

av så mycket mörker, lidande och bekymmer. När jag reste hit på tåget, såg jag ett underbart landskap med en präktig utsikt uppåt bergen. Men plötsligt uppenbarade sig något i förgrunden av tavlan. Vad var det för en främmande underlig beståndsdel mitt i naturens prakt och glädje? En kyrkogård. Då måste jag säga till mig själv: Där har förgängelsen sitt minnesmärke. Där har all världens fåfänglighet sitt givna slut. Människorna, som vila därborta i gravarna, kunna icke mer skåda denna världens härlighet. Världen har två sidor, en som är tilltalande och skön, och en som är mörk och tröstlös. Men i evighetens land finns det endast frid och glädje i Gud.»

Sundars vakna iakttagelse och spelande fantasi förneka sig aldrig. När han läser sin bibel, ser han allting framför sig hur det har hänt. »Tänk på Noa, hur man skrattade ut honom, när han i sin tid förutsade världens undergång. Man ropade omkring honom: 'Låt den tokiga människan prata. Han ljuger ju så mycket han hinner.' Till och med arbetarne, som hjälpte till att bygga arken och som sågo Noas rättfärdighet och rena leverne, hånade honom och sade, när man frågade dem, varför de arbetade på det löjliga skeppet: 'Vi hjälpa till bara för lönens skull. Låt den förryckte Noa befalla oss vad som helst. Få vi bra betalt, så göra vi det gärna.' Men när så floden kom, ville alla in i arken. Floden steg. Människorna skyndade upp på de högsta bergstopparna för att bliva räddade. De

klättrade ändå längre upp i toppen av ett högt träd Men det hjälpte inte. Alla måste drunkna. Endast en tunn vägg skiljde dem från den plats, där Noa och de andra räddades från undergång. Några av dem summo fram till arken, och ibland dessa simmare befunno sig också en del av de arbetare, som hade hjälpt till att bygga arken. Men nu orkade de inte klättra upp för skeppets väggar. Icke ens Noa kunde hjälpa dem, ty Gud hade stängt igen arken. Så nära är människan den frälsning, som hon av egen vilja utestänger sig ifrån.»

Sundar tillämpar berättelsen i en predikan på Jesu ord i Markus 12 till den skriftlärde: »Du är icke långt från Guds rike.»

Arbetarne, som varit anställda vid arkens byggande, sysselsätta livligt hans inbillning. Sundar vet mycket att berätta om dem.

I synnerhet visa sig Sundars seende ögon och livliga förmåga att sammanställa och tillämpa i de liknelser som belysa hans tal. Sundar kan icke tala utan liknelser. Bilder och liknelser äro hans element. En slående bild är för honom för mer än en formulerad lära. Han söker icke efter liknelser, utan dessa tränga sig på honom vid varje steg, var han än befinner sig. Ty överallt i naturen och i människolivet talar hans himmelske Fader till honom. Därav liknelsernas friskhet hos Sundar Singh. Han är ej en predikant, som sitter i sin studerkammare och mödosamt tänker ut eller läser sig till jämförelser och belysande exempel, utan i

sina liknelser återgiver han helt enkelt det som Gud dagligen och stundligen talar till honom själv, i det som han ser och hör och erfar. En tilldragelse, som för en annan människa skulle vara alldaglig, blir för Sundar ett gudomligt ingripande, som giver honom en ny bekräftelse på Guds handlingssätt. Det som han läser eller hör, ingår genast i hans kunskap om, huru Gud verkar och hurudana människorna äro i sin dårskap eller i sin längtan efter friden.

Vi hava anfört ett icke ringa antal av de liknelser Sadhun använder. Han har samlat de viktigaste i sin egen bok. Vi sammanställa här ytterligare några.

Ett flertal av Sundars liknelser vilja klargöra Kristi uppenbarelse och Guds kärlek.

Den förklädde konungen. I Tibet berättade man mig om en konung, som hade ett budskap att sända till sitt folk. Han lämnade det åt sina tjänare och bad dem bringa det till invånarna i riket. Men hans tjänare utförde icke saken som han velat. Konungen, som älskade sitt folk, beslöt sig då för att själv gå med budskapet till sina undersåtar och i egen person taga reda på deras svårigheter. Han kunde icke gå till dem såsom konung, ty han ville att undersåtarna skulle fritt berätta för honom sina bekymmer och sin nöd. Därför klädde han ut sig, tog av sig sin konungsliga dräkt och klädde sig som en fattig man. När han kom ut ibland

folket, sade han: »Jag har skickats av konungen för att få reda på edra svårigheter.» De fattiga och små i samhället fattade då förtroende till honom och sade honom, vad som låg dem på hjärtat och tryckte dem. Så förstod han, hur han skulle kunna vara dem till hjälp. Men där fanns också högfärdiga människor, som icke kunde tro, att en så fattig man var konungens budbärare. De förolämpade honom och jagade honom bort.

När konungen sedan kom till sina undersåtar, omgiven av sin livvakt i hela sitt kungliga majestät, kunde folket icke känna igen honom eller tro att det var samme man. Men han kände igen dem. De högmodiga, som hade smädat honom, straffades och kastades i fängelse. Men de som tagit emot honom med förtroende, blevo hedrade och fingo sina svårigheter avhjälpta.

På samma sätt blev Gud människa. Men hans folk kunde icke se hans härlighet, utan korsfäste honom. En dag kommer, då vi få se honom och hans härlighet och då människorna skola märka, att han är samme Kristus som levde på jorden fattig och ringa under en hel livstid. Gud hade på förhand skickat flera sändebud, profeterna, för att frambära hans budskap till människorna. Men till sist ville han själv föra det goda budskapet till världen. Jesus sade: »Den som ser mig, han ser Fadren.» Han sade icke: »Jag är Fadren.» Men Gud kom till människorna i hans gestalt.

De som bedja och ödmjuka sig, känna igen ho-

nom redan här nere och tillbedja honom. Men de självgoda och förblindade förkasta honom.

Dockan. En konung hade en statsminister, en kunnig och vaken man, som blev kristen och bekände sin tro inför hela folket. Han sade, att han trodde på den Frälsare, som hade kommit i världen för att frälsa syndare. Konungen förstod inte vad han menade. Han sade: »Om jag vill att en sak skall utföras, säger jag till mina tjänare, och det är tillräckligt. Varför skulle konungars konung komma hit i världen i egen hög person?» Konungen ville avsätta sin minister i följd av hans omvändelse till kristendomen, men eftersom han värderade honom högt, lovade han honom tillgift, om han kunde svara på konungens fråga. Ministern sade: »Giv mig tjugufyra timmar, så skall jag lämna svar.» Han skickade efter en skicklig snickare och lät honom förfärdiga en docka, som han klädde ut, så att den alldeles liknade konungens tvååriga barn. Dagen därpå företog konungen en roddtur med sin minister. Snickaren hade fått befallning att stå på stranden och vid ett givet tecken kasta dockan i vattnet. När konungen såg dockan falla i vattnet, störtade han sig själv i floden, i den tro att det var hans barn. Ministern frågade honom sedan, varför han själv tog sig för att rädda sitt barn, då ett enda ord till hans tjänare hade varit tillräckligt. Konungen utropade: »Det var fadershjärtat som talade.» Då svarade ministern: »Likadant

har Gud icke nöjt sig med att skicka sina sändebud till människorna, utan hans oändliga kärlek kom honom att själv nedstiga från himmelen i Kristi gestalt för att rädda oss. Det var den gudomliga faderskärleken som talade.»

Fågelmodern. I en by i Tibet stod en skara människor under ett brinnande träd. De tittade alla uppåt, och där upptäckte jag bland grenarna en fågel, som full av ängslan flög omkring nästet, där ungarna lågo. Fågelmodern ville rädda sina ungar, men förmådde det icke. När elden nådde upp till nästet, voro människorna nyfikna att se vad modern skulle taga sig till. Ingen kunde klättra upp för trädet. Hon hade lätt kunnat rädda sitt liv genom flykten. Men i stället för att flyga bort, slog hon sig ned i nästet, täckte över sina ungar med vingarna och lät sig brännas ned av elden till aska. Hon älskade dem så, att hon gav sitt liv för dem. Hade detta lilla väsen sådan kärlek, huru mycket större kärlek måste icke den himmelske Fadren hava för sina barn.

Den förklädde hedersgästen. För några år sedan hörde jag om en man som hade högt anseende. En fest skulle firas till hans ära. Allt var i ordning. Man väntade endast på hedersgästen. Men den fromme mannen ville finna ut, om de anordnat högtiden för Guds skull eller endast för sin egen skull. Därför förklädde han sig till tiggare och knackade

på dörren. Men man släppte icke in honom. »Inte kunna vi låta dig komma in, förrän den höge gästen kommer.» Han svarade: »Jag kommer icke i någon människas namn, utan i Guds namn. Jag trodde, att allt här var i ordningställt för Gud, och jag kommer här i hans namn.» Men de avvisade honom och blevo rent av onda och häftiga och slogo honom. Med möda släpade han sig in i ett hus i närheten, där en fattig man bodde. Denne tog kärleksfullt emot honom och förband hans sår. Sedan klädde han sig i sin högtidsdräkt och begav sig till den väntande mängden. Redan på avstånd fingo de se honom, skyndade emot honom och förde honom under vördnadsbetygelser till festsalen. Där skulle han välsigna måltiden och de närvarande, men han sade: »Det kan jag icke. Jag har ju blivit avvisad.» De invände: »Detta är inte möjligt. Vi ha så länge väntat på dig.» »Nej», svarade han, »ni har inte väntat på mig. Ni har varken väntat på mig eller på Gud eller på någon annan.» Nu berättade han för dem, hur han nyss hade blivit mottagen. Det var slut med deras festglädje. De slogo sig för sina bröst, men ångern kom för sent. Han lämnade dem och återvände till den fattige mannen, som trots hans torftiga dräkt hade mottagit honom så vänligt.

Jag tänkte i mitt sinne. Så gick det också med min Mästare. Människorna väntade en frälsare, och han kom. Men judarna väntade, att han skulle komma i härlighet såsom konungars konung. Men

han kom såsom en fattig man för att rädda dem som äro fattiga i anden. På grund av hans fattigdom kände människorna icke igen honom, och så avvisade de honom. Icke blott i icke-kristna länder, utan även i kristna länder avvisa de Frälsaren på detta vis. — Ett motstycke till ett par av Jesu liknelser.

Mjölken i flaskan. För några år sedan såg jag en röd med mjölk fylld glasflaska, som man visade en enkel man från landet. Man frågade honom, vad flaskan innehöll, och han svarade: Brännvin. Ty man plägar ha brännvin i sådana flaskor. Han ville icke tro att flaskan var fylld med mjölk, tills han såg mjölken hällas ut ur den. Han kunde för flaskans röda färg inte se mjölkens vita färg. Så går det med Frälsarens person. Han blev människa, och hans gudom doldes i hans mänsklighet. Människorna sågo honom trött, hungrig och törstig och sade: »Hur kan han vara trött, hungrig och törstig och bedja till Gud, om han är Guds son och utrustad av Gud till att vara världens Frälsare. De sågo endast hans mänskliga natur och kunde icke tro, att han också var gudomlig. Det erfors endast av dem, som lyssnade till hans ord och läto hans kärlek och hans gärningar övertyga dem om vad i honom var.

Käppen i vattnet. Om du håller i handen en käpp som är rak och du sticker den ner i vattnet,

så ser den del av käppen som befinner sig under vattenytan ut, som om den vore avbruten. Men drager du upp den ur vattnet, så är den åter alldeles rak. När Jesus steg ned i världens hav för att frälsa syndarna, som höllo på att drunkna, tyckte människorna att han var »avbruten». De insågo icke hans sanna natur, utan togo honom för en vanlig människa, för en syndare såsom de själva. Men den dag skall komma, då vi få se honom såsom han är, såsom Herre och Gud.

Konstnären och den lärde. Hemma hos oss i Indien händer det, att studenter säga: »Den och den lärde mannen tror icke på Kristus. Hur skulle då jag kunna tro på honom?» Jag svarar: »Det är möjligt att vara lärd inom vissa områden utan att därför uppfatta och uppskatta Kristi verk.»

En lärd man stod framför ett härligt konstverk. Man frågade honom: »Vad tänker ni om den här tavlan?» Han svarade: »Det är en bra tavla. Man skulle kunna betala fem rupi för den.» Människorna tänkte: »Han är en lärd man. Hans omdöme måste vara rätt. Tavlan är väl värd endast fem rupi.» Då vände man sig till en artist och frågade honom: »Vad tänker ni om tavlan?» Och han svarade: »Det är ett ypperligt konstverk. Den är värd minst tusen rupi.» Han förstod saken. Den lärde var väl hemmastadd inom vissa områden av vetenskapen, men han var ur stånd att bedöma konstverk. Där hade hans omdöme intet värde,

under det att konstnären var specialist just på detta område.

Vilja vi lära oss något om religionen, böra vi vända oss till dem som äro specialister i religionens ämnen, därför att de själva prövat på och erfarit, vad religionen betyder. Vi kunna icke begära av en ingenjör, att han skall kunna kirurgi, eller att en kirurg skall vara hemmastadd i mekanik. Vad veta dogmatiker och filosofer om Kristi gudom? Gå i stället till religionens specialister, till mystikerna, till profeterna, till bedjarna. Dessa veta, vad religionen är. Min religion stöder sig icke på den ene eller den andre lärde mannens mening, utan min religion stöder sig på Kristus själv.

Om Mästarens närhet och det andliga goda handla följande två liknelser.

Mästarens närhet förvandlar människan. Det finns insekter som leva på träd och anpassa sig efter trädens färg, så att man knappast märker dem. Eller, vilket är detsamma, det finns träd som utöva en sådan inverkan på insekterna, att dessa bliva lika trädens blad eller bark. — Så bliva vi, om vi leva i Kristus och med Kristus, så småningom förvandlade till likhet med honom genom hans livskraft som verkar i oss. Vår tro med dess frukter måste så småningom bli lik hans tro, vårt sinnelag likt hans sinnelag, vår vandel lik hans vandel. Liksom klimatet påverkar människans anletsdrag

och hudfärg, så måste den andliga atmosfären påverka själen och dess beskaffenhet. Om vi leva med Herren i bönen, så återgives hans bild alltmer hos oss. Svårigheten är endast, att vi äro så föga skickade till att leva med honom. Vi vilja icke sitta lugna och samlade vid hans fötter. Icke ens när vi bedja, kunna vi alltid hålla oss i hans närhet.

Det andliga brödet. Många tro att bön är tiggeri. Men bönens människor bedja icke om gåvor, utan om gåvornas givare. En gudsman i Indien, en bedjare, berättade för mig, att en tiggare dagligen kom till honom för att få ett stycke bröd och gick, så snart han hade fått det. Men en dag hade min vän ingenting att giva honom. Han bad då tiggaren sitta ned. De talade tillsammans om Gud och umgänget med Gud. Om en stund blev tiggaren övertygad och började bedja. Då erfor han Guds närvaro såsom aldrig förut. Han uppfylldes med fröjd, och ett nytt liv spirade hos honom. Han hade kommit så många gånger för att få bröd och hade aldrig tänkt, att något bättre än bröd kunde givas honom. Men nu, när han stannade hos sin välgörare och lugnt inlät sig i ett samtal med honom, då fick han till skänks en gåva, vars värde ingen yttre gåva kunde uppväga.

Hur umgås vi med vår Frälsare och med vår Gud? Gå vi icke ofta till honom för att bedja om det ena och det andra? Vi glömma, att Gud har någonting vida bättre att giva oss. Om vi sätta

oss vid hans fötter, såsom tiggaren satt hos sin välgörare, så vill han giva sig själv åt oss. Då förstå vi, att bönens betydelse icke ligger däri, att Gud giver oss allehanda ting som vi bedja om, utan däri, att vi få vara hos honom och mottaga honom själv i våra hjärtan.

På kristendomens bitterhet och ljuvhet tillämpar Sundar Singh med förkärlek sin första bekantskap med valnöten.

Valnöten. En dag i Himalaya blev jag hungrig och törstig och hade ingenting att äta. Jag fick se ett träd, på vilket jag klättrade upp för att plocka frukten. Jag tänkte, att man kunde äta den, som man äter ett äpple. Men när jag smakat på den, var den så bitter, att jag kastade den långt bort från mig. När jag hasade mig ner, såg jag en man, som sade: »Varför kastar du bort frukten? Känner du icke till den?» »Nej, jag vet bara att den smakade förskräckligt illa.» »Nej, den är god, mycket god», sade han. »Om du bara tar bort det mjuka omhöljet och knäcker skalet innanför, finner du en välsmakande nöt.» Jag kunde aldrig tro det. Men när jag hade tagit bort det bittra gröna omhöljet, fann jag ett hårt skal och innanför skalet nöten, som smakade utmärkt.

När människorna betrakta kristendomen utifrån, se de korset, det är det bittra omhöljet. Där innanför påträffar man det hårda skalet, som består av svårigheter och tvivel. Man kastar kristendomen

långt bort ifrån sig. Men bönen klarar upp saken. Ty genom bönen komma vi igenom det bittra omhöljet och det hårda skalet ända in i kristendomens innandöme, till kärnan. Vi måste komma igenom utanverken för att själva konstatera, att det finns en härlig frukt innanför. Bönen låter oss smaka dess sötma och kraft. Alla som hava gjort den andliga erfarenheten, vittna därom. Det är endast vår försumlighet och vår likgiltighet och vår lättja, som hindra oss att erfara kristendomens sanning. Endast den som själv genom bönen nått in i kärnan, kan berätta för andra vad kristendomen är och locka dem att göra samma erfarenhet.

Sadhuns flesta liknelser handla om människan. I sig själv är hon oförmögen till det goda.

Kraft att döda ormen. För några år sedan fanns det i Indien en man, som var mycket svag på grund av en lång sjukdom. Han var så svag, att han inte kunde leva mycket längre. En dag låg han på sin säng ensam i rummet och fick se en orm, som slingrade sig fram bredvid honom. Han hade velat rädda sig, men han hade icke kraft därtill. Han kunde inte röra sig. Han var ännu vid liv. Men hans liv var så svagt, att han icke ens orkade taga upp en sten för att kasta på ormen. Han var rädd, när han såg honom närma sig. Men han blev biten och dog en halv timme efteråt. Sedan kom en av hans anhöriga, en frisk, stark man, och dödade ormen.

Det är gott om kristna, som hava undfått det andliga livet, men som ändå sakna andlig kraft till att döda ormen. De leva i ett liv, som icke tjänar till någonting. Dessa kristna kunna icke hjälpa sig själva. De kunna icke rädda sitt eget liv. Hur skulle de då kunna hjälpa andra? Även om de uppriktigt önska det, sakna de styrka därtill. Slutet blir, att själarnas fiende kommer och biter dem med syndens giftiga bett. Ändå har Frälsaren lovat att giva oss icke blott liv, utan liv i överflöd. Han säger i Johannes evangelium kap. 10 v. 10: »Tjuven kommer allenast för att stjäla och slakta och förgöra. Jag har kommit, för att de skola hava liv och hava över nog.» Om vi hava detta liv, som gör till fyllest, äro vi starka nog för att döda fienden.

Den sjuke och elden. Många människor äro vid liv utan att ändå äga något riktigt liv. De likna en sjuk man, som länge legat på sjukhuset och befann sig i ett tillstånd av ytterlig svaghet. En kall morgon tände hans anhöriga upp en eld nära bädden. Plötsligt fattade sängen eld. Den sjuke var ensam i rummet. Han var vid liv. Han såg elden. Han ville rädda sig, men han orkade icke. Vatten stod alldeles i närheten, men han saknade kraft att nå det. Han brändes till döds. Många namnkristna hava något som liknar andligt liv. Men de sakna kraft att utsläcka den ondes brinnande pilar.

Den spetälske vid elden. När jag för några år sedan reste i norra Indien, såg jag en mycket kall dag en spetälsk man sitta vid en eld. Han somnade in och sträckte under sömnen sin fot in i elden. Foten brändes, utan att han märkte det. När han vaknade, blev han förfärad över att se, att hans fot hade förtärts av elden. Jag kunde själv icke förstå, att mannen inte hade känt några smärtor. Men en läkare förklarade för mig, att spetälskan gör lemmarna okänsliga.

Syndens spetälska är värre än den kroppsliga spetälskan. Den gör vårt samvete så okänsligt, att vi icke känna synden, utan tro oss själva vara rättfärdiga. Människan fördärvas, utan att hon själv märker det. Smärtan är alltid ett tecken till liv.

Ormens öga. En dag satt jag på en sten och betraktade en fågel, som flög långsamt över mitt huvud. Jag iakttog hans rörelser, och om en stund varseblev jag en stor orm, som betraktade fågeln och drog honom till sig med sin magnetiska blick. Den stackars lilla fågeln drogs in i dödens käftar. Han visste icke vart han flög, och hade han vetat det, så hade han ändå saknat kraft att stå emot. Jag försökte kasta stenar för att rädda livet på honom, men förgäves. Då blev jag vittne till en tragisk scen. I samma ögonblick som fågeln nådde ormens mun, slukades han i ett enda tag. — Likadant med satan, den gamle ormen. Han har många

intressanta och lockande ting att visa unga och gamla för att draga dem till sig. Ingen av oss äger i sig själv kraft att stå emot honom, och vi nalkas med eller mot vår vetskap och vilja dödens käftar, om vi icke fästa vår blick på Kristus, vilkens öga har större kraft och förmår draga oss till sig, så att vi lyftas upp ända till himmelen. Stenar som man kastar upp i luften falla ner på marken. Tyngdlagen verkar. Genom tyngdlagen drager jorden allt till sig. Men Kristus upphäver tyngdlagen. Liksom han själv har uppfarit till himmelen, så drager han alla till sig.

De sorglösa. I Himalayas berg växer en blomma, som genom sin doft försänker människan i bedövning. Men folket där i trakten skyddar sig genom att hålla en annan växt i handen, vars starka doft upphäver de farliga blommornas bedövande verkan. De äro sköna och hava en präktig djup färg. Den som ser dem, drages till dem, men stannar man där en stund, så överfalles man av en farlig slummer. Först trodde jag, att blommorna voro giftiga, men man sade mig, att det icke är fallet. De som angripas av blommorna och somna in, dö först efter tolv dagar eller så, och då sker det icke i följd av bedövning, utan av hunger och törst. Sammalunda äro denna världens ting icke onda i sig själva. Men de sorglösa bedövas av dem och hindras att känna sin andliga hunger och törst. Så försjunka de i andlig sömn, som lätt

kan övergå till andlig död. Men liksom det finns en ört, som skyddar mot blommornas farliga doft, så finns det också ett botemedel, som skyddar mot de jordiska tingens fördärvliga inverkan. Det är bönen.

Ljuset och ögat. Våra ögon kunna se mångahanda ting. Men ögat ensamt räcker inte till, om icke ljus från föremålen faller på vårt öga. Således behöva vi för att se icke endast synförmågan utan även ljuset. Synförmåga utan ljus gagnar oss icke. Icke heller ljus utan synförmåga. Först om vi äga synen och om ljuset faller på vårt öga, kunna vi se.

Det är likadant med andens ögon. Vi kunna uppfatta alla möjliga ting här i världen. Men först när den gudomliga rättfärdighetens sol skiner på oss och med sitt sken upplyser den sanna verklighetens djup och skrymslen, kunna vi i sanning se. I mörkret kunna vi med känseln uppfatta vad för ett föremål vi taga i handen, om det är en käpp eller en orm. Vi kunna således i mörkret känna det ena och det andra, men se kunna vi endast i ljuset. Så länge vi icke äro i ljuset, famla vi omkring och kunna icke se den sanna verkligheten. Den människa, i vilkens ögon det gudomliga ljuset icke inträngер, befinner sig i mörkret. Vad skola vi då göra för att komma i ljuset? Vi måste träda ut ur mörkret och närma oss till ljuset. Det är: Vi måste sätta oss ned vid Frälsarens fötter

och innerligt bedja till honom. Då omstrålas vi av hans ljus och våra ögon se allting klart och tydligt. Medan jag ännu var hindu, ägnade jag timmar åt stilla meditation, men detta hjälpte mig icke. En enda uppriktig bön till Frälsaren har hjälpt mig mer än alla meditationer och fromma övningar. Bönen är nyckeln, som öppnar för oss dörren till den gudomliga verkligheten. Bönen för oss ut ur dunklet, där vi med all ögats och förståndets synförmåga icke skönja den sanna verkligheten, hur mycket vi än uppfatta av det som är till för ögonen och förståndet, och bönen för oss in i det andliga ljusets värld.

Denna liknelse framställde Sadhun som svar på följande fråga: Hur kan en bildad person, som känner Kristus endast genom förståndet, även erfara honom såsom den levande?

Smittan utbreder sig. För några år sedan såg jag ett barn, som hade klåda i handen. Det kliade sig oupphörligen och kände därav en tillfällig lindring. Men snart gjorde det ännu värre ont, så att barnet började gråta. Det tog sig för att klia sig ännu ivrigare. Snart uppkom ett sår, som så småningom nådde ända in till benet. Benet blev angripet, och handen måste amputeras. Det var från början en obetydlighet, endast en sjukdom i huden, men den utbredde sig in till benet, så att hela handen gick förlorad.

När vi börja att göra det som är orätt, är det

vanligen en obetydlighet det gäller. Men har själen en gång blivit angripen, så avskäras vi genom syndens smitta från den levande Frälsaren.

Är det möjligt att trots dylik oförmåga och fara bliva en kristen?

Smeden. Jag skall bliva en ny människa. Hur är det möjligt? Har du stått i en smedja? Såg du hur smeden höll järnet i elden? Det blev allt rödare och rödare, ju längre det låg i ässjan, tills det såg ut alldeles som eld. Järnet i elden och elden i järnet. När det blivit glödande, kunde smeden giva det den form han ville. Och dock förblev det järn. Så behålla vi också vår personlighet, om vi låta oss genomträngas av Kristus. Men genom honom kan den himmelske Fadern smida oss till det verktyg som han behöver.

Den nya människan skadas ej av världen.

Blomman i smutsen. Under en av mina vandringar i Himalaya kom jag en dag till en by, som var ohyggligt smutsig. Den dåliga lukten var så stark, att jag fick kväljningar redan på avstånd. Några dagar senare gick jag samma väg och märkte en underbar förändring. Samma smuts låg där som förut, men blommor hade växt upp mitt i orenligheten, och deras vällukt övervann stanken. Orenligheten gav näring och växtkraft åt blommorna. Själva smutsen hjälpte dem att skjuta i höjden och vända sina kalkar mot solen. Solstrå-

larna föllo på blommorna. Därav fingo de värme, och mitt i smutsen lyste Guds härlighet fram.

De sanna kristna äro liksom blommor i världen. Låt vara att de bo i syndens smuts, deras ansikten och hjärtan vända sig dock mot rättfärdighetens sol. Ljuset lyser in i deras hjärtan. De kunna vittna om den levande Kristus, som verkar i deras liv. Dessa kristna äro en vällukt i världens stank, och de hjälpa även sina medmänniskor genom att rensa luften.

Det som åstadkommer det kristna livets skönhet är kärleken. Kärleken lyder en lag, som är främmande för den naturliga egennyttan.

Bergvandrarnas eldförråd. I Nordindiens bergstrakter värma sig vandrarna medelst små dosor, i vilka de lägga brinnande kol. Dosan stänges igen, ombindes med ett snöre, inlindas i tyg och bäres under armen. Så rustade gingo en dag tre pilgrimer till den heliga staden Amarnath. På vägen träffade de på ett viloställe andra pilgrimer, som icke hade några sådana värmedosor och ledo dubbelt under kylan, medan de gingo. Då tog en av de tre ut det glödande kolet, tände därmed en eld, vid vilken alla kunde värma sig för att sedan med förnyade krafter fortsätta vandringen.

Snart inbröt kvällen, och mörkret lägrade sig över den steniga vägen genom djungeln. Ännu var målet långt borta. Man behövde facklor, men ingen hade någon eld. Då offrade den andre sitt

kol och tände därmed på facklor, så att man kunde finna vägen.

Om en stund hånade den tredje sina båda kamrater: »Hur kunde ni vara så galna, att ni gjorde er av med edert kol för andras skull?» De två svarade honom: »Visa oss du, om du har någon eld.» Han tog fram sin dosa, öppnade den och verkligen, elden i kolet hade förkvävts. Allt som fanns där var ett stycke svart kol och en smula aska.

Den förste hade med sin eld givit värme åt sina medvandrare. Den andre hade givit ljus. Den tredje hade behållit sin eld för sig själv, den blev icke till någon nytta ens för ägaren.

Vi människor befinna oss alla på pilgrimsvandringen till en helig stad. Alla som mottagit den helige Andens eld, böra giva sina medvandrare ljus och värme därav, även om de föraktas för en sådan dårskap. Ty genom att göra andra rika, bliva de själva icke fattiga, utan rikare.

Inbördes hjälp. Vi vandrade i Tibet genom en snöstorm och sågo en man ligga medvetslös på vägen. Min kamrat fann det omöjligt att hjälpa honom. Vi måste anstränga oss för att själva icke omkomma i snön. Min kamrat vandrade vidare. Men jag lyckades med stor möda få upp den halvt ihjälfrusne mannen på mina axlar och fortsatte vandringen uppåt. Själva ansträngningen uppvärmde mig. Min kroppsvärme meddelade sig

till den andre, så att han så småningom kvicknade till. Vi hjälpte på det viset varandra och lyckades taga oss fram till nästa by. Men kamraten, som hade gått ensam förut, funno vi stel och kall i snön nära vägen. Ensam och trött som han var, hade han låtit sig lockas att sätta sig ner i snön och där förfrusit.

Livet är fullt av samma erfarenhet. Jag räddade mig själv, genom att jag sökte hjälpa den andre. Men tänka vi kortsynt endast på oss själva, så kallnar vårt hjärta på levnadsvägen, och vi gå under.

Skola vi ernå det eviga goda, måste vi gå ned i verklighetens djup.

Djupet och höjden. Det finns sköna fåglar i luften och lysande stjärnor på firmamentet. Men vill du hava pärlor, måste du dyka ned i havsdjupen för att finna dem. Det finns många vackra ting i den yttre världen. Men pärlorna finnas endast på havets botten. Vilja vi hava Andens pärlor, måste vi dyka ned i djupet. Det vill säga, vi måste bedja. Vi måste försjunka i betraktelse och bön. Då bliva vi varse de dyrbara pärlorna.

Sadhuns älsklingssats om himmelen i den kristnes hjärta illustreras av följande bild.

Över världens larm. Redan här äro vi saliga. Redan här leva vi i paradiset, om Kristus lever i oss. Jag stod en gång på ett högt berg under ett

åskväder. Jag befann mig så högt uppe, att jag stod över åskmolnen. Elementens raseri och dån under mina fötter var överväldigande. Genast ville fruktan komma över mig. Men snart lugnade jag mig. Molnet urladdade sig under mina fötter. Jag stod över faran.

Och när jag lugnt såg på ovädret under mig, föll mig i sinnet Jesu ord: »Jag såg satan falla ned från himmelen såsom en ljungeld.» I den stunden erhöll detta ord klarhet och betydelse för mig. När vi låta oss lyftas upp av Jesu ord, då ligger mörkrets makt och all nöd djupt under våra fötter. Vi äro utom räckhåll för faran. Vi förstå apostelns ord: »Du död var är din udd», och Jesu löfte: »Ingen kan rycka dem ur min hand.» Är icke detta salighet, är icke detta att redan här leva i paradiset?

En dag sker förvandlingen, men den kristne äger redan dessförinnan det eviga livets frö.

Ormen och larven. Ormen byter om skinn flera gånger under livet, men han förblir en orm efteråt liksom förut. Han blir icke en duva. När syndaren lämnar denna kropp, blir han icke ett helgon eller en ängel, utan en syndare som förut. Skall han undergå en förändring, måste han göra bättring och mottaga Guds rike redan här nere. Den som tror på Kristus, kan snarare jämföras med en larv. Den har en viss likhet med en orm eller mask, men då puppan öppnar sig, förvandlas larven

till en fjäril. Det är icke endast skinnet, som bytes om, utan larven i sin oansenlighet har bestämmelsen att förvandlas till ett bevingat väsen. Likadant går det med de troende. Trots sin oansenlighet och skröplighet äga de bestämmelsen, att efter döden förhärligas med Herren i hans rike.

Man må icke tro, att Sadhuns iakttagelser och liknelser inskränka sig till hans egen världsdel.

Prövningen. När jag var i Amerika, hörde jag om en tapper indian, som hade en feg son. För att lära honom mod, band fadern honom vid ett träd i skogen och höll sig själv dold i närheten. När på kvällen de vilda djuren började ryta, blev gossen rädd och skrek högt. Men fadern höll sin bössa i beredskap för att skjuta ner de vilda djur, som vågade sig på sonen. Så vakade fadern hela natten. På morgonen lösgjorde han gossen och sade till honom, att han ville visa honom, hur man skall bliva tapper. Så förfar den himmelske fadern med oss. Han sörjer alltid för sina barn. Han vakar beständigt över dem. Men han vill lära oss mod och uthållighet genom prövning.

Synden grumlar atmosfären. På ångaren mellan Amerika och Australien kunde en morgon inga trådlösa telegrafiska underrättelser erhållas, ty en storm hade så upprört atmosfären, att apparaten icke verkade. Så upprör synden den andliga atmosfären. Vi kunna icke förnimma Guds röst.

Men vi höra den igen, om vi begiva oss till en stilla plats och tillbringa någon tid med vår himmelske fader i bön.

Anlag skola odlas. En notis som Sundar uppsnappade om Darwin, föranledde honom till följande betraktelse: En stor vetenskapsman hade såsom gosse smak och anlag för musik. Men senare sysselsatte han sig uteslutande med naturforskning, så att sinnet för musiken förkrympte. Så finns det många människor, som i sin barndom och ungdom hava sinne för religionen. Men senare sysselsätta de sig så uteslutande med denna världens ting, att de förlora smak för religionen och för bönen.

Att Sadhun har ögon att se, visade han vid sina besök i Palestina. Vi ha redan förut hört liknelser från Jerusalem och från Oljeberget.

Stenmuren. I Jerusalem såg jag den stora mur, som är en del av det gamla templet. Judar sutto där, kysste stenarna och slogo sig under jämrande klagan för bröstet. Jag frågade om anledningen därtill. De svarade: »Vi klaga över förlusten av templet och bedja Gud, att han skall giva det tillbaka till oss.» De tänkte på Salomo och stenarna som han låtit bygga upp. Men de tänkte icke på sina egna stenhjärtan. De tänkte på Salomo och glömde den som är större än Salomo. Många namnkristna eller icke-kristna klaga likaledes över

alla möjliga ting, men icke över sina egna hjärtan av sten. Och dock är stenhjärtat anledningen till deras olycka. Ty därför att hjärtat är av sten, kunna de icke förstå vem Kristus är, utan förneka honom.

Döda havet. När jag i Palestina stod på berget Hermon, undrade jag över, att de sju strömmarna, som flyta ned åt alla håll, förlora sig i öknen. Några få av dem samla sig i Jordan och flyta med Jordan ned i Döda havet. Det finns människor som ursprungligen haft ett inre liv, men som så småningom förlorat det, liksom floderna som löpa ut i sanden eller i Döda havet. Ty de hava icke givit av sitt andliga liv åt andra. Döda havet är dött, därför att det icke giver ifrån sig något vatten genom ett utlopp. Det erhåller oavbrutet friskt vatten, men behåller det för sig självt. Många kristna mottaga alltjämt friskt vatten, ny livskraft från Kristus. Men eftersom de icke giva detta levande vatten åt andra, förlora de själva sin livskraft. De bliva såsom Döda havet, där allt liv dör.

Därför äro också alla kyrkosamfund döda, som icke öva mission. Min erfarenhet är, att de missionerande kyrkorna, som skicka ut arbetare, icke blott hjälpa folken där ute på missionsfältet, utan även sig själva. Det liv, som de giva ut, strömmar tillbaka och håller dem själva vid liv. Det är det allra viktigaste, att vi, sedan vi själva mottagit

en välsignelse, utan dröjsmål giva bort den åt andra, ty en sådan frikostighet är en välsignelse även för oss själva.

Det är min egen erfarenhet. När jag drog upp till Tibet och där icke gav ut välsignelse och kraft, miste jag min frid. Men om jag gav ut av mig själv, så kom friden tillbaka i mig. Vi måste giva för att kunna behålla.

TVÅ GRUNDTANKAR

För Sundar Singh delar sig tillvaron på Gud och den onde. Den är himmel eller helvete. Blandningsformer finnas väl. Många människor veta icke, var de befinna sig. De kanske inbilla sig vara lyckliga, men i själens djup lurar osaligheten. Det kan också hända, att de kämpa med bekymmer och svårigheter och plågas av ängslan, under det att Guds ande redan verkar i deras hjärtan och giver dem en stöt framåt på den väg, som leder till friden. Men väsentligt sett rör sig människolivet för Sundar Singh inom två områden, osalighet och salighet.

Det är kanske icke ett riktigt återgivande av Sadhuns mening, om vi tala om två områden, ty himmel och helvete äro för honom icke geografiska begrepp. Därmed betecknar han icke ställen, till vilka människan flyttar sig eller förflyttas med eller mot sin vilja efter döden och till vilka hon till äventyrs redan under jordelivet någon enstaka gång upplyftes eller nedsänkes. Himmel och helvete äro för honom heller icke tidsbegrepp. Ty evigheten vidtager icke för Sundar Singh, för att tala med Vilh. Grönbech, »där vår almanacka slutar och där en ny almanacka vidtager, redigerad av änglarna efter gudomliga ob-

servationer». Himmel och helvete beteckna för Sundar Singh icke ett efteråt, åtminstone icke huvudsakligen och uteslutande ett efteråt, om han också väntar den fulla förlossningen efter jordelivets slut. Utan himmel och helvete utgöra för honom tillstånd, ofrånkomliga erfarenheter som människan gör i detta livet. Det är därför löjligt att kräva bevis, för att det finns en evighet och att det finns en himmel och ett helvete. Det är lika orimligt att vilja bevisa detta, som att kräva bevis för sinnenas omedelbara förnimmelser. Kommer någon och fordrar bevis av mig, när jag säger honom att det är varmt eller kallt, att solen lyser eller att månen skiner, att landskapet utbreder sig för mina ögon, att det värker i min arm, ja då måste jag skratta åt honom. Lika fåvitskt är det att fundera på den saken, om det finns en himmel och ett helvete. Antingen har man varit där och då behöver man inget bevis, eller också har man ingen förnimmelse vare sig av himmelens frid eller helvetets ofrid, och då är det lönlöst att tala till den blinde om färgen.

En ofta återkommande grundtanke i Sundar Singhs förkunnelse är det organiska sammanhanget mellan människans hjärta och dessa tillstånd. De åstadkommas icke utifrån, utan bero egentligen på människans eget val.

I. Gud straffar ingen. Gud dömer ingen till helvetet. Han förflyttar ingen själ till dess kval. En sådan tanke är oförenlig med Guds kärlek, som

Kristus förkunnar och som uppenbarar sig i Kristi egen självuppoffring. Utan synden straffar sig själv. Världens och lustarnas träl dömer sig själv till osalighet. Människans hjärtebeskaffenhet kan vara sådan, att hon endast trives utanför Kristi frid. Vistas någon i helvetet, eller faller någon däri, så beror det uteslutande på honom själv. Inte så, att Gud för hans synders skull jagar honom ut i det yttersta mörkret, utan han ledes dit av sin egen drift.

Här har man i lättbegriplig humanitet missförstått Sundar Singh. Detta hans sätt att tala om helvetet är ingalunda någon vekhjärtad lindring av ondskans och osalighetens förfärande verklighet. Tvärtom kan han tala därom på ett sätt, som kommer blodet att stelna i ådrorna.

Gud hatar icke syndaren, utan han hatar synden. Men syndaren älskar synden och hatar Kristus. Kristus kom för att frälsa syndare. Men enligt Frälsarens eget ord i Johannes 8: 21, skola de dö i sina synder, om de icke göra bättring och vända sig till honom. Gud straffar dem ingalunda. Han har aldrig straffat någon och skall aldrig straffa någon, utan det är synden som straffar den som älskar henne.

Till belysning härav berättade Sundar Singh ett minne från sin resa från Amerika till Australien år 1920. På båten befann sig en försupen man, som var slav under sin last. Han talade med en präst ombord om sitt liv och sade: »Jag är led vid livet, ja, jag är besluten att begå självmord. Mina anhöriga

och vänner hava haft nog mycket obehag av mig, och jag har haft obehag nog av mig själv.» Prästen brydde sig föga om hans ord. Han uppmanade honom endast att bättra sig och göra sig fri från sitt ovärdiga tillstånd. Några dagar senare gick mannen oförmärkt ut ur sin hytt och hoppade i sjön. Ångaren befann sig långt ute. Den stannade i över två timmar. Man sökte efter den olycklige, men kunde icke upptäcka honom. Sannolikt hade en havsfisk huggit sina tänder i honom. Prästen sade till mig: »Det var bara två eller tre dagar sedan han talade med mig om sitt elände. Aldrig kunde jag tro, att han menade allvar.» Denne syndare kastades icke i vattnet varken av kaptenen eller sina vänner, utan han tog själv sitt liv. Det var icke Gud, som befallde honom att begå självmord. Det var icke Gud, som bestraffade honom. Gud är kärlek. Hade den människan kommit in i himmelen, vad hade då skett? Skulle han hava njutit av friden i himmelen? Han hade här på jorden icke kunnat trivas med sina anhöriga och vänner. Hur skulle han då kunna röra sig bland änglar och helgon? Han skulle icke hava känt sig hemmastadd, utan hellre hoppat ned i helvetet, liksom han störtade sig i havet. Det är alltså synden, som bestraffar syndaren, och icke Gud, eftersom Gud är kärleken.

En annan bild. Solens värme och ljus äro nödvändiga för växterna och hjälpa växterna att dag för dag skjuta i höjden och trivas. Men är det något fel med växterna, så kan solens hetta och ljus i stället fördärva dem. Felet ligger i sådant fall icke i solen,

utan i växterna själva. De torka bort i stället för att mottaga liv av solen. Sammalunda med oss. Om någonting i vårt liv icke är i ordning, så fördärvas vi genom synden i stället för att mottaga värme och liv av Gud.

Ännu en bild. Vi kunna icke leva utan luft. Vi måste ständigt andas ut och in. Men om livet i oss dör, då är luften oss till intet gagn. Ja, den är skadlig för liket. Däri ligger skillnaden mellan en död och en levande människa. En död människa har ännu oskadade näsborrar och lungor. Men de äro till intet gagn för henne, ty hon kan icke andas. En levande människa kan icke se luften. Men hon inandas den. Vill man bibehålla en död kropp, så för man den in i ett lufttomt rum, ty den tager skada av luften. Så länge människan lever, mottager hon liv av luften. Men när människan är död, måste hon flyttas ur luften för att räddas från förruttnelse. Samma luft, som var liv för människan, påskyndar den döda kroppens förruttnelse. Felet ligger således icke i luften, utan i den kropp som saknar liv. Gud är ande. Han är, liksom luften, över allt. Leva vi ett andligt liv, så andas vi honom. Men äro vi döda i våra synder, sakna vi andligt liv, då förruttnar vår själ i våra synder. Det är således vårt eget tillstånd som avgör, huruvida luften, i sig själv god, ja, livets uppehälle, är för oss till välsignelse eller till förbannelse.

Sundar har påträffat kristna, som tvivla på att det finns en himmel och ett helvete. Men satan har inga

tvivel därom. Han vet, att det finns en Frälsare och en himmel och även att det finns ett helvete. Så till vida är han fullkomligt troende. »I norra Indien», berättar Sundar, »var jag gäst hos en gudfruktig vän. Vi talade mycket om andliga ting. Då kom en ung man, som skulle tillbringa en vecka med sonen till min vän. Så snart han hörde våra samtal, blev han orolig. Det var uppenbart, att han icke kände sig väl till mods. Och se! Efter en kort stund frågade han efter tågtidtabellen. Han slog upp den för att finna ut första bästa tåglägenhet för att återvända. Han skulle ju stanna en hel vecka? »Vad är det åt dig? Du har ju nyss kommit och ändå vill du ge dig av igen», frågade min vän honom. »Ditt rum är i ordning, och du är hjärtligt välkommen. »Den unge mannen ville icke gärna komma fram med sanningen. Men snart fann min vän, att vårt samtal, som han åhört under några minuter, hade pinat honom. Han tänkte, att en hel vecka med sådana samtal skulle förvandla huset för honom till ett helvete. Om en halvtimme var han iväg.»

Gud är kärleken. Han vill hava oss i sin närhet. Hur skulle han kunna jaga bort sina barn ifrån sig? Hur skulle han vilja se dem gå till helvetet och där lida kval? Gud tillåter en och var att komma in i himmelen. Han inbjuder alla enträget att komma. Men för syndarne är vistelsen i himmelen en pina, ett obehag, och därför vilja de icke dit. Den som icke kan lida att tänka på Gud och höra om de andliga

tingen i en kvarts timme, hur skulle han kunna hålla ut i himmelen?

Sundar utsträcker tillämpningen längre. Han tänker icke blott på världsmänniskor, utan även på ljumma kristna. Hava de icke tålamod och lust att dagligen befatta sig med Guds ord och umgås med honom i bönen en kort stund åtminstone, hur skola de då stå ut med en evighet i himmelen?

Det finns människor, som icke förmå tillbringa fem minuter i bön vid Mästarens fötter. De bliva trötta på fem minuter. I himmelen skola de tröttna inom fem sekunder. De trivas icke med Gud och hans heliga. Det är icke så, att Gud försvårar för dem vistelsen i himmelen eller gör den omöjlig. Tvärtom. Gud har berett en boning åt dem. Men deras hjärta är så beskaffat, att de icke kunna känna sig hemmastadda där. Hur skall en människa bereda sig för livet i himmelen? Hemligheten ligger däri, att man redan här börjar leva i himmelen, i det att man vistas med Frälsaren. Jesus uppmanade den hygglige unge mannen i Matt. 19 kap. att komma och följa honom. Men ynglingen kunde icke besluta sig därför, utan gick bort bedrövad. Så finns det människor, som begära frid och glädje, men de hava ingen håg att leva med Mästaren, och Gud kan icke tvinga någon till himmelen. Ty ingen människa kan tvingas till att bliva glad och lycklig.

II. Himmelen betyder för Sundar frid, Sjanti. Friden, som inderna sökt i årtusenden, är huvudbe-

greppet i Sundars religion. När Kristus uppenbarade sig för honom, ingöto Mästarens ord i hans hjärta den frid, som han så länge hade sökt förgäves. Sedan dess, säger Sundar Singh, har jag levat i himmelen i sexton år. Den stora heliga friden i Kristi gemenskap har icke övergivit honom ens under förföljelser, umbäranden och svåra plågor. Den är en oförytterlig, dyrbar skatt, som ingen kan taga ifrån honom, så länge han själv stannar i Frälsarens närhet och således icke självvilligt övergiver himmelen och friden för den fina eller grova egenviljans väg, som leder endast till denna världens goda.

Sundar berättade vid sitt sista besök, att han före avresan från Indien råkat en indisk Sadhu, som under lång tid ägnat sig åt Yoga, åt den självplåga, som Indiens heliga män och kvinnor använda för att vinna förtjänst och smaka friden. »Jag frågade honom, hur länge han fortsatt dessa övningar. Han svarade: »Tretton år.» Han var en verklig sanningssökare, men han hade ingen glädje i sitt hjärta. Jag frågade honom: »Vartill gagna dessa övningar. Du har ju ingen glädje?» Han svarade: »När vi sträva efter räddning och frälsning, så kunna vi icke finna någon glädje i detta liv. Men jag väntar friden i den kommande världen.»

När jag var hindu, trodde jag också, att man i denna världen icke kunde vinna någon frid, endast synd, elände och smärta. Men i Kristus har jag funnit det som hinduismen och buddhismen icke kunnat giva mig, nämligen friden och glädjen redan

här på denna jord. Och därpå har jag underbara bevis.

Människor tro mig icke, så länge de själva sakna erfarenhet av Kristi frid. I Himalaya stötte jag på varma källor mitt i den eviga snön och isen och berättade sedan för en vän om dem. Han ville icke tro mig. »Hur kan det finnas varma källor i den eviga snön?» Jag sade: »Kom och doppa din hand i vattnet, så får du känna om jag har rätt eller icke.» Han kom, doppade ner handen i vattnet, kände hettan och måste således tro. Han sade: »Således måste det finnas en eld inne i berget.» Erfarenheten övertygade honom, icke mina ord. Himlen är en erfarenhet, icke en tanke.»

Friden är för Sundar det första och det sista i kristendomen. Ty friden och endast den förmår uppehålla honom och giva honom kraft till kärlek och tålamod.

»Stundom säga människorna till mig: 'Du talar alltid om friden och icke om kärleken.' Ja, vår själ frågar först efter frid. Människorna göra sig mycken möda för att förtjäna pengar och förskaffa sig yttre bekvämligheter för att därigenom kunna leva i frid och ro. Men verklig frid kunna vi finna blott hos Gud, som är kärleken. Har en människa frid, så kan hon icke därifrån skilja kärleken. Då tändes i hennes hjärta också kärlek till nästan. Friden utstrålar kärlek hos henne liksom hos Mästaren. Men hur skola vi kunna hjälpa fridlösa människor, om vi själva icke känna något av Kristi frid? Hava vi frid,

som övergår allt förstånd, kunna vi icke blott med ord, utan genom vårt väsen och vårt liv avlägga vittnesbörd om Guds kärlek.»

Huvudartikeln i Sadhuns kristendom är den frid, som utgör en himmel på jorden.

»Det finns olyckliga kristna, som glädja sig åt att komma till himmelen efter döden. Men de göra sig icke reda för, att himmelen måste börja på jorden. Jag tror icke på den religion, som utlovar en himmel efter detta liv. Om vi giva oss åt Kristus, finna vi att himmelen börjar redan här.

Många människor äro stolta över sina vackra hus, över sina vackra prydnader eller över sitt vackra fosterland. Men ni skall icke alltid vistas i detta hus eller i detta land. Om tio år, om tjugu år måste ni lämna dem. Eder boning är icke här, det verkliga hemmet är där uppe. Men innan ni kommer dit, måste ni börja att redan här nere leva i edert rätta hem. Om de kristna, som vänta att bliva insläppta i himmelen efter döden, men som icke blivit hemmastadda i himmelen här nere, verkligen mottagas i de himmelska boningarna, så skola de känna sig bortkomna och vantrivas. De skola tycka illa om att vistas på en plats och i en omgivning, som de icke äro vana vid.»

Var är då himmelen? Sadhun svarar: »Där Guds vilja sker. Vi bedja: Ske din vilja såsom i himmelen, så ock på jorden. Och om vi äro riktiga bedjare, om vi söka Gud på rätta sättet, vinna vi klarhet däröver, om hans vilja verkligen sker eller icke. Så

verkar hans vilja på jorden. Så kunna vi redan här börja livet i himmelen, innan vi uppstiga till himmelen. Där Guds vilja sker, där leva våra hjärtan redan i himmelen.»

Ske blott som Gud befallt,
Guds rike vi behålla.

Sundar har själv i sin ungdom levat i den villfarelsen, att himmelen och saligheten först kunna åtnjutas i en annan värld. Han berättar från den stora dagen i sitt liv: den tidiga morgonstunden den 18 december 1904, att han i sin förtvivlan tänkte: Om jag icke kan finna Gud i denna världen, finner jag honom kanske i den andra världen. Och det var därför han fattade sitt beslut att, om icke Gud uppenbarade sig för honom, springa ner och kasta sig under snälltåget, som skulle passera klockan fem på morgonen. Men, såsom vi redan veta, blev samma morgon vändpunkten i hans liv. Hur grundlig förvandlingen var, framgår av Sundars svar till fadren, då sonen samma dag full av fröjd sprang till sin far för att berätta honom, att han blivit kristen, och då fadren i sin förtrytelse trodde, att sonen blivit galen och till sist sade till honom: »Du ville ju taga livet av dig.» Den unge Sundars svar lydde: »Jag har redan tagit livet av mig. Den gamle Sundar Singh är död. Jag är en ny människa.» Han hade flyttat in i Guds himmel. Och under det svåra som skulle övergå honom, erfor han i fullaste mått himmelens frid.

Sadhun betygar, att varje gång han haft att lida för sin Frälsare, har han funnit himmelen på jorden, det är: en underbar glädje, som han endast då erfarit. »I sådana lägen har jag känt Kristi närvaro så påtaglig, att intet tvivel kunnat stanna kvar i min själ. Hans närvaro har varit lika klar som solen mitt på dagen. De som gå med på att leva i hans närvaro, kunna icke förneka honom. Lidandet var lidande den tiden, då jag icke var kristen och icke ägde frid i min själ. Jag läste ofta hinduiska skrifter ända långt in på natten, så att min far sade till mig: »Du mister förståndet, min gosse, du förstör dina ögon, du är ju bara ett barn. Varför skall du göra dig så mycket bekymmer med de andliga frågorna?» Jag svarade: »Jag måste få frid till vad pris som helst. Det som världen äger, kan icke tillfredsställa min själ. Icke ens religionen tillfredsställer mig. Jag kan inte längre leva här i världen. Jag måste taga livet av mig.» Det var ett verkligt lidande. Jag kände mig vara i helvetet. Men efter min omvändelse har jag icke mera vetat, vad lidande vill säga. Jag har varit i fängelse, men det var icke ett fängelse för mig, utan himmelen på jorden. Jag har känt mer glädje mitt i förföljelsen, än när jag icke var förföljd, mer glädje då jag hungrade, än då jag hade den utsöktaste föda. Källan till denna fröjd och saligheten i denna himmel på jorden är Kristi närvaro. Ingen kan beröva mig den glädjen.»

Den skriftlärde i Markus 12: 34, som frågade om

det yppersta budet, erhöll av Mästaren betyget: »Du är icke långt från Guds rike.» Det är ett högt betyg. Men Sadhun fäster sig vid, att det ändå icke är fullt betyg. »Mannen borde hava känt sig bedrövad över Jesu ord, att han icke var i Guds rike. Visserligen var han nära Guds rike, men icke i Guds rike, däri ligger den stora åtskillnaden. Denne skriftlärde hade religionen i huvudet, men icke i hjärtat. Det händer ofta, att sådant som finns i vårt huvud, icke går längre ner än till halsen och icke rör vid hjärtat. Hade den skriftlärdes svar på Jesu fråga kommit från hans hjärta, så skulle Kristus hava sagt: »Salig är du, ty du är i Guds rike.» För att vara frälst räcker det icke att vara nära riket. Man måste vara i riket. De som äro långt från riket, skola dö i sina synder, liksom de som äro nära Guds rike. Att vara nära frälsar icke syndaren. Det enda som duger är att vara i riket, det är: att hava Guds rike invärtes i sig.»

Även om andra berättar Sadhun samma himmel på jorden.

»En liten flicka i Tibet hörde talas om Kristus och fattade kärlek till honom. Hennes lärare, en buddhistpräst, blev förargad och stängde in den lilla trettonåringen i ett rum under tre dagar utan mat och dryck. Men barnet visste, att det skedde för Kristi skull. Hon bad utan uppehåll och kände en stor glädje, när hon tänkte på Frälsaren. När prästen kom in i rummet efter tre dagar, blev han helt överraskad över att finna flickan så glad och

sade till henne: »Jag är en gammal man och en lärd man, men du, lilla flicka, ger mig nu en läxa. Du har funnit något, som jag icke äger.»

Sadhun berättar: »En av mina vänner, som är en kunnig och lärd man, delgav mig sin erfarenhet. Han sade: 'Jag känner en så underbar glädje, att jag icke kan göra den begriplig för andra.' Jag såg tårar i hans ögon. Den glädje, som han hade mottagit, kunde icke uttryckas i ord, utan endast i tårarnas språk. Då sade jag till honom: 'Det finns intet språk här i världen, som kan uttrycka din frid och din glädje. Men jag har förstått dig genom tårarna. Endast Kristus, fridens furste, kan giva denna frid.'

En man i Tibet, som gjorde bekantskap med evangeliet och därför lämnade buddhismen, skulle stenas, emedan man fruktade, att folket skulle vilseledas och förledas genom honom. Man sade honom, att om han ville hålla sig tyst, skulle han få vara i fred. Han svarade: 'Under sju och ett halvt år har jag varit tyst, därför att jag icke funnit något. Men hur skulle jag nu kunna vara tyst, när jag har funnit sanningen?' Man förde honom utanför byn till den plats, där martyren Kartar Singh hade blivit dödad, och man började stena honom. I början led han av stenarna, och blodet rann. Men snart kunde han säga: 'Jag tackar eder för dessa stenar. De vålla mig mer glädje än smärta. Det är icke stenar, utan blommor, som ni kastar på mig.' Han kände en sådan

glädje och frid, att hans förföljare inte kunde förstå det. En av dem, som själv var en sanningssökare, sade: 'Han beder för oss. Hur skola vi tänka därom?' 'Han är tokig', svarade man. 'Om vanvettet kan förhjälpa till en sådan frid, vill också jag bliva vansinnig'.»

Denna uppfattning av himlen såsom ett tillstånd, vari den kristne genom Frälsaren införsättes redan härnere, medför vissa följder i Sundars fromhetsliv. Friden ger honom kraft att utstå omänskliga vedermödor. Därom har talats så mycket i denna bok och i Tre Livsformer, att vi icke behöva orda mer därom.

Det är Kristi frid, som ger hans lärjunge kraft till att lida oförrätt med kristusliknande tålamod och bära eljest odrägliga bördor.

Vid Ganges' strand vid Risji Kesj vimlade det av hinduer, som kommit dit för att förrätta de föreskrivna tvagningarna. Ibland dem befunno sig åtskilliga heliga män, sadhuer. Sundar satt mitt i hopen med sitt nya testamente i handen och talade för dem om Kristi verk. Några hörde på med vänligt intresse. Andra hånade honom. Plötsligt böjer sig en av dessa senare ner och kastar på nära håll en handfull sand in i ögonen på den unge predikanten. Sundar bländades, men kunde taga sig ned till stranden, där han tvättade sanden noga ur ögonen. Sedan det var gjort, gick han tillbaka och såg då, hurusom en av hans åhörare blossande av harm

påkallade polisens ingrepp mot fridstöraren. Sundar trädde genast emellan och bad ordningsmakten att frigiva mannen, vilket också på hans förbön skedde. Sedan fortsatte han lugnt att tala om Kristus, som om ingenting hade skett. Vi behöva icke en närvarandes vittnesbörd för att förstå, att bergspredikan från sådana läppar gör mera verkan än från en vanlig predikstol.

Hjärtats frid gör Sundar Singh oemotståndlig. När han en gång predikade i Ilom, kastades han i ett fängelse, där han måste vistas med förbrytare av värsta sort. Men han lät sig icke så lätt avspisas, utan begynte tala till dem om Kristi makt, så att fängelsets smutsiga, dystra murar förvandlades till en helgedom. Då man hörde, att Sadhun fortsatte sin förbjudna predikan i fängelset, underkastades han ett annat straff. Han sattes fast i stocken på den öppna plats, där dom avkunnades. Med böjd rygg satt han på blotta marken. Händer och fötter voro inklämda i bjälken, och blodiglar sattes med utsökt grymhet på den blottade överkroppen. Men när hans plågare om morgonen kommo för att finna honom död eller uppmjukad, så mötte han dem med samma vänlighet och frid som förut. Hans förföljare grepos av vidskeplig fruktan. Någon farlig makt måste finnas i honom. Han släpptes fri och fick befallning att lämna orten.

En annan följd av Sadhuns erfarenhet är hans uppfattning av Kristus såsom A och O i den kristna

religionen. Kristendomen är ingen bokreligion, utan livets religion. Kristendomen är Kristus själv. De som leva med honom, veta vad kristendomen betyder. Kristendomen omfattar många sanningar, som vi icke förstå, om vi lära känna dem blott ur böckerna. De bliva begripliga för oss, först när vi uppleva dem. Kristi betydelse är således också icke blott att vara en lärare. Det var icke en grundsats eller en lära, som Kristus meddelade Sundar i den avgörande stunden. Utan han gav åt Sundar sig själv, sin frid. Den levande Frälsaren är A och O i Sundars religion.

Sundar liknar en gång de lärare, som i Kristus icke igenkänna den levande Frälsaren, utan stanna vid att endast se i honom en vis lagstiftare för den mänskliga levnaden, vid en man som, när han ser en annan nedfallen i botten på en brunn, visar honom ett rep och ber honom hoppa upp och hugga fast i repet och så komma ut ur brunnen. Den som ligger där nere svarar: »Vad har jag för nytta av att se repet. Jag kan inte nå det här nere, och kunde jag hoppa upp och fatta tag i det, så behövde jag ju icke något rep. Nej, släpp ned repet till mig.» Kristus har icke visat oss ett rep uppe i himmelen och sagt oss: »Var god, gör det goda. Fräls dig själv genom dina egna ansträngningar. Här har du anvisningar, hur man skall öva sig och vinna frälsning.» Nej, han kommer själv ner och drager dem i handen, som hava fallit ner i syndens brunn, och han lyfter upp dem ända till himmelen.

Erfarenheten av vad Kristus har gjort och vad han kan uträtta i den människosjäl som söker och finner honom, gör Sadhun synnerligen nogräknad, när det gäller tron på Kristus. Kristus är mera än blott morallärare. Icke ens om man kallar honom den högste bland alla visa män och den kärleksrikaste bland alla martyrer och den snillrikaste bland alla det andliga livets heroer, har man gjort rättvisa åt den kristnes erfarenhet.

Sadhun säger: »Jag har erfarit att han är den levande Kristus. Många säga: 'Kristus är endast en stor man, en profet. Han kan inte komma till vår hjälp.' Men så är det icke. Han är alltid med oss. En stor man kan inte säga: 'Jag är alltid med eder.' Endast Kristus kan säga: 'Och se, jag är med eder alla dagar intill världens ände.' Han är icke långt borta. Han är med oss, och vi kunna erfara hans närvaro.»

Men föreningen med Kristus får icke fattas såsom en sammansmältning på panteismens vis.

Ingen må inbilla sig, att denna Kristi närvaro och denna himmel på jorden betyder, att vi kunna säga som panteisterna: Nu är jag Gud. Nej, vi äro i Gud, och Gud är i oss. Men det betyder icke, att vi äro Gud och att Gud skulle vara vi. Utan han är vår skapare, och vi äro hans skapade varelser. Han är vår fader, och vi äro hans barn.

Det är icke för ro skull, som Sundar åter och åter betonar skillnaden mellan den kristnes förening med

Frälsaren och det indiska uppgåendet i det All-Ena. Här gäller det icke ett meningsbyte mellan två kämpande åskådningar, utan friden själv står på spel. Det är bittert allvar, när panteismen avvisas. Pontus Wikner »led ihjäl panteismen.» Denne indiske yngling hade panteismen runt omkring sig på ännu närmare håll. Han har upplevat dess oförmåga.

»Så länge ett läkemedel befinner sig i flaskan, har den sjuke ingen nytta därav, hur mycket man än må prisa dess förträfflighet. Först när han tager in medicinen, erfar han dess verkan. Även vi måste, om vi vilja bliva räddade, lämna oss åt Herren och bliva ett med honom. Men detta sker icke i panteistisk mening. Ty genom tron äro vi i Gud, och Gud är i oss. Men vi äro icke Gud, och Gud är icke vi. Elden finnes i kolet och kolet i elden, men kolet är icke eld och elden icke kol. Vi bliva ett med Gud, därigenom att vi giva honom våra hjärtan och låta döpa oss med den helige Anden. Vi leva här i världen och äro ändå i Gud och Gud i oss. Vi erfara hans saliga närvaro. Att frälsas betyder icke att förlora sig själv i Gud eller att utsläckas i honom. Vi skola icke förlora vår personlighet i Gud utan finna den. Länge har jag oroats av denna tanke. Men när jag kom till Jesus Kristus, fann jag klarhet och ro.»

Panteismens förhävelse — Gud och människan

äro ett, människan blir Gud — och panteismens förnedring — personlighetens uppslukande i universum — strida emot kristendomen. Varken förhävelsen eller förnedringen kan åstadkomma den frid, som är Sundar Singhs himmel.

DEN KRISTNE SADHUNS FRESTELSE

I

Icke under den fasta, som Sundar Singh företog sig för att likna Frälsaren, kom frestaren till honom med den egentliga och avgörande frestelsen i hans liv, utan långt senare.

Visserligen gjorde sig hunger och törst, sinnets minnesgoda lust för livets behag och kroppens alla begärelser omilt gällande under fastan och alltfort efter densamma. Det sker i varje människas erfarenhet. Men hos asketen skärpas naturens begär, genom att hans livsform vill trotsa dem. Sundar Singh hade i rikt mått erfarit de frestelser, som tillhöra eremitens och munkens ensamma kamp och som äro kända från alla tider, inom alla religioner med krav på försakelse av livets goda och herravälde över köttet och sinnena. Ty han blev en sadhu, en asket, en helig man som lever utan egendom i ogift stånd, fri såsom fågeln, i ödmjukhet allas tjänare. Gud föreskrev honom sadhunskapet icke som en regel för alla kristna människor, utan såsom Sundar Singhs egendomliga kallelse. Han fick för egen del full visshet härom snart efter

sin omvändelse. Utan tvivel medverkade minnet av den människa, som han på jorden mest älskat och älskar, hans då redan avlidna moder. Hennes brinnande böner och uttalade önskan blevo förverkligade. Sundar, hennes senfödde älsklingsson, lämnade, såsom hon mången gång sagt honom, världslivets brokiga marknad, förvärvets tävlingsbana, samfundets sysslor och familjelivets plikter för att ostörd ägna sin andes kraft åt det Eviga och Andliga, åt det Sant Varande. Han blev icke en sadhu såsom modern hade drömt, det är: enligt Indiens urgamla sed. Kristen betydde för Sundars moder en avfälling. Dock, Sundar är viss om att hans moder, om hon levat, skulle vara kristen i denna stund, även hon. Men han förmälde sin kristustro med Indiens hävdvunna helighet. Sadhuidealet förvandlades och förändrades i honom till kristuslikhet. Han, liksom den umbriske Frans, uppfyller bokstavligen föreskriften i Matt. 10: 9—10: »Skaffen eder icke guld eller silver eller koppar i edra bälten, icke någon ränsel för eder färd, ej heller dubbla livklädnader, ej heller skor eller stav.» En annan gång bjöd Mästaren de sina att medtaga både penningpung och ränsel. (Luk. 22: 36.)

Sadhun kan vrida sig under frestelserna, ropa och klaga över det välde den strängt tyglade kroppen ändå vill tillvälla sig. Han har segrat och han segrar med Guds hjälp. Hans okuvliga energi har

icke givit tappt. Kroppen har blivit ett lydigt redskap. Han har mer än de flesta människor kunnat göra sig fri från levnadens behov. Det var förunderligt att se, huru denne söderns och solens son har härdat sin kropp emot kylan under vandringarna i Himalayas kalla snövintrar. Vi åkte bil till Gamla Uppsala en aprildag. Vinden var bitande. Man behövde varma kläder. Under sin lätta fotsida mantel bar Sadhun endast en tunn tröja av flanell och ovanpå klädnaden en skäligen nött sommarrock. Jag ville sätta på honom en päls eller en tjock kappa, men det avvisades bestämt, utan ostentation. »Alldeles för tungt för mig.» Ett litet exempel på det oberoende och den härdning, som Sadhun vunnit genom försakelse i skilda hänseenden. Sådant sker icke utan frestelse och strid. Sadhun gör icke askesen till en förtjänst eller till en religiös värdighet, utan endast till ett medel för kallelsen. Men icke desto mindre har denna askes, hur noga kroppen än är tämd, att strida mot dess naturliga åstundan, som aldrig helt kan tystas ned, så länge livet varar. Dock kallar Sundar Singh icke dylika erfarenheter för sin egentliga frestelse.

Annorstädes[1] är berättat om Sundar Singhs omvändelse, som skedde utan någon missionärs eller annan människas synliga förmedling. Alltifrån beslutet att bliva en kristen gestaltade sig i själva

[1] Tre livsformer. Andra uppl. Stockholm 1922. Sid. 16 ff.

verket Sundar Singhs liv som en ständig frestelse. Lock och pock, öm frestande välvilja och hård förföljelse avlöste varandra.

Frestelsen började, då ynglingen sin plikt likmätigt efter den underbara synen på morgonen talade om för sin far, att han blivit en kristen. Fadern trodde att han förlorat förståndet. »Det var ju inte länge sedan du rev sönder bibeln och trampade den under fötterna och hånade Jesus?» Då Sundar berättade, att han nu hade kallats av Kristus och blivit hans lärjunge, förehöll honom fadren den fromma moderns kärlek och möda för att befästa gossen i fädernas tro. En tiggar-munk som nyligen hade besökt deras hus hade sagt: Denne gosse blir antingen en stor man eller också förlorar han förståndet. Fadern uppmanade honom att forska i de indiska skrifterna och söka förstå deras djupa läror för att se hur högt de stå över Jesu undervisning. »Du är ännu ung och kan icke bedöma de svåra religionsfrågorna. Inte är ett barn visare än föräldrarna. Inte kan du säga: Jag är visare än alla mina förfäder. Nej, du är vår familjs hopp, du är solstrålen i vårt hem, vad skulle det betyda om du bleve kristen? Redan namnet väcker min avsky.» Fadren påminde honom om, att han var son till en landshövding och tillhörde en av sikhernas förnämsta familjer. Han kunde i framtiden vara viss om en hög ställning. Han kunde bliva minister eller general. Med dylika ord bad fadern honom att i sömnen söka vila och botemedel för sina griller.

När ingenting kunde rubba Sundars övertygelse, utsattes han för allehanda hån och obehag. Gick han på gatan, så förhånades Jesu namn omkring honom. Man ropade efter honom: menedare, avfälling, bedragare, skurk! Värst var en äldre broder, som ännu vistades i hemmet. Hatet utsträcktes till missionsskolan, som han icke längre fick besöka, och till den lilla kristna församlingen på platsen. Man kastade stenar in i de kristnes hus. De fingo icke köpa det nödvändigaste.

En dag försökte de anhöriga en annan utväg. En mycket rik äldre släkting inbjöd Sundar till sitt palats och visade honom där i skattkammaren en kista med högar av sedlar och guldmynt och klenoder. Han bad honom mottaga penningskrinet som en gåva, om han ville avstå från kristendomen och befria familjen från denna svåra skymf. Sundar berättar, hur hans ögon fylldes av tårar, när den gamle vördnadsvärde mannen tog av sig sin huvudbonad och sjönk ned framför hans fötter, bönfallande den unge gossen i familjens namn. Men hans samvete tvingade honom.

Nya förföljelser väntade honom. Föräldrarna till en muhammedansk gosse, som under svår sjukdom av hans ord och föredöme fördes över till kristendomen, började en process mot den amerikanska missionen. Sundars ställning blev sådan, att han såg sig nödsakad att lämna fädernehuset. I den presbyterianska missionsstationen i Ludhiana, dit han tog sin tillflykt, väntade honom missräkning.

Ynglingarna vid seminariet voro till stor del kristna föga mer än till namnet. Sundar begav sig tillbaka till hemmet igen. Där ställdes han till rätta inför de inhemska myndigheterna. Hur kunde en Singh, ett »lejon», sluta sig till Kristi fega religion? Ville han besinna sig, skulle han få ett betydande ämbete. Men Sundar försvarade sin tro med sådant allvar och eftertryck, att även motståndarna måste betyga honom sin aktning och sin beundran för hans förmåga att enkelt och klart framlägga sin övertygelse.

För att bränna skeppen företog ynglingen, då han kommit hem, något som måste ändgiltigt skilja honom från hans kast och från fädernas tro. En sikh bär håret långt och är stolt däröver. Även i övrigt i Indien spelar håret en viktig roll och behandlas med särskild omsorg. Sundar skar av sina långa lockar i direkt motsättning mot sikhernas heliga bok, Adi Granth, som förbjuder de troende att klippa håret.

Sundars far blev utom sig. Denna handling visade sonens förakt för alla föreställningar. Till sin smärta såg sig fadren tvingad att jaga honom ut ur hemmet.

Det är lätt att förstå känslorna hos ynglingen, när han stod ensam utan hem, utan vänner, utan egendom. Sina närmaste hade han dödligt föroläm-pat, och han omgavs av nattens ensamhet och kyla.

När han med uppbjudande av sina sista krafter kom till de kristna i Ropur och där kärleksfullt togs

emot, föll han tillsammans i kramp och medvetslöshet. Man hade i hemmet blandat gift i hans sista måltid. Men underbart nog verkade det icke döden. Även läkaren som behandlade honom, en högt bildad hindu, greps av den frid och lycka som utstrålade ur den sjukes ögon, och när han på förfrågan hänvisades till bibeln såsom orsak till friden, köpte han sig en bibel, fördjupade sig i dess läsning, blev kristen och verkar nu såsom missionsläkare.

En dag, då Sundar som konvalescent satt på missionsstationens veranda, upprepades frestelsen i en ny form. Vem kom vandrande efter vägen? Det var hans faders ansikte, men gestalten hade förändrats, blivit böjd och gammal, tärd och blek. När fadern kommit fram, slöt han sonen i sina armar och kysste honom. De satte sig sida vid sida och talade om alla ömma minnen, om modern, om det kära hemmet. Skulle hans nya tro draga ett svart streck över allt detta, som varit honom dyrbarast i livet? Sadhun säger, att knappast något ögonblick efter hans omvändelse varit så svårt för honom som detta. En stund vacklade han i sitt beslut. Men Mästaren hade utstakat hans väg. »Du besinnar icke vad Gud tillhör, utan vad människor tillhör.» Efter lång tystnad tog sonen till orda, såg in i fadrens ögon och sade: »Allt vad du säger är sant. Jag förstår det offer som min övergång till kristendomen betyder för eder allesammans. Men jag måste ändå hålla mig till Kristus. Jag kan icke lämna min tro.» När fadern återvände samma väg

som han kommit, följde honom sonens ögon, så länge han ännu i fjärran kunde se den kära gestalten. Han ville skynda sig efter fadern och ropa honom tillbaka. Men han stannade orörlig, där han satt.

Intet under, om minnet av hemmet insmugit sig som en frestelse i Sundars hjärta mången gång under den kommande tidens vedermödor. Han berättar själv. »En gång predikade jag tre dagar i en by i Tibet. De buddhistiska prästerna voro utom sig av vrede, över att jag vågade förkunna evangelium om Jesus Kristus. På tredje dagen kunde jag icke längre erhålla något att äta. Det var förbjudet att giva mig något. Jag fick heller icke nattkvarter i byn. Jag sökte tillflykt i en håla i skogen. Men det var kallt, byn ligger tretton tusen fot över havet, och jag hade ingenting ätit. Hela natten skalv jag av köld och plågades av hunger och törst. Ingen fanns som ville hjälpa mig. Då kom frestaren och sade: »Hemma levde du i trevnad och överflöd. Nu är du i nöd, och Kristus kan icke hjälpa dig.» Men efteråt tyckte jag mig höra orden: »Vaken och bedjen.» Jag började bedja, och frid kom i mitt hjärta, den frid som världen icke kan giva eller taga.»

Icke heller dessa lockelser och motgångar te sig för Sadhun såsom hans egentliga frestelse. För att uppfatta denna måste vi närmare skärskåda Sadhuns kall.

Kristi kallelse förde honom in i ensamheten och eftertanken. Men Frälsarens lärjunge fann snart, att till lärjungaskapet hörde att förkunna och att hjälpa. Den lidelsefulla strävan efter fullkomlighet bidrog till valet av hans första missionsområde, som han ännu troget besöker under flera av årets månader, nämligen de spridda, snöhöljda, oåtkomliga bergsbyarna i det ödsliga Tibet. Området för hans verksamhet utvidgades snart. Kallet och Guds ledning ville så. Och Sundar Singh lämnade sig villigt åt ledningen. Snart ljöd hans stämma nere i de breda floddalarna och omsider i södra ändan av den gyttring av folkslag och språk, som kallas för Indien. En vacker dag var han upptäckt av sitt folk, sägom hellre av Indiens brokiga folkvärld, splittrad med hänsyn till härkomst, folkkaraktär, språk och religion, men ett i vördnad för den sadhu, som tager sitt försakande liv på allvar. Man skockades för att lyssna till en sadhu, så olik de andra genom sin kristna bekännelse. Jättetält uppfördes, i vilka ända till tjugu tusen åhörare kunde sammanträngas sittande på marken eller nedhukade. Man började hylla honom, ödmjukt bugande med de utsträckta händernas flator hoplagda enligt indisk sed.

Då kom frestaren. Sadhun finner besöket så märkligt, att det inleder den lilla bok, i vilken han på vänners uppmaning sammanfattat det väsentliga av sin förkunnelse. Frestarens yttre var ansenligt, hans tal gällde Indiens frälsning och Sadhuns evärdeliga ära. »Du är helig. Du vill det rätta. Du vill

leda ditt folk på helgelsens väg. Men varför stänger du in dig i en snäv krets? Du är icke på långt när så känd och uppskattad som du förtjänar. Varför begränsar du dig till de kristna? De äro få, och till på köpet splittrade i många sekter. Märker du inte, att icke ens alla bland dem erkänna dig? Det gudomliga är ju ett. Och du är Indiens son, din fromma moders hopp. Bliv för inderna en inder. Tag det bästa i deras heliga visdom. Förnya, fullborda vad Indiens stormän tänkt och sjungit och levat under årtusenden. Då skall din läras hjul rulla från Tibet till Ceylon. Bergshålornas eremiter, Sydindiens mångtaliga folkslag skola i dig igenfinna sin egen själ. Du blir Indiens andlige frälsare och herre.»

Men Sundar Singh svarade: »Gå bort ifrån mig satan.»

Här föreligger en biblisk inverkan. Evangeliets frestelseberättelse har tydligen föresvävat Sadhun, liksom fastan i öknen förmådde honom till efterföljd, och liksom Pauli syn på Damaskusvägen har lånat väsentliga drag åt den nya kristna övertygelsens genombrott i hans själ. Detta är ingalunda förvånande, eftersom Sundar Singh införlivat Nya Testamentet med sin ande. Det har skett och sker under morgnarnas långa meditationer. Snarare kan man förvåna sig över, att Sundar Singh, som i sin barndom och ungdom under utmärkt ledning och lydnad mot sin andes heta drift förvärvade sig grund-

lig förtrogenhet med Indiens klassiker, så att han kunde Bhagavadgita utantill och långa heliga sånger och skrifter därjämte, det förvånande är, att han icke i sitt tal såsom kristen hämtar mera stoff och form ur Indiens litteratur. Bibeln, särskilt Johannes evangelium, behärskar hans tanke och språk på ett sätt, som är förunderligt hos en inder så äkta, som någon kan vara det. Och när Sundar Singh rör sig med liknelser och uttryck, som icke äro hämtade ur Skriften, äro de till större delen hans egna fynd och skapelser, icke tillhörande Indiens hävdvunna stoff.

Vad frestelsen angår, ligger äktheten och originaliteten icke i formen eller dräkten, utan i anden. Där är Sundar Singh ursprunglig. Jesus använde mot frestaren i öknen (och ännu på korset) skriftord för att uttrycka sin egen själ. Frestelsen och lidandet äro därför icke mindre verkliga, och Jesu reaktion mot båda är därför icke mindre ursprunglig. Det som är avgörande och betydelsefullt i Sadhuns liv sitter djupare än i uttrycket.

En sammanställning av Sadhuns frestelse med frestelseberättelserna i Nya Testamentet och i Tripitaka är ömsesidigt belysande. I det faktum att både Buddhas liv och evangeliet innehålla berättelser om frestelser, har man velat se bevis för beroende. Den ovissa kronologien för buddhistkanon, Tripitaka, och dess skilda delar och de förnämsta buddhalegendernas sena datum skulle i så fall göra det mycket svårt att avgöra, på vilkendera

sidan beroendet är att söka. Men såsom jag sökt visa i en uppsats »Ur religionens historia» (Stockholm 1915) träda för närmare undersökning de allmänna likheterna tillbaka för högst karakteristiska olikheter, vilka härleda sig från messiaskallets och buddhakallets väsen.

II

De frestelser som berättas om Buddha äro vid nogare eftersyn helt olika varandra. Felet i det mesta som skrivits i saken har gemenligen varit, att man tagit Buddhas frestelser i klump och kanske innefattat evangeliets frestelseberättelser i samma klump.

Det avgörande datum i Gautamas liv, sedan han fått ögonen öppnade för livets elände och utbytt hemmet mot munkens hemlöshet, var den aftonen och natten, då han satt vid Neranjaras strand. Medan mörkret bredde sig ut över nejden, uppgick ljuset i hans själ. Hemligheten uppenbarades för honom. Han visste redan, att tillvaron är lidande. Men nu upptäckte han lidandets orsak och vägen ur lidandet till Nirvanas frid. Gautama blev en buddha, »en upplyst», men först sedan han länge och ihärdigt kämpat för att vinna den sanning om lidandet, som skulle frälsa honom och mänskligheten.

När ledan vid det som kallats livets lycka drev honom från hemmet, vände han sig först till brah-

manernas visdom. Men deras djupsinnighet gav honom ingen hjälp. I sin missräkning övergav han de två brahmanerna och ägnade sig i skogen icke längre åt frälsning genom vetande, utan åt frälsning genom verk, genom övning, genom askesens våldsamhet. Hans fastor och späkningar överträffade de andras och uppväckte eremiternas beundran. Men icke heller askesens väg förde till målet. Tvärtom. Ängslan och oron i hans själ endast växte. Han insåg den omåttliga självplågans onyttighet, och till asketernas anstöt slog han om och tog till sig riklig föda. Vad hade han lärt sig? Svar: Vad som icke förde till frälsning. Varken det njutningsliv som slösades på honom i hans faders rika boning och i familjelyckan med hustrun och den lille sonen, eller den självpina som han sedan kastat sig på med sin själs hela allvar, förmådde giva honom frid.

Han visste vad som icke dugde. Så arm och utblottad satte han sig vid flodens strand. I den natten uppgick för honom den frälsande insikten (Sambodhi), som gjorde honom till en klarsynt, en »upplyst», en Buddha, icke längre en som famlar i världens eller i självplågans förvillelser.

Blev Sambodhi vändpunkten i Gautamas liv, så ligger däri nödvändigheten att först och främst noga skilja de frestelser, som förläggas före den frälsande insikten, från dem som hemsökte honom, då han redan blivit en Buddha. Men ännu viktigare blir att undersöka, i vad mån de olika frestelserna taga hänsyn till Sambodhi, till den efter

svår kamp vunna insikten om lidandets orsak och upphävande, eller ej, och vad dessa frestelser eljest innebära.

1: Före den frälsande insikten, Sambodhi, lurade den Onde, Mara, på Gautama allt ifrån den stund, då denne beslöt att lämna hemmet och söka frälsningen. Mara sökte hålla den unge ädlingen tillbaka. Han lockade honom med alla riken i världen. »Herre, gå icke ut, sju dagar härefter skall för dig uppenbara sig världsherradömets hjul, du skall härska över de fyra stora öarna med de därtill hörande tvåtusen små öarna. Vänd om, herre!» »Vem är du?» »Jag är Vasavatti (den maktägande).» »Mara, jag vet, att världsherradömets hjul skall uppenbara sig för mig, men jag åtrår icke ett konungarike, utan under den tiotusenfaldiga världens jubel skall jag bliva en Buddha.» Men Mara sade: »Från denna stund skall jag noga se efter, om en tanke av begärelse eller hat eller grymhet kommer dig i sinnet.» Den Onde följde honom åt som skuggan, han vek inte ifrån honom, utan lurade på ett tillfälle att komma honom nära. Under de påföljande åren, då Gautama ännu följde självpinans metoder, sökte den Onde på alla vis att locka eller skrämma botgöraren från hans uppsåt. Ännu farligare blev Gautama för förgängelsens och ondskans välde, då han satt under fikonträdet och sökte den frälsande insikten. Till

eremiten vid flodens strand närmade sig den Onde enligt en av de tidigare texterna. Varför plåga sig med försakelse?

»Du mager är, med sjuklig färg,
och nära synes döden dig.

Du tusenfaldigt dödens är,
blott en del hörer livet till:
dock bättre är att leva kvar
och vinna genom verk förtjänst.»

Bättre är att öva gudfruktighet såsom människorna mest; fullgör man fromhetens vanliga offer, så förvärvar man därmed åt sig nödig förtjänst.

»Om du en helig vandel för,
och ger åt elden offerskänk,
du samlar rikligt goda verk,
vad tjänar då din pina till?

Svår vägen är till kampens mål,
svår att beträda, svår att gå.»

Men slik offerfromhet gjorde för Gautama icke till fyllest. — Frestaren uppträder här ensam. Hans »stridshär» är ett bildlikt uttryck i Gautamas mun, betecknande lustarna och lasterna. Men i senare texter har denna Maras här fått kött och blod. När en frestelse misslyckas, sänder frestaren sina döttrar

i förledande gestalter. De vilja hylla asketens fötter. De förvandla sig till kvinnor i olika åldrar. De utveckla inför honom den kvinnliga tjuskraftens trettiotvå konster. De sjunga om vårens och ungdomens njutning. De förespegla honom, att han skall bli en mäktig härskare. De inbjuda honom till njutningar i människors och gudars krets.

Detta var dock icke den farligaste frestelsen. Under de hårda botövningar, som flyktingen från hemmet underkastade sig, fick han besök av sin avlidna moder. Hon kom från sin himmel och ville ömt beveka honom att återvända. Men även denna frestelse övervanns av den helige.

Vi behöva här icke uppehålla oss vid de många olika motiv och textkritiska vanskligheter, som studeras i ovannämnda uppsats. Större delen av dessa frestelser förråda själva sin mening: De äro erfarenheter, som asketen måste göra i striden mot köttets begärelser. Före Buddha och efter honom finna vi snarlika frestelser berättade om andra heliga män. Förunderligt vore om icke litteraturen i asketlandet framför andra skulle vara rik på dylika.

Om hela denna grupp av frestelser är nu endast ett att säga: För Gautama kunna de icke vara kännetecknande. Han stod icke efter någon i askes, han överbjöd alla självpinare av facket. Han tog saken på allvar. Men han, liksom senare Paulus och Luther, fann att den gängse äldre frälsningsmetoden driven till det yttersta icke hjälpte, utan stjälpte. Därför övergav han den häftiga askesen

och tog till sig föda. Han har sedan, då han vunnit den frälsande insikten, för de sina tecknat en gyllene medelväg mellan asketidealet och världslivet. Skulle asketfrestelserna vara Buddhas egentliga frestelse, så skulle resultatet vara, att han föll för frestelsen, eftersom han ju övergav den häftiga askesen.

Här kan jag icke underlåta att inskjuta ett intressant moment. Man skulle på förhand kunna förmoda, att den djärva förkastelsen av offernitets och asketens frälsningsväg måste väcka oro i Gautamas själ. Kan han lämna bakom sig de heliga bruken, offret och den ännu heligare självpinan, så allmänt idkad och beundrad i Indien, utan att känna en förebråelse i sin själ? Det berättas också att, när han lämnade askesen, Mara trädde fram till honom och sade:

»Fastän den höge givit upp askes och offer,
som göra människorna rena,
han, oren, håller sig för ren
och fjärmar sig från renhets stig.»

Buddha svarar, att han erfarit självplågans onytta och funnit en bättre väg. Intet under om de fromme förebrådde buddhismen frånvaron av en sträng asketism. När Buddha en gång lagt sig att vila, kom den Onde och frågade honom, hur han kunde sova som en lätting, fastän solen gått upp. Buddha svarade, att den vise lugnt kan sova, då han frigjort sig från

jordens band. En annan gång överfölls Buddha av den onde, då ett törne stungit hans fot. Den onde hånade honom, liksom buddhismen hånades av övriga asketiska tiggarordnar för sin klemighet. Dylika antydningar, om att Buddha numera kände uppfordran till askesen såsom en frestelse, är betecknande för hans egen psykologiska erfarenhet till skillnad från asketernas.

2: Buddhas ideal innebar dock allvarlig försakelse. Efter Sambodhi omtalas också i legenden asketens frestelser som överföllo mästaren. Senare levnadstecknare hade föga eller ingen känsla för den psykologiska och historiska sanningen, utan läto Maras döttrar såsom lustans tjänare spöka även efter sedan Buddha vunnit insikten. En viss sanning finns emellertid härutinnan. Naturen och välmenta människor upphörde aldrig att vilja draga den helige över från frälsningens försakelser till en bekvämare tillvaro.

3: Men omedelbart efter sedan Siddhartha vunnit sin insikt och därmed vägen till frid, berättas en helt annan frestelse, som icke har något som helst sammanhang med asketens erfarenheter. Sedan han förgäves försökt de andra frälsningsmetoderna, överströmmades nu hans själ av en stilla ro, nirvanas frid. Han visste vägen, livslustens dödande. Hans själ måste längta att i botten smaka den frigörande insiktens salighet. Men enligt Boken

om det Stora Dödsfallet, om mästarens ingång i nirvana, blev denna längtan efter frid för Buddha en frestelse. Före sin verkliga ingång i den eviga stillheten i höga ålderdomen berättade Buddha för sin älsklingslärjunge Ananda därom. Då den högsta insikten var vunnen »kom, o Ananda — så lyder berättelsen — Mara, den onde, dit, där jag var; han steg fram och trädde till min sida; där han stod vid sidan talade Mara, den onde, så till mig: 'I nirvana skall nu, herre, den helige ingå, i nirvana skall den salige ingå: nu är, herre, tiden inne för den helige att ingå i nirvana.'

'Efter sådant tal sade jag, Ananda, till Mara, den onde, följande:

Icke förr skall jag, du onde, ingå i nirvana, än jag har munkar till lärjungar, visa, tillvanda, erfarna, kunskapsrika, som äro i besittning av frälsningsläran, som uppnått den ro, frälsningsläran giver, som uppnått fullkomlighet, som iakttaga den ro frälsningsläran giver: icke förr än dessa, sedan de anträtt sitt eget läroämbete, själva meddela, förkunna, undervisa, fastställa, förklara, utlägga, tillrättalägga läran; icke förrän dessa, sedan de undertryckt av andra framställda gensagor, som kunna undertryckas med frälsningslärans hjälp, förkunna frälsningsläran med bekräftande under.'»

Konsekvensen av Buddhas frälsande insikt blev för honom en frestelse. Han ville icke gripa saligheten såsom ett rov för egen del, utan vänta till dess andra genom honom funnit vägen ur lidandet.

Maras försök att förhindra Buddhas verksamhet, då han ernått upplysningen, och förmå honom att genast ingå i nirvana, omnämnes även på andra ställen i den buddhistiska litteraturen.

Härmed sammanhänger nära en annan frestelse. Det fanns i den nya insikten ingenting som föranledde Buddha att förkunna den för andra. Tvärtom skulle därav endast vållas besvär och sinnets oro — just vad hans nya frälsningsmetod ville undvika och förkväva. För mänskligheten, som rör sig i jordisk ävlan, var saken svår att fatta. I den heliges själ upprann följande vers:

»Varför för världen uppenbara, vad jag vunnit har med kamp.
Förborgad läran är för den, som fylles av begär och hat.
En hemlighet, djup, mödosam, förborgad för ett grovt förstånd
den skådas ej av den, vars själ i fåvitskhetens natt är höljd.»

Men en sådan självklar konsekvens ur läran tedde sig för Buddha som en frestelse. Den högste i gudarnas frälsningsbehövande skara blev ängslig och tänkte: »Världen skall sannerligen gå under, världen skall sannerligen gå helt under, om den fullkomlige, den helige, högste Buddha's hjärta är benäget för vila och icke för att predika läran.»

Då lämnade den högste guden, Brahma Saham-

pati, Brahma-världen och uppträdde inför den helige så hastigt, som en stark man utsträcker sin krökta arm eller kröker sin utsträckta arm.

Då blottade Brahma Sahampati sin ena skuldra, i det han borttog överklädnaden, sänkte den högra knäskålen mot jorden, lyfte sina hopknäppta händer mot den helige och talade till den helige sålunda: »Herre, må den helige predika läran, må den fulländade predika läran. Det finnes väsen, som äro i det närmaste fria från det jordiskas stoft, men som, ifall de icke få höra läran predikas, gå under: dessa skola förstå läran.» Men den helige kände samma svårighet och var böjd att förbliva i ro och icke predika läran. För andra gången framträdde den högste guden framför honom med samma ödmjuka bön. »Herre, må den helige predika läran, må den fulländade predika läran. Det finnes väsen, som äro i det närmaste fria från det jordiskas stoft, men som, ifall de icke få höra läran predikas, gå under: dessa skola förstå läran.» Nu gick den heliges Buddhablick ut över världen. Vad såg han? Varelser, vilkas ögon voro skymda av blott ringa jordiskt stoft, och varelser, vilkas ögon voro skymda av mycket jordiskt stoft, varelser med skarpa sinnen och med slöa sinnen, med ädel karaktär och med oädel karaktär, varelser svåra att undervisa och lätta att undervisa; han såg många som leva i fruktan för det kommande livet och för synden. Och då han såg dem sålunda, vände han sig till Brahma Sahampati med följande verser:

»För alla evigheten vare öppnad:
den öron har med tro må ordet höra.
För mödan rädd, det ädla klara ordet
jag människorna undanhöll, o Brahma!»

I stället för att i ljuvlig ensamhet åtnjuta den frälsande insiktens nirvana, beslöt Buddha att välja predikantens besvärliga kallelse. Över den egoistiska kännedomen om frälsningen segrade hos denne man en inkonsekvent barmhärtighet, som är det sköna draget i buddhismen, hur tydligt det än strider emot dess lära om lidandet. I sanning en underlig frestelse. Ingen som har något sinne för andlig verklighet kan undgå att se, att vi här hava att göra med Gautama Buddhas särskilda frestelse, den som var nödvändigt förbunden med hans egendomliga frälsningsväg.

III

Icke evangelierna, men en senare tradition låter Jesu moder i bevekande ordalag förehålla sonen den onyttiga plåga, som han valt genom sin frälsareväg. I frestelseberättelserna i evangeliet finns med något av naturens lockelse och kroppens behov inför hunger och försakelse. Tydligare framträder detta mänskliga drag i Getsemane.

Men det egentliga innehållet i frestelseberättelserna i evangeliet är ett annat. Så länge evange-

liets frestelsemotiv endast betraktas som den hungrige självspäkarens åstundan efter bröd i öknen och den världsförsakandes uppflammande jordiska maktbegär, är man blind för deras egentliga mening. De vinna sin förklaring ur Jesu nyvunna visshet om, att han var Messias. Men till skillnad från Buddhas erfarenhet härflöt Messiasfrestelsen icke från Jesu klarhet över sitt kall, utan från nationens Messiasförväntningar. Var han Kristus, borde han med under övertyga dem, som väntade en oförliknelig undergörare. Men han borde icke heller svika deras längtan, som åstundade en befriare från det främmande oket och en återställare av Davids rike. Den nationella frihetsdrömmen, inför Pilatus av Jesu vedersakare använd som anklagelse mot Jesus, hade av honom avvisats som en frestelse.

Icke heller i evangeliet är frestelsen en avslutad episod. Frestelseberättelsen avspeglar en inre kamp, som i skilda former upptog Jesu själsliv intill slutet. Såsom Spitta anmärkt, synes Lukas icke förlägga alla tre frestelserna till ökenvistelsen efter dopet, utan Jesus föres verkligen upp på ett berg, och senare upp på templets tinnar. Upprepades icke frestelsen till stenarnas förvandling och till det halsbrytande konststycket från tempelmurens resning, när några av de skriftlärde och av fariseerna begärde tecken av honom (Matt. 12: 38.)? Återkom icke frestelsen till det världsliga konungsidealet, då människorna hade sett det tecken, som Jesus hade gjort vid Tiberias enligt Joh. 6? »Då Jesus förnam, att de

ämnade komma och taga honom med våld för att göra honom till en konung, drog han sig åter undan till berget, han allena.» Lukasevangeliet har rätt med sitt ord: »Sedan djävulen hade slutat all frestelse, vek han från honom en tid», endast till en tid. För frestelsens upprepning i ett människoliv, även i Jesu liv, finnes det visserligen rum. Frestaren var ej klädd i horn och klövar. En gång upptiädde han i den älskade lärjungens skepnad. (Matt. 16: 23.) Mot slutet tillspetsade sig svårigheten att utan misströstan hålla fast vid Faderns vilja. »Fader, fräls mig undan denna stund», Joh. 12: 27; och i Getsemane: »Min Fader, om det är möjligt, så gånge denna kalk ifrån mig.»

Varje övervunnen frestelse har sin lön med sig. Evangeliet beseglar segern med detta ord: »Då övergav djävulen honom och se, änglar gingo fram och tjänade honom.» Detsamma var sant även i Indiens luftstreck några århundraden före Marias son. Sutta nipáta har bevarat det. Där säges om frestarens makt: »Endast en hjälte kan besegra den och efter segern vinna glädje.»

Hade Jesus blivit viss om att han var Messias, så följde ovillkorligen frågan: Skall jag icke vara Messias sådan folket längtar efter honom, en frihetshjälte som förjagar inkräktarne och återställer nationens självständighet? Ingen dålig uppgift i sanning. Men för Jesus, för hans Messiaskall blev den en frestelse. Ty hans kallelse avsåg icke den ju-

diska nationens nationella existens, utan människornas frälsning.

Fromma kretsar väntade en förandligad Messias, ett himmelskt väsen, en undergörare, som med tecken och maktspråk över natur och människor kunde bevisa sin gudomliga myndighet. Skulle Jesus icke i ett slag intyga sitt Messiasskap genom stenarnas förvandling, eller, när han vid ett senare tillfälle stod på tempeltinnarna, med att oskadd komma ner bland mängden, väcka uppmärksamhet och tilltvinga sig tilltro.

Det är fåvitskt att ej se, att dessa frestelser bero på Jesu särskilda kallelse.

En viss metod firar triumfer med att hopsamla ytliga likheter. Människor födas, gifta sig, dö, tala många samma språk, äga i samma tid till en viss grad samma föreställningar om timliga och andliga ting. Därav uppstår med nödvändighet en hel del likheter i gamla liksom i nya texter. Men om »Moses går ned för berget», behöver det icke vara månen som menas därför, att det också om månen säges att han går ned. Människor hemsökas i alla tider också allmänt av frestelser. Det är knappast underligt för den som själv erfarit sådana, att frestelser berättas om andra. Vilken glädje hava vi av att utforska och taga reda på vad som alla veta, det allmänna, det abstrakta, det likgiltiga? Man glömmer, man kanske stryker det väsentliga, det karakteristiska, det enda som är mödan värt att

efterforska. Frågan gäller icke frestelse i allmänhet, utan hurudan denna frestelse är. Kroppens begärelser uppträda hos varje människa, även såsom frestelser. De igenfinnas i Buddhas historia likaväl som i evangeliet och hos Mästarens indiske lärjunge Sundar Singh.

Men där bredvid hava vi funnit individuella frestelser, som ingen kan hitta på, utan som framgå ur särskilda kallelser och ställningar i livet. Varje kall har sina egna frestelser. Och tala vi om frestelseberättelser i de religiösa urkunderna, så måste vi för Gautamas vidkommande tänka på den frälsande buddhainsiktens frestelse och för Jesu vidkommande på messiaskallets frestelser.

IV

Nu se vi klarare den kristne Sadhuns frestelse. Sadhuskapet ger honom andlig auktoritet överallt i hans älskade indiska folkvärld. Varför inskränka sin välsignade inverkan till de kristna och det fåtal, som kan tänkas övergå till kristen bekännelse? Hans egna ord om frestarens besök stå att läsa i hans bok.[1]

Sundar Singhs frestelse har förmodligen icke inskränkts till en dag eller ett tillfälle, utan dykt upp då och då i hans själ och en gång gjort sig kraftigt gällande. Den sammanhänger oupplösligt med hans

[1] Sid. 14 härstädes.

kallelse att i den indiska tiggarmunkens skepnad förkunna Kristus. Det är den kristne Sadhuns frestelse.

Skulle Gautama, när han visste sig vara en Buddha, enligt buddhainsikten stanna i den självviska mystikens ro?

Skulle Jesus, när han visste sig vara Kristus, stanna i den judiska Messiasbildens frihetsglöd och underkraft?

Skulle Mästarens ödmjuke lärjunge Sundar Singh, när han visste sig vara en uppburen indisk sadhu, stanna i den indiska traditionens vidhjärtade, nivellerande blandningsreligion?

Nej, han hade funnit något annat som var för mer. Huru stark hans pietet än är för Indien, huru varmt han än tackar Gud, för att han blivit född i detta Österland, huru främmande han än känner sig i Västerlandet och huru fjärran han än är från varje tanke på att överflytta en västerländsk åskådning och odling till Indien, så avvisar han som sitt livs avgörande frestelse den tanken, att beundrande upptaga Kristus bland gudomens avatarer och låta honom få sin plats i den indiska fromhetens vida famn jämte alla de andra, som i Indien uppväckts under flydda tidevarv för att vittna om Guds makt och kärlek. För Sundar Singh liksom för kristendomen finns det endast ett Nytt Testamente, ett enda nytt förbund som Gud erbjuder mänskligheten genom Kristus. Men utanför det Gamla Testamentets, det gamla förbundets råmärken, har Gud gjort sig

känd och låtit sig finna av uppriktiga själar i alla folk och tidevarv. Indiens heliga visdom är avsedd att bliva ett bland de många gamla testamenten, som bredvid uppenbarelsens urkund framför andra, Israels och kyrkans Gamla Testamente, bilda inledningar till det goda budskapet, som Kristus förkunnade, och som handlar även om honom själv.

Därför avvisade Sadhun de lockande utsikter frestaren öppnade för hans själ.

DET NUTIDA INDIENS TRE STORE MÄN OCH RELIGIONEN

Av de människogestalter, som i det nutida Indien skjuta högt upp över alla andra, hava två nyligen besökt vårt land. Betecknande för Indien är, att de alla tre äro i grund och botten religiösa. De frukta Gud och dyrka Gud, de betrakta sin gärning såsom ett gudomligt åliggande, men en av dem är religionens man, en annan diktens. Den tredje är nationens man.

Personligen äro de med varandra nära förbundna och ägna varandra ömsesidigt hög uppskattning, hur olika deras ideal än te sig.

I

Mest dyrkad av Indiens millioner är Gandhi. Han var det åtminstone, innan hans ödmjuka triumfvandring till hjärtana i Indiens länder stäcktes, då han efter rannsakning och dom togs för sex år i fängsligt förvar såsom upprorsman. Ingen människa i vår samtid har varit av så många hyllad och älskad som Gandhi. Till ingen hava millioner satt

sitt hopp såsom till denne man. Icke ens Lenin kan härutinnan jämföras med Gandhi, om han också kommer honom närmast. Båda vilja lyckliggöra människorna, och båda hava trotts och dyrkats såsom frälsare. Men deras teori och praxis äro varandra motsatta. Lenin vill förbättra världen och göra människorna lyckliga med eller mot deras vilja. Hans medel äro våld, kulsprutor och organiserad terror. Gandhi förbjuder de sina att göra en mask för när, de få ej bruka våld ens till självförsvar. Ingen får befatta sig med det onda, och det onda är för Gandhi det engelska överväldet i Indien och den importerade västerländska kulturen. Ingen får använda sig av den engelska förvaltningens inrättningar. Ingen får röra alster av det västerländska kapitalets industri. Tvärtom skall var och en i sin mån hjälpa till att utföra det goda. Indiens underlige frihetshjälte i kulins dräkt är lika flitig vid sitt spinnhjul som Paulus vid sin vävstol, fastän av annan anledning. Indiens gamla hemslöjd skall komma till heders igen. Det grova hemspunna klädet är för Gandhi heligt. Han vill i dess tillverkning vara föredöme för den fattigaste man och kvinna. Alla hans anhängare förplikta sig att liksom han själv arbeta med sina händer för att giva åt indernas kroppar en ren, av Västerlandets kapitalism obesmittad klädnad, samtidigt med att deras själar fyllas med en ren, av främlingsväldet obesmittad kärlek för deras eget land. Arbeta således positivt för det goda, befatta dig icke med det onda, men bruka

inget våld, stå icke emot den som är ond! För Lenin är hans lika berömde landsman Tolstoy i sina samhällsteorier tvivelsutan en halvt förryckt svärmare. Gandhi har tagit Tolstoy i hans tolkning av bergspredikan till sin läromästare. Lenin hyllar öppet och utan inskränkning regeln att ändamålet helgar medlet, — så till vida har den röde påven utan förbehåll förkunnat och genomfört en grundsats, som eljest i historien har ansetts tillhöra den svarte påvens styrelsekonst. Gandhi är noga om medlen. Han har konsekvent förbjudit och avvisat varje slags yttre våld. Ty våld kan endast föda våld. Vad mer är, han har, när hans anhängare tillgrepo våldet, icke dragit sig för att med sin person försona brotten mot sin grundsats.

Idealet av en personlig frihet, grundad på lag och självstyrelse, är en sällsynt blomma, som ännu icke vuxit på Indiens mark, och som heller icke har föresvävat Gandhi. Han förening av skarp opposition med fredliga yttre former var dömd att misslyckas. Själv den snällaste människa, är Gandhi i stånd till »den största våldsamhet i sin tanke. Att höra honom utösa en kylig störtflod av fördömelse över den indiska styrelsen, varunder epitetet 'satanisk' var mycket vanligt, ja så missbrukat, att det till sist icke hade någon mening alls, var», skriver en författare i The Round Table, »lika häpnadsväckande som att lyssna till en ström av hädelser från en präst eller till grova oanständigheter från pryda läppar.» Hur mild Gandhi än är i sitt personliga upp-

trådande och hur avgjort han än fördömer våldet i sin lära, så kan lidelsen i hans själ icke undgå att meddela sig till hans åhörare och tillbedjare.

När massornas motvilja mot härskande ordning i Indien en gång satts i rörelse, kunde den icke hejdas. Våld brukades. Blod flöt. Men när såg världen ledaren av en väldig nationell rörelse, ja av den till numerären största nationella rörelse, som historien kan uppvisa, när såg hon dess upphov och hövding uppträda utan livvakt såsom en ensam vandrande predikant mot våldet? Och när ändå våldet blev honom övermäktigt, när hans entusiastiska anhängare emot hans enstämmigt bevittnade maning togo till våldets medel, så sker något så förvånande, att historien måste titta efter två gånger och tre gånger, innan hon tror att det är sant. Från de blad, som tala om folkens frigörelse och uppfostran till självständig politisk tillvaro, känner hon icke något sådant. Är det sant? Jo, det är sant. Det är icke någon forntida legend. Det omtalas i dagspressen. Han, som är Indiens avgudade hjälpare, tager själv på sig skulden för det, som han med obrottslig konsekvens förbjudit. Hava mina anhängare brukat våld, så är ansvaret mitt. Han finner det naturligt och rätt, att fängelsestraffet skall drabba honom. En slik nationell frihetshjälte stämmer knappast med Västerns begrepp. Fråga är, om olikheten länder till vanära för Indien.

Denne man, som livnärde sig av den tarvligaste föda och åkte i den lägsta järnvägsklassen — hans

efterträdare uppträder alldeles annorlunda, åker i första klass och överensstämmer med alla tiders begrepp om en politisk ledare — och som över huvud i sitt leverne liknar de ringaste av Indiens barn, äger varken i sitt yttre eller i sin härkomst något av det som plägar imponera på massorna. Han är kortväxt, med stora utstående öron och ett hål i tandraden framtill. Han äger inga yttre kännetecken på en härskare. Till sin kast är han en bania från Gudjerati och har således inga förutsättningar för att genom stolt härkomst eller hög kast slå an på sina landsmän.

Det heter någonstädes: De saktmodiga skola besitta jorden.

Innan Sundar Singh företog sin sista resa till Europa, inbjöd Gandhi honom till sig, och de vistades tillsammans i tre dygn. Båda betraktas av inderna såsom avatarer, uppenbarelser i vilka gudomen »nedstiger» till människorna, och göras således till föremål för gudomlig dyrkan. Sundar Singh berättade, att skarornas tillbedjan blev så hindersam, att de båda flyktade ifrån staden undan mängden till ett ensligt ställe, där de i fred och ro kunde samtala om Indiens frälsning. Skada att icke dessa samtal äro upptecknade. De gjorde sitt bästa för att övertyga varandra. Gandhi prisade hänförd sitt nationella ideal. Sundar Singh visade på Kristi frid. Ingendera kunde rubba den andres mening. Men de möttes på förhand i förtroende och de skildes åt i en befästad vänskap. Sundar Singh frågade sin

landsman: »Vad gör det vem som råder över oss? Vad gör det vad för ett språk vi tala, bara det blir förstått.» Med engelska språket reder man sig vidast omkring i Indien, och även Gandhi brukade det för sin nationella förkunnelse — en motsägelse mot hans program. Därmed är icke sagt, att icke de stora inhemska språken blivit i undervisning och i offentliga ärenden jämmerligt tillbakasatta. »Vad gör det vilka kläder vi bära, om de äro hemvävda av hemspunnet garn eller om de äro tillverkade på en fabrik?» Sundar Singh kan icke förlika sig med en rörelse, som lägger så mycken vikt vid kläder och andra yttre ting, låt vara såsom symbol på folkets självmedvetande. Det lönar sig icke enligt Sundar Singh med alla dylika omsorger under vår korta levnadstid. Ett enda är nödvändigt, själens frälsning. Utförligt talade han med Gandhi härom. Han frågade honom: »Är detta ditt land? Nej, du vistas här endast under några korta år. Ärnar du stanna kvar en evighet, så bygg dig ett slott, varom icke så inrätta dig för en annan värld, där du får evigt stanna kvar.» Självstyrelse är icke för Sundar Singh den stora frågan, utan det viktiga för honom är att äga Gud och hos Gud själens frid, i jämförelse därmed är det yttre oväsentligt. Utan Gud blir självstyrelse (home rule) självförstörelse (home ruin). Så lydde hans korta argument mot Gandhi.

Men det var omisskännligt, att Gandhi, hans äkta indiska väsen och indiska ideal, låg Sundar Singh närmare än det självgoda, viktiga Västerlandet. Han

aktar Gandhi högt och älskar honom för hans osjälviska kärleks skull. Gandhi, berättade Sundar Singh, läser gärna Tolstoy och brukar flitigt Nya Testamentet. Han hyllar Kristus, men han igenfinner alltför litet av honom hos de kristna.

Gandhis verk är icke slut, knappast hämmat, fastän han sitter i fängelse. När den norske missionsprofessorn Karl Ludwig Reichelt i höstas passerade Ceylon på väg till Kina, höll Gandhis lärjunge, fru Sarojini Naidu, Indiens berömdaste nu levande författarinna, som år 1921 besökte vårt land, ett massmöte i Colombo, där hon hälsades såsom äkta tolk av det nya Indiens tankar. »Mästaren Gandhis ande är redan verksam på Ceylon.» Vad som här intresserar oss är icke den storm av hänförelse varmed dessa hennes ord mottogos, utan det sätt varpå diktarinnan i sitt föredrag skildrade islams, buddhismens och hinduismens egenskaper. Hon fann hos en var av dem bidrag till Indiens framtid. Men höjdpunkten nåddes, enligt Reichelts intryck, då hon, som ingalunda är någon vän av den kristna missionen, tecknade bilden av det samfund av bröder, som Kristus vill grunda på jorden och som enligt talarinnans ord icke kan komma till stånd, förrän ett fritt Indien är med. Ledaren, yttrade hon, sitter inom lås och bom, men hur smärtsamt det än är, får det icke uppväcka hämnd och vedergällning. Av sådant har världen och Indien haft nog och över nog. Våld mot makt skulle vara att neddraga Gandhis lära i smutsen. Hans program har till sin

kärnpunkt villigheten att lida. Han tror på lidandets mysterium. Genom att människorna tåligt bära gemensamt lidande, påskyndas frälsningens stund. Icke genom att göra det som är ont, utan genom villigheten att lida det som är ont, under det man själv gör det goda, förverkligas Guds mål. Denna lära är icke ny. Talarinnan tillfogade: »Den har utförts av en större än Gandhi för många århundraden sedan, nämligen av Kristus.» Så långt den norske missionären.

En indisk kristen, som skrivit om Gandhi i The Challenge, går längre i jämförelsen av Gandhi med Smärtornas man. Ehuru Gandhi själv icke är kristen, förklarar denne infödde medlem av kyrkan i Indien, att Gandhis föredöme har gjort Kristus mer verklig för Indiens kristenhet. »Han har öppnat våra ögon för att se Kristi härlighet i hans ringhet och ödmjukhet. Det är besynnerligt för våra ögon, att efter 1900 års kristendom Västerlandet ännu icke känner sig tilltalat av ödmjukhet och mildhet. Västerlänningen och särskilt engelsmannen respekterar styrkan, boxaren, en man som har en käpp, en man som kan slå igen om det gäller. Men den som i alla livets förhållanden förblir vänlig och mild och aldrig ger igen, hur han än behandlas, föraktas såsom en man utan ryggrad och en feg stackare.» Författaren önskar, att kristendomen må frambringa mången sådan man, som i likhet med den icke kristne Gandhi tåligt vänder den andra kinden åt den, som förfördelar honom. »Vad man må säga om honom,

han är för Indien en idealist och människornas vän, vilken hudfärg och religionsform de än månde hava.» Ett dylikt omdöme av en indisk kristen antyder, att Gandhis lära och föredöme väl är och kan för många bli en väg till evangelium, hur avgjort och fanatiskt han än vill stöta bort den västerländska civilisationen. Ett tygstycke tillverkat i fabriken är för honom lika förkastligt som kulsprutor och andra vetenskapens förstörelseverktyg. Gandhi förkunnar: »Finn dig själv vid vävstolen, övervinn fattigdomen med arbete i hemmet. En klädnad som är vävd och sydd vid hemmets härd betyder för Indiens förnyelse mer än många föredrag.» Det positiva är hemarbete efter Indiens traditioner, det negativa är dels avhållsamhet från det onda, särskilt från Västerlandets kultur, dels tåligt lidande.

Att Gandhi är en noggrann läsare av Nya Testamentet visade han i det svar, som han i fängelset gav en tidningsman, då denne föreföll honom skillnaden mellan Kristi ord: »Given kejsaren det kejsaren tillhör», och Gandhis vägran att på något sätt befatta sig med den engelska styrelsen och dess organ i Indien. Gandhis bevisföring är mer betecknande för honom än riktig. När Jesus sade: »Given kejsaren det kejsaren tillhör», så betyder det enligt Gandhi: »Må kejsaren och regeringen behålla sitt för sig. Jag vill icke hava någon befattning därmed.» Någonting snarlikt Jesu svar till frestaren: »Gå bort ifrån mig, satan.» Gandhi frågade: »När Jesus på Pilati spörsmål, om han var en konung, svarade: Du

säger det, och när han kallade konung Herodes en räv, var då detta månne samarbete med myndigheterna?» Gandhi framhöll, att då han icke var en kristen, behövde han icke försvara sitt handlingssätt med Kristi exempel. Men det anförda visar, hur angelägen han är att kunna åberopa sig på Kristus, om det också i detta fall sker genom en tydlig, men säkerligen omedveten förvrängning av Frälsarens ord. När inderna, med ett uttryck som för kristna nästan verkar som en hädelse, gärna kalla Gandhi för Indiens Kristus, så mena de därmed säkerligen icke Gandhis envisa vägran att hava något att skaffa med den engelska styrelsen och den västerländska industrien, utan de tänka på Gandhis konsekventa avvisande av allt våld. Uttrycket låter oss ana, att det största beröm Gandhis beundrare och dyrkare kunna slösa på honom, är att jämföra honom med den som var mild och ödmjuk i hjärtat.

Knut B. Westman har med fog påpekat, att Gandhi i vår samtid utgör bästa svaret på frågan: Är kristendomen oupplösligt förbunden med Västerlandets odling och med Västerlandets öde? Hur skarpa Gandhis ord än falla emot den västerländska odlingen, som han för visso icke blott rättvist nagelfar, utan även med fanatismens blindhet skär över en kam, så har han för Kristus och den sanna kristendomen endast vördnad och beundran. Gandhi vill renodla indiska seder och kläder såsom uttryck för Indiens ande. Ut ur boet med gökungen, Västerlandet med dess anspråk. Än kristendomen? Även

den är västerländsk. Västerlandet betraktar den nästan som sitt monopol, och när det sänder ut kristendomen till främmande världsdelar, sker det i en västerländsk form. Men Gandhi har aldrig påyrkat kristendomens avlägsnande. Ehuru själv icke kristen, anför han med förkärlek ord ur evangeliet. Kristendomen ter sig för honom icke som ett bihang till Västerns handel, maskiner och kolonialvälde. Drager man ut slutsatsen, så följer härav att kristendomen skall bliva indisk, lika väl som den varit grekisk på sin tid och romersk och germansk.

II

Gandhi vill åt Indiens brokiga folkvärld, åt dess mångfaldiga stammar och språk och nationer, skapa en gemensam själ, ett gemensamt nationellt medvetande, liksom han redan har givit åt Indien för första gången ett ord, som betyder fosterland. Gandhi är den förste patriot, som i sin fosterlandskärlek omfattat hela Indien som en enhet. Enligt vad Sundar Singh berättade, liknade Gandhi Rabindranath Tagore vid den lilla fågeln, som flaxar och sjunger en stund. Sedan blir den trött. Tagore, sade han, sjöng en tid nationella sånger, men nu har han tröttnat.

Även Tagore är uppfylld av nit för Indien. Han kan icke förlåta England, att indiska språk, som talas av flera tiotal av millioner människor och äro

högt kultiverade, vanda att frambära ett ädelt andligt innehåll, ändå icke hava aktats värdiga en tillbörlig plats i den offentliga undervisningen och i Indiens förvaltning och rättsliv. Han är samtidigt tacksam mot England. Och det är ett bevis på mannens storsinthet och självständighet, att han visserligen här i Europa vid sitt sista besök, åtminstone i enskilda samtal, slöt sig till Gandhis strävanden och hävdade rättmätigheten i den nationella rörelsens anspråk, men att han, när han återvänt till Indien, vände sig med bestämdhet och skärpa emot den nationella rörelsens överdrifter.

Tagore yttrade vid sitt besök i Sverige, att han efter denna resa ännu livligare än förr kände, att Indien behöver Västerlandet, liksom Västerlandet behöver Indien. Ty Västerlandets kultur hade för honom blivit rikare än han anat. Västerlandet, sade han, kommer till Indien endast i anglo-saxisk klädnad, och under sina tidigare besök i England och Amerika hade han aldrig nått utanför den engelska anden, trots sin angelägenhet att i vidaste omfång stifta bekantskap med alstren av Västerlandets bästa odling. Först vid detta besök hade han fått tillfälle att vistas även i Frankrike, Tyskland och Skandinavien, och han möttes där av en annan värld, som dittills varit honom obekant. Betecknande är, att för denne vise man från Österlandet Frankrike och Tyskland äro varandra mycket lika genom karaktärsdrag, som gemensamt skilja dem från den anglosaxiska världen. Västerlandet hade blivit för honom

ett större begrepp, rikare nyanserat, mer hemlighetsfullt, mer älskansvärt än förut, hur högt han än skattade sin äldre tacksamhetsskuld till det engelska språket och den anglosaxiska anden.

Tagore är indisk patriot, men ej på samma radikala och negativa vis som Gandhi. Det första Indien måste företaga enligt Tagores mening, är icke en aldrig så fredlig politisk omvälvning, utan genom förbättring av ingrodd dålighet måste Indien först vinna aktning både hos sig själv och hos världens övriga bildade folk. I Indien finnas olidliga, av ålder befästade missförhållanden i människornas tillvaro och samliv, som oundvikligen medföra elände och vanära. Indiens första plikt är att »avlägsna sådana sociala vanor och ideal, som hava åstadkommit brist på självaktning och ett fullständigt beroende av dem som härska över oss.»

Tagore är stolt över att vara inder, och han brinner av iver att höja sitt stora indiska fosterland. Men i två hänseenden vänder han sig emot Gandhi.

Politisk frihet är icke det första. Den är meningslös, om icke människornas själar äro fria. Se på stormakterna i samtiden. Kan man säga, att dessa självständiga och starkt organiserade folk därför med nödvändighet äro fria? Först när sinnena frigjorts till en personlig tillvaro och när samlivet frigjorts från vanhedrande och bindande sociala fördomar och orättfärdighet, kan den politiska friheten få en grund att stå på och ett verkligt värde.

Indien har lånat mycket från Västerlandet, men

mot sin vilja påbördats ännu mera. Och det är Gandhis ideal att bliva fri ifrån den västerländska våldsmakten lika väl som från Västerlandets kapitalism. Men vill icke Gandhi importera något, som enligt Tagores mening och enligt vad erfarenheten ohyggligt betygar, hör till Västerlandets förbannelse, nämligen nationalismen? Gandhis strävan är att i Indien skapa ett medvetande om att vara en nation för sig och en ras för sig. En indisk nation måste taga gestalt och fasthet i sinnena såsom ett folkligt, tändande ideal, innan de yttre strävandena för ett självständigt Indien kan vinna sitt mål.

Här är det som Tagores kritik skjuter sig in. Han drömmer stora drömmar för Indiens framtid, och han, diktaren som redan under sin livstid sjunger, såsom knappast någon diktare i världen före honom, för hela den läsande och tänkande världen, han ställer sin dikt till Indiens tjänst. Indien är honom kärare än dikten. Dikten väller ovillkorligen fram ur hans ande, men han ägnar troget dagar och år åt den läroanstalt, han grundat för att i sin mån bidraga till att låta Indiens folk finna sin egen själ.

Denna patriotism är originell, så till vida som den på det skarpaste vänder sig mot den nationella självhävdelsen. Tagore ser i nationalismen tidevarvets djävul. »Nationalismen utgör ett farligt hot. Det är just den som under åratal har legat bakom Indiens svårigheter.» Icke nationalismens ideal, utan släktets ideal och den enskildes ideal är det som skall

förverkliga Tagores fosterländska äregirighet. Han vill icke se sitt älskade Indien ridet in i fördärvet, liksom så många andra folk, av det nationella högmodet. »Avguderiet av nationen är ännu den förhärskande trosbekännelsen, som tvingar dyrkan av mänskligheten ned till en underordnad plats. Men så skall det icke alltid förbliva.» Indiens längtan sträcker sig enligt Tagore högre än till nationalismen. Den vill förverkliga en mänsklighet, i vilken skilda raser och folk finna varandra i ädel tävlan.

Därför måste nationalismen offras och dödas utan barmhärtighet. Först ur dess aska kan Indiens samfällda ideal spira upp. Tagore har en dikt härom:

Den purpurglöd, som färgar himlens rand,
är icke fredens hulda morgonljusning.
O fosterland.

Nationens högfärd läggs på bålets brand
och bränns till aska ner av sin uppbrusning,
till sista grand.

Men bortom Österns nattligt mörka strand
vi ödmjukt bida morgonvindens susning.
O fosterland.

Det är således ett mänskligt, icke ett nationellt ideal, som Tagore, med all sin iver för de indiska språkens och de indiska nationernas framtida själv-

ständighet och självstyrelse, uppställer för Indiens folkvärld. Hur nära dessa ämnen lågo honom om hjärtat, kunde den bevittna, som helst på tu man hand eller i en liten krets fick höra Tagore uttala sig. Han är en idealgestalt både till kropp och själ. Ren, hög luft omgiver honom. När han stod där och mässade fram sina föredrag lik Indiens barder och offerpräster på en hög och spröd falsett-ton, verkade han så världsfrämmande, och hans åthävor voro så högtidliga, avmätta och tronande, att man blev helt överraskad över att i det enskilda samtalet förnimma hans meddelsamhet och iver.

Jag tänker, att vi litet var i Sverige kände oss stolta över Svenska Akademiens vidsynta och framsynta val, då den ett år före världskriget tilldelade Nobelpriset åt Rabindranath Tagore. Nu är hans rykte befäst och därmed också hans rätt till Nobelpriset självklar. Kanske ändå icke för alla. En av Englands ypperste och mest beundrade romanförfattare i våra dagar fann Tagore skäligen dimmig och konturlös. När man läser hans dikter, menade han, säger man sig: Ord och tankar klinga ju vackert, men man förstår inte varför det just står som det står. Det kunde lika gärna vara annorlunda. Vi togo fram ur hyllan en av Tagores engelska böcker, och på bladet som föll upp fann min interlokutör bekräftelse för sin tvekan. »Läs här», och vi läste. »Varför skall just kappan fläkta på ljuset? Kunde inte lika gärna vinden blåsa ut det?» Jag bad honom läsa litet uppmärksammare, och det befanns att

denna dikt, visserligen i en prosaöversättning, som förmodligen icke äger originalspråkets pregnans, uttrycker en fin och djup erfarenhet med en följdriktighet i tankar och bilder, som icke medgiver den ringaste ändring. Jag förstår bättre Ralph Inges första fråga, när samtalet föll på Nobelpriset: »Har Tagore fått det?»

Knappast lär någon gärna nu föra sin trångsynthet och okunnighet till torgs med att kritisera Tagores utmärkelse. Annorlunda stod saken, när Svenska Akademien gjorde detta geniala grepp. Tagore var i Västern känd för en liten krets läsare, egentligen endast inom det engelska publikum. Och sannerligen, kritiken uteblev icke. Den var naturligtvis argast i Stockholm, men den skrädde heller icke orden utomlands. Intet under, att Tagore här hemma föreföll bra exotisk. Hur kunde man understå sig att på detta vis utmärka en skald, som vissa litteraturherrar i tidningarna knappast kände ens till namnet? På sin allvetenhet faller det dem icke ett ögonblick in att tvivla. Och de hava alltid till hands storheter, som motsvara det kända receptet: världsberömd i Stockholm.

Emellertid fick Sverige trots kritiken hedern av att på ett monumentalt sätt utmärka icke endast en av alla tiders store diktare, utan även en förenare av Österland och Västerland, en tjänare åt den världskultur, som icke nivellerar de enskilda språkens och traditionernas karakteristiska höjdlinjer, men vinner ökad rikedom genom att sammanföra

folkens och tidevarvens andliga skatter. De som redan i livstiden kunna vinna både Österns och Västerns öra som Tagore, måste i alla tider förbliva ett ringa fåtal. Ett mondialt inflytande utövas, om vi hålla oss till de nu levande, knappast av mer än en auktor jämte Tagore i någorlunda jämförlig utsträckning. Det är en västerlänning, även han nobelpristagare i litteratur, fastän med sin enträgna mångordighet mycket olik den förnäme indiske diktaren. Jag menar viljelivets lekmannapredikant Rudolf Eucken, vilkens arbeten gått utanför Europa i engelska jätteupplagor och på japanska språket, och nu, enligt de kinesiske makthavandes välvisa råd, skola genom översättning lämna sitt bidrag åt Kinas andliga orientation.

Envar läsare av Tagore vet, hur genomandad hans diktning är av andakt och gudstro. Han är icke religionens man, liksom hans fader var, Devindranath Tagore, en glödande mystiker, vilkens även till svenska språket överflyttade biografi är en religionens urkund att taga vara på. I samma indiska mening är icke sonen Rabindranath mystiker. Han har icke vad Eucken kallar karakteristisk religion; gudslängtan och gudsdyrkan hos honom utbildar icke sin egen livsform med ordnad kult, trosbekännelse och personligt böneumgänge. Tagore ansluter sig icke till någon positiv religionsform. Han berättade, att han icke ens längre räknar sig till Brahma Samaj, den monoteistiska indiska reformreligionen. Han har aldrig omfattat kristendomen. Men han läser dess

urkunder. Och han ville gärna tillbedja vid domkyrkans altare. Naturen betyder för Tagores varma och levande gudstro mer än några indiska eller västerländska religionsböcker. I naturens tempel fylls hans själ med andakt. Han kan icke finna, att den är fullt ut människa, som icke i naturen genomtränges av helgd och vördnad inför det gudomliga.

Tagore uttalade en hög uppskattning av Sundar Singh. Vi skola förstå denna hans uppskattning bättre av följande ord, som Tagore skrivit till en ung engelsk prästman. Denne var besluten att gå ut till Indien som missionär och bad den indiske diktaren yttra sin mening om hans beslut. Tagores svar uppenbarar en djupare uppfattning av evangeliets väsen, än den som kommer till synes hos de flesta predikanter och kristna. Han har, som vi skola se, även en hög uppfattning av en missionärs gärning. Men han ställer på densamma i Kristi namn krav, som utgöra en närgången kritik av mycken kristen missionsverksamhet. Tagores brev om missionärskallet lyder:

»Jag har med nöje läst Edert brev, och jag har äran att därpå svara följande. Bemöda Er icke alltid om att predika Eder lära, utan giv Eder hän i kärlek. Edert västerländska tänkande står alltför mycket under bannet av erövringstankar, och Eder traditionella vana att göra proselyter är blott en modern form därav. Kristus predikade aldrig sig själv eller någon dogm eller lära — han predikade blott Guds kärlek. Varje kristens mål skulle vara att

bliva som Kristus, aldrig att vara som en arbetsbas, som försöker värva arbetare för sin herres téplantager. Om Ni predikar Eder lära, så betyder detta på intet sätt något offer, det betyder fastmer, att Ni följer en älsklingsvurm, som är mycket farligare än alla dylika vurmer i timliga ting. Det skapar blott i Edert hjärta den inbillningen, att Ni gör Eder plikt och att Ni är visare och bättre än andra människor. Men den sanna predikan är att vara fullkomlig, vilket sker genom ödmjukhet, kärlek och självhängivelse. Om Ni har en stark raskänsla eller sektstolthet eller litar på Eder egen överlägsenhet, då är det ingen mening i att försöka göra andra gott. De skola avvisa Eder gåva, eller, om de mottaga den, skola de ej få något moraliskt gagn därav, något som vi varje dag kunna iakttaga i Indien. På det andliga livets område kan Ni inte uträtta något gott, förrän Ni själv är god. Ni kan icke predika kristendomen, innan Ni har blivit som Kristus; och sedan predikar Ni ej kristendomen, utan den Guds kärlek han uppenbarade. Ni har flera gånger betonat, att hela Eder livsform icke är väsentligt skild från de 'införddas'. Men jag frågar Eder detta enda: Är Ni villig och i stånd att icke blott i levnadsvanor, utan även i kärlek bliva ett med dessa, som Ni kallar 'införda'? Ty det är övermåttan förnedrande att mottaga en välgärning, som icke erbjudes i kärlekens anda. Gud är kärlek, och allt vad vi mottaga ur hans händer blir oss till välsignelse —, men om en människa försöker taga

Guds gåva i egna händer och anlägga en givares min, och ej kommer blott och bart som en förmedlare av Guds kärlek, då är allt tomt sken.»

III

I Tagores ord om missionärens kall ligger Sundar Singhs betydelse uttalad. Ty denne man är fri. Här är äntligen en som är fri att förkunna evangelium för Indien. Eljest bindes lätt evangelium i sina verkningar av ofriheten hos den, som förkunnar budskapet. Orden motsägas av levnaden. Förkunnelsens höga andlighet och världsfrihet inskränkes, åtminstone högst väsentligt, genom den människa som frambär budskapet. Inderna äro härvidlag nogräknade, lika nogräknade som någon västerlänning.

Sundar Singh är fri från den västerländska boja som heter komfort. Levnadsvanorna hava blivit för västerlänningen ett fängelse, en despot, som även idealistiska missionärer villigt böja sig under utan att märka, hur Västerlandets levnadsstandard, så avlägsen från Indiens enkla villkor, måste skära emot Mästarens bud i indiska ögon. Denna komfort kan hava den högsta standard, som någon omfattande del av mänskligheten hittills uppdrivit den till, nämligen den anglosaxiska, och vi kunna väl tryggt förutspå, att dess redan nu av tidens obönhörlighet nedprutade krav på yttre bekvämlighet knappast komma att i lika vidsträckt mån i framtiden kunna

upprätthållas. Eller det må vara en billigare och enklare form av vad Västerlandet menar med en människovärdig och kultiverad tillvaro. För Indien är ett slikt beroende av livets yttre villkor lika främmande som för Frälsarens Galileen och för aposteln, som skrev till sin mest avhållna församling: »Jag vet att finna mig i ringhet, jag vet ock att finna mig i överflöd. Med vilken ställning och vilka förhållanden som helst är jag förtrogen: jag kan vara mätt, och jag kan vara hungrig: jag kan hava överflöd, och jag kan lida brist.» (Fil. 4: 12.)

Ingen uppriktig sanningssökare i Indien kan på den yttre levnaden ställa sådana krav, att Sundar Singh kommer till korta. Han är fri och äger friheten icke blott såsom en möjlighet att bruka, när den till äventyrs behövs, utan han utövar sin kropps seger över naturens hinder och lockelser med ett försakande liv, kärleksfullare, men icke bekvämligare, än Indiens egna stränga ideal fordra.

När Sundar genom uppenbarelsen blivit en kristen, gällde det för lärjungen att finna sin kallelse. Så småningom klarnade för honom den tjänst, i vilken Gud ville sätta honom. Hans särskilda uppgift innefattar två ting, dels sadhuskapet, dels vandringspredikan.

1. Det är svårt att överskatta betydelsen av, att Sundar Singh såg sig hänvisad till att välja den egendomslöse, ensamme sadhuns saffransgula dräkt

Såsom kristen är Sundar utjagad ur sin kast. Han är således strängt taget i Indien hemlös, ty kastväsendet behärskar de inföddes samliv. Dörrar och umgänge skulle egentligen vara stängda för honom. Men det är icke så. Ty för sadhuns dräkt öppnas hemmen; till och med kvinnornas rum, zenana, är tillgängligt för den som valt sadhuns ställning och således, utan att tillhöra prästerskapet, ägnar hela sitt liv åt fromheten. I själva verket var Sundar icke den förste kristne, som valde denna väg i Indien. Men när han fattade sitt beslut, hade han ännu icke hört, att någon kristen burit sadhuns gula klädnad. Schaerer, hans biograf, anmärker, att Sundar genom sadhuskapet förblev för inderna en inder.

Den 3 september 1905 hade Sundar mottagit det heliga dopet. Trettiotre dagar därefter, den 6 oktober, skänkte han sina få ägodelar åt de fattiga, tog på sig sadhuns gula dräkt och vandrade ut i världen utan stav, utan ränsel, utan bröd, utan pengar, en tiggare, hänvisad till människors hjälp. Och sedan dess har han, älsklingsbarnet i det rika hemmet, lärt sig att leva en tiggarmunks liv. »Vandrar han genom Himalayas isiga stenöken, där blodet från hans såriga fötter fryser till is i hans spår, uppsöker han sitt förvillade folk under Sydindiens glödande sol, så betäcker honom i norr och söder samma klädnad jämte en filt som skyddar honom för nattkylan.»

När han år 1909 och 1910 ägnade sig åt studier i det teologiska seminariet St. Johannes i Lahore, behöll han sadhuns gula mantel. En kristen sadhu var

då någonting alldeles nytt, och för många tycktes det innebära en motsägelse. Man skakade på huvudet åt denna farliga nyhet, Sundar fick höra många ovänliga omdömen, men stod fast i sitt beslut.

När han enligt Frälsarens föredöme trots vänners ivriga avrådan, drog sig undan till ödemarken för att fasta under fyrtio dagar, var det sadhuns klädnad, som räddade honom från en säker död. På inrådan av doktor Swift, en läkare tillhörande fransiskanerorden, hade han lämnat denne adressen på sina vänner, för att han skulle kunna nå dem med underrättelser. Sadhun var försvunnen. Dagar och veckor gingo, och Swift fann sig föranlåten att sända telegram till Sundars vänner, om att han omkommit under sin fasta i urskogen. En del tidningar offentliggjorde dödsrunor om honom. I Simla hölls en sorgegudstjänst, och man insamlade medel till en minnestavla.

Sadhun hade, såsom redan är berättat i Tre Livsformer, icke kunnat hålla ut de fyrtio dagarna. Han orkade icke ens fortsätta med att dag för dag taga upp en av de fyrtio småstenarna ur fickan för att räkna tiden. Han kunde varken se eller höra, men hans ande var, efter vad han berättar, klarvaken invärtes, och han fick för andra gången i sitt liv skåda sin Herre och Mästare. Mänskligt att döma skulle Sadhun icke hava återkommit till livet och människorna, om icke en dag bambuhuggare hade fått se honom och av vördnad för den helige mannens gula dräkt lyft upp honom och burit honom till Risji

Kesj och därifrån till Dehra Dun, där en vagn anskaffades.

I skogarna vid Bhulera skyddade honom hans sadhudräkt icke från ett överfall av rövare. Men då de sågo, huru tåligt han uppfyllde sin plikt såsom värnlös sadhu, lämnade de honom i fred. En av rövarna kom tillbaka för att höra närmare om Sadhuns lära.

När Sundar visar sig ibland skaran av ivriga hindufromma vid Ganges och predikar för dem om Kristus, så är det hans klädnad som skyddar honom. Hur hätskt hans åhörare än många anfalla hans lära, så förklara de, att de hava vördnad för hans heliga dräkt. Så mycket betyder sadhuskapet. Det anade Sundar icke, då han valde hemlösheten och fattigdomen. Hans dräkt har blivit honom kär. Han yttrade: »Den dag då jag blev en sadhu, valde jag denna klädnad till min ledsagerska genom livet, och så mycket som på mig beror, skall jag aldrig skilja mig därifrån.»

2. Det var icke tillåtet för Sundar Singh att njuta den helige mannens stillhet, utan hans Mästare sände honom ut att förkunna Ordet.

Början var svår. Kom han trött fram till en avlägsen by och predikade där, fick han i stället för vänliga ord och gästfrihet nöja sig med en torr brödkant och en dryck orent vatten. Sovplats för natten gavs honom sällan.

Under sina vandringar nådde han till afganska

gränsen och fortsatte till Jallalabad, där han togs för spion. Han tillbragte natten i ett förfallet härbärge, fullt av smuts och ohyra, och när han dagen därpå skulle begiva sig iväg, kommo innevånarna och hyllade honom såsom gudsman, eftersom han kunnat överleva en natt i det farliga spökhuset. Därifrån vandrade han i långa dagsmarscher under flitig predikan i byarna till Kasjmir och vilade först efter flera månaders vandring ut en tid i Kotgarh vid Simla.

På sin andra vandring åtföljdes Sundar av en amerikanare, Stokes, som även anlagt sadhuns dräkt och ville ägna sitt liv och sin ansenliga förmögenhet åt missionsarbete på indiskt vis. Under denna missionsresa ägnade de flera veckor år 1907 till verksamhet bland de spetälska i Sabhatu och de pestsjuka i Lahore. Stokes stod icke ut med ansträngningen, utan reste till Amerika för att få vila.

Det var Sundar Singhs mening, att hans tredje predikofärd skulle föra honom till Palestina. Han styrde kosan till Bombay. Några dagsresor före Bombay var han så uttröttad och hans fötter så illa farna, att han uppsökte en missionsstation. Men missionären kunde icke begripa, att en sadhu kunde vara kristen, utan höll honom för en vanlig indisk fakir och lät honom gå. Han hade icke hunnit många steg, förrän en tjänare kom springande efter honom och frågade efter hans namn. Samma morgon hade ett paket kommit dit, adresserat till Sadhu Sundar Singh. Vid stranden av en bäck slog den uttröttade

ynglingen sig ned i skuggan av träden och öppnade paketet, som var vänligare än missionären. Det innehöll födoämnen och ett guldmynt, som satte honom i stånd att taga järnvägen fram till Bombay.

Till Jerusalem kom han den gången aldrig. Men redan nu fick han en erfarenhet av hemliga vänner, som, när han minst anade det, kommo till hans hjälp. Han hade predikat i Kenniom, men måste på grund av befolkningens fientliga hållning giva sig ut i ödemarken, där han föll i djup sömn. Vid midnatten väcktes han av, att två män stodo bredvid honom, den ene med föda, den andre med ett kärl fullt med vatten. Sadhun kände dem icke, och de försvunno ljudlöst som de kommit. Liknande tilldragelser känna vi även från hans senare vandringar. Jag påminner om den underbara räddningen ur den med ett lock tillslutna brunnen i Tibet. En annan gång, då han i Tibet illa behandlats av buddhisterna och bundits vid ett träd, där man var säker om att han skulle omkomma av kylan, såg han på morgonen, när han vaknade, framför sig en frukt, och när han ville böja sig ned för att taga upp den och förtära den, fann han till sin överraskning att han var fri.

Den tredje missionsresan slutade med studietiden i missionsseminariet i Lahore.

Åren 1911 och 1912 företog Sundar vidsträckta vandringar i norra Indien i Pendjab och Nepal med avstickare upp till Tibet. Det var under en av dessa vandringar i fjällen, som han gick vilse och fick

vända tillbaka samma väg åtminstone sjutton kilometer. Han påträffade på återvägen en man och slog sig i samtal med honom. Det befanns att han var en kristen. Han hade ett Nytt Testamente i vecken på sin klädnad. Han hade setat och läst däri, men när han såg Sadhun komma, gömde han boken, emedan han höll honom för en hinduisk helig man. Sundar Singh såg i sitt misstag en gudomlig skickelse, så mycket värt var det för honom att råka denne trosfrände.

Ånyo framställdes för honom år 1912 en tanke, som redan förut varit uppe, att han skulle begiva sig till Canada för att missionera bland dit utvandrade landsmän. Han drogs till en sådan uppgift, och icke minst för att vinna klarhet däröver företog han nu den fasta, som länge föresvävat honom såsom ett medel att komma frälsaren närmare.

I stället för Canada gällde hans femte missionsresa bergstrakterna norr om Simla och Tibet, där han fick rikligt erfara lamaismens vidskepelse och fanatism. Begynnelsen var lovande. I Tasjikany mottogs han vänligt av en hög lama, som anbefallde honom hos en lika förnämlig ämbetsbroder, men som också avrådde från försök att tränga djupare in i landet. Sundar lät sig icke avskräcka. Mer än en gång utsattes han för de tibetanska buddhisthövdingarnas utsökta grymhet. Men hans liv blev räddat såsom genom under.

Den sjätte missionsresan gällde södra Indien. I början av år 1918 besökte Sundar den ärevördiga

syrisk-jakobitiska kyrkan i Travancore, hänförd över att komma i förbindelse med Indiens inhemska kristendom, som daterar sig ända från kyrkans första århundraden, men samtidigt missräknad över, att denna gamla indiska kyrka uträttat så litet för att utbreda Frälsarens evangelium. Sundar sade till jakobiterna: »En man hade en härlig trädgård. En dag måste han resa bort, men han tänkte, min son finns ju kvar, han är stor och förståndig och skall säkert hålla trädgården vid makt. Men sonen brydde sig icke om den sköna anläggningen, ingen annan heller. Trädgårdens grindar stodo öppna, och grannens kreatur avbetade blomstren och örterna. Ingen vattnade. Människor som gingo förbi, undrade över vanvården. Men sonen låg overksam i fönstret och tittade. De frågade honom, huru han kunde låta sin dyrbara besittning så förfalla. Jo, svarade han, »min fader har dragit bort och har icke givit mig något uppdrag.» Så är det med eder, indiska kristna. I gören ingenting för att vårda den Guds plantering, som blivit eder anförtrodd. Sen I icke, att eder himmelske Fader lämnat eder i uppdrag att med hans ord bevattna och beså den indiska folkvärlden?»

Första gången Sundar Singh talade i en kyrka i Madura, var det i vår svenska kyrka därstädes. Det var en av de första kyrkor i Sydindien i vilka han predikade, liksom vår missionsbostad i Madura var den första därstädes och en av de första i Sydindien, som mottog honom så-

som gäst. Det skedde i januari 1918. Sundar Singh kunde då icke mycket engelska, utan talade Urdu med tolk i sina offentliga föredrag och en stapplande svårbegriplig engelska i Johannes Sandegrens hem — en intressant upplysning för den som måste beundra Sadhuns lätthet att uttrycka även ömtåliga tankegångar och bilder på god engelska vid sitt besök i Sverige. Den, som berättat mig detta, var själv närvarande i kyrkan i Madura, när Sundar Singh talade där för första gången. I den tätt packade mängden, så långt den icke var kristen eller vänligt sinnad mot missionen, stredo tydligen två känslor med varandra. Förtrytelse över en högt stående inder, som förkunnade främlingarnas och det illa sedda överväldets religion, och vördnaden för Sadhun, för det äkta indiska helgonet. Det var uppenbart att den senare känslan segrade, och segrade i förbindelse med Sundar Singhs hela personlighet så grundligt, att dessa uppmärksamt lyssnande skaror icke längre förnummo en främmande religion eller västerländska inkräktares läror, utan en hög och helig frälsning, erfaren och förkunnad av en man, som var kött av deras kött och ben av deras ben.

Nu begav sig Sadhun också över till Ceylon, där hans predikan om möjligt rönte en ännu väldigare anslutning från Ceylons buddhister än från hinduerna på fastlandet.

Den sjunde missionsresan företogs sommaren 1919 in i Tibet. Han häpnade över buddhisternas

egenrättfärdighet. Till tibetanernas vana hör att aldrig tvätta sina kläder, men Sadhun höll sig ren och uppträdde i nytvättad mantel. Hela trakten förvånade sig. Till och med byns föreståndare och präst, en hög lama, kom för att titta på en människa, som gjorde sig mödan att tvätta sina kläder. Men han fann den rätta förklaringen. »För syndiga människor är det naturligt, att de måste tvätta sina kläder, men vi i Tibet äro ett heligt folk. För oss vore det alldeles galet.» Under denna resa vann Sadhun en ung infödd hjälpare, som ägnade sitt liv åt evangeli predikan i det otillgängliga berglandet.

Återkommen från denna resa fick Sundar uppleva en av sitt livs största glädjestunder. Han uppsökte hemmet och fann dess dörr öppen. Fadren hade övertygat sig om kristendomens sanning, då han hos sonen trots allt motstånd och alla svårigheter, trots frivillig fattigdom och lidande fann en så strålande glädje och lycka. Som bevis på att Sundar återupptogs i familjen, skänkte hans fader honom medel för en efterlängtad resa till Västern. Sundar ville lära känna den del av världen, från vilken missionärerna kommo, och samtidigt ville han genom egna iakttagelser kunna bedöma riktigheten av, vad de indiska missionärerna yttrade om Västerlandets materialism. Denna sjunde missionsresa utsträcktes således år 1919 till Frankrike, England, Amerika, Kina och Australien.

Sedan Sadhun återtagit sina färder och vandringar i Indien och Tibet, har han sistlidna år 1922

ånyo besökt Europa med huvudstationer i Sverige och i Schweiz.

Vad sadhuskapet betyder för Sundar Singhs kallelse, har tidigare uppvisats. Vi tillfoga ett par exempel. Sundar berättar: »I Indien äro kvinnorna bundna vid huset och få icke lämna det. Men såsom sadhu får jag gå till dem, även till sådana ställen, där icke ens en bibelkvinna insläppes. Dörrarna öppna sig för mig, och jag kan tala om Kristus. När jag hade talat en gång i ett sådant kvinnogemak, tog en av kvinnorna fram en bok och visade den för mig. Det var ett Nytt Testamente.» Hon sade: »Genom denna bok har jag funnit en Frälsare. Men ack, här är jag innestängd och får icke gå till dem som tro på honom och tala med dem om honom» Och det är så. Dessa stackars varelser äro instängda och få icke röra sig fritt. Därför äro de okunniga. Men även bakom dessa stängsel verkar det evigt levande Ordet. Samma kvinna sade mig ytterligare: »Ja, vi äro instängda, men befriaren har kommit för att göra oss fria. Han har gjort oss fria från syndens makt, och den dagen skall komma, då vi i himmelen bliva fullkomligt fria.»

Naturligtvis är sadhuskapet inget ofelbart skydd. Det kan hända, att det vållar fördubblad bestörtning och vrede, när man finner att en sadhu, en indisk helig man, har avfallit till främlingarnas religion. Härutinnan är följande episod betecknande. Vi låta Sadhun själv berätta.

»Jag hade predikat evangelium i Himalayas bergstrakter på ett ställe, dit ingen missionär har tillåtelse att komma. Jag befann mig på torget, då en soldat arresterade mig och förde mig inför radjan, fursten. När denne fick se att jag var en sadhu, sade han till soldaten att låta mig gå. Men då han hörde att jag var en kristen sadhu, ändrade han sig och sade: 'Nå, sätt honom då i fängelse. Hade du varit en hinduisk sadhu, skulle jag gärna hava givit dig en präktig bostad här alldeles i närheten.' Jag visste, att en hinduisk sadhu hade bott i detta palats, men han fann ingen frid i sin själ och begick till sist självmord genom att kasta sig i floden. Jag svarade därför radjan: 'Ni skulle vilja giva mig ett palats, om jag vore hindutroende. Men hinduismen har icke kunnat göra något för mig. Sedan jag blivit kristen, har däremot kristendomen gjort allt för mig.' Jag jämförde palatset med det fängelse, dit jag fördes. Den hinduiske sadhun i palatset och den kristne sadhun i fängelset. Och jag tackade Gud för detta fängelse. Jag skulle icke vilja bo i ett palats och sakna friden i min själ. Den levande Kristus förvandlar för mig fängelset till en himmel på jorden.»

Det andra grundmomentet i Sundar Singhs betydelse, jämte sadhuskapet, ligger i hans indiska härkomst. Vittnesbörd överflöda, även från den inhemska religionens män i Indien, om de västerländska missionärernas hängivenhet, om deras hel-

hjärtade och offervilliga tjänst åt Indiens folk. Men de äro och förbliva ändå västerlänningar. De kunna icke tala ur Indiens egen gudslängtan. De äro nödvändiga. De säga med aposteln: »Ve mig om jag icke förkunnade evangelium.» Missionens nödvändighet framkallas både av kristendomens egen visshet att hava den äkta pärlan, som det vore brott mot Gud och människor att självviskt behålla för sig, och av Indiens eget behov. Därför är också Sundar Singh angelägen att främja Västerlandets mission i Indien. Hans eget möte med Kristus har icke direkt förmedlats av en missionär. Men Indien skulle icke känna bibeln och kristendomen, om icke missionärerna hade kommit. Och det behövs sändebud i långt större antal för att fullt ut nå Indien med det goda budskapet.[1]

Men det avgörande steget tages först, när Kristus förkunnas av inder för Indien. Och därtill krävas, särskilt i följd av kastväsendet, även män av hög börd.

Liksom Buddha på sin tid och flere av Indiens inhemske lärare, tillhör Sundar Singh en rik och förnäm familj. Hans nation, sikherna, lever i Pendjab och nordvästra Indien, en stam med kraftig resning både på kropp och själ. Intet av Indiens inhemska folk har efter sin numerär kostat engelsmännen så mycket blod, som denna frihetsälskande nation. Sedan erövraren äntligen fått bukt med sikherna, hava de lämnat Englands indiska armé dess bästa rege-

[1] Se sid. 157 ff.

menten, som också under världskriget spelade en viktig roll.

Sin religion härleda sikherna från Nanak, född på 1400-talets senare hälft i närheten av Lahore, en religiös reformator, som mot sin faders vilja lämnade köpmannens inbringande syssla för att ägna sig åt andliga ting. Han tog på sig sadhuns saffransgula mantel, och sedan han fördjupat sig i Indiens heliga böcker och i koranen, sammanfattade han i poetisk form sina läror och livsregler i en urkund, som utgör en sen gren på den indiska bhaktireligionens lummiga träd. Han anslöt sig med själ och hjärta till frälsningen genom »kärlek», »hängivenhet», »tro» (bhakti). Men det djupa intryck, som koranen gjorde på honom, medförde en starkare betoning av Guds enhet, än som i allmänhet utmärker bhaktifromheten. Vidare ville Nanak avskaffa kastväsendet och brahmanernas herravälde. Endast till en del kunde hans ideal förverkligas. Den heliga urkunden, som utvidgades längre fram och avslutades under den femte och den tionde guru, religionsledaren, kallas Adi Granth (urboken). Anhängarna benämndes av Nanak: Sikh (lärjunge). Släkten är värst. När sikhernas antal växte, ådrogo de sig de muhammedanska mogulernas misstankar. Den nionde guru led martyrdöden under stormogul Aurangzeb. Sikherna retades till motstånd och förvandlades så småningom till en krigarkast, lika hätsk mot muhammedanerna som mot hinduerna. Betecknande är namnet Singh, lejon, som Sundar

bär liksom hans landsmän. I Främmande Religionsurkunder, andra delen, återgivas i översättning några sidor ur Adi Granth. Dess innehåll är föga originellt. Sikhreligionen rymmes inom den hinduiska gudsdyrkans vida famn.

Såsom kristen sadhu har Sundar inom sitt folk icke saknat föregångare. Åtminstone en sådan, ett sannskyldigt lejon i tro och uthållighet, Kartar Singh, har genom Sundar räddats från glömskan. I Tsingham fick Sundar tillfälligtvis höra om honom. Han hade lämnat ett rikt fädernehem för att ägna sig åt Kristi tjänst. Hans unga hustru och hans föräldrar besvuro honom förgäves att avstå från föresatsen. Utstött ur kast och familj och utan medel förtjänade denne Kartar sitt bröd genom kroppsarbete, men kände snart kallelsen att liksom Frälsarens första lärjungar gå ut och predika Guds rike. Sikhernas äventyrslusta i hans blod drog honom till det vilda Tibet, där han efter oförtruten predikoverksamhet fängslades och ställdes inför rätta. Laman i Tsingham dömde honom till döden. Kartars vittnesbörd om Frälsaren inför döden grep djupt åtminstone en av de närvarande, lamans förste sekreterare. Enligt tibetansk sed insyddes Kartar i den fuktiga huden av en jakoxe. I solens strålar drog sig huden tillsammans. Den skådelystna hopen jublade, när det knakade i den dömdes ben. Kartar levde ännu på fjärde dagen och fick då på sin ödmjuka begäran sticka ut sin högra hand. Han nedskrev med möda på det tomma bladet i början

av sitt Nya Testamente på urduspråket sin bekännelse:

»Honom giver jag vad han mig gav,
mitt liv, mitt allt,
för att allt må vara hans. Huru skall jag betala
min tacksamhet till honom,
min skuld för det eviga livet,
som han skänkte mig? Icke en gång, utan
flera gånger
vill jag bedja honom om livet,
dock endast för att alltid på nytt
offra det i hans tjänst.
Såsom den hedniska makan av kärlek
till sin döde make bestiger bålet,
så vill jag med glädje dö för Jesu skull
utan att fråga varför.»

Kartars vittnesbörd och död gjorde ett så djupt intryck på lamans närmaste man, att han bekände sin tro på Kristus. Han dömdes till döden. Han torterades och kastades, som man trodde, död ut i avskrädesgropen utanför byn. Men han kom sig igen, lyckades släpa sig hem och återvann genom sorgfällig vård hälsan. Denne man var förmodligen anledningen till, att laman i Tsingham vänligt mottog Sundar Singh. Den till kristendomen övergångne ämbetsmannen levde ännu och hälsade i Sundar Singh till sin glada häpnad en ny apostel av sikhernas folk. Han överlämnade åt Sundar Kartars Nya

Testamente med den av den döendes hand inskrivna bekännelsen, och Sundar var i tillfälle att vid sin återkomst överlämna det åt Kartars ännu levande gamle fader.

Sundar berättar i en predikan, att det djupa intryck Kartars martyrdöd gjorde, säkert mer än en gång i närliggande trakter av Tibet har hållit tillbaka buddhisterna från öppet våld mot honom.

Har i norra Indien namnet sikh en hög klang, så betyder det överallt i Indien för Sundars religiösa verksamhet mycket, att han tillhör en förnäm och bildad inhemsk släkt.

Indien åt inderna lyder lösensordet.

Svenska Kyrkans Mission skulle kunna berätta något härom. Vi hava under dessa sista år fått uppleva, hurusom den av tyskar och danskar begynta missionen hos det bland Indiens förariska folkslag högst stående Tamulfolket i Sydindien, en mission, vari Svenska Kyrkan ingick som medarbetare och som den under världskriget leddes till att till största delen övertaga, nu har framfött en inhemsk, självstyrande tamulisk kyrka, som under det relativa oberoendets barnsjukdomar och trots frestande inflytelser från den fanatiska nationalismen växer till i nåd och visdom inför Gud och människor.

Kristus var själv österländning. Den kristendom, som enligt Guds ledning tagit omvägen över Väster-

landet för att komma Indien till godo, är alltför starkt färgad av grekisk och romersk anda och av en lång och mödosam historias splittringar och formler för att kunna vara Frälsarens slutgiltiga ord till Indien. Sundar Singhs kristusmystik är hemvuxen. Han har icke förvandlat, ännu mindre förvanskat evangeliet medels indiska tillsatser. Härom kan läsas i boken Tre Livsformer. Men han bär icke på sina skuldror den tunga rustningen av Västerlandets kyrkoformer och dogmhistoria, lika litet som dess krångliga krav på livets bekvämlighet. Inderna måste igenkänna honom såsom sin egen.

Men är han icke en avfälling? Och måste icke avfällingen av indisk självaktning dömas ännu hårdare, än den som kommer med en främmande nations övertygelse och förkunnar en främmande religion? Här är det nu som Sundar Singhs sadhuskap visar sitt värde. När han efter sin omvändelse valde tiggarmunkens tillvaro, så skedde det icke med tanke på en verksamhet bland hans indiska landsmän. Han blev en sadhu, icke för andras skull, icke för att kunna uträtta någonting stort i livet, utan han blev en sadhu för sin egen skull, för att hans egen själ skulle kunna bliva frälst. Icke som om han menade att munklivet är nödvändigt för varje kristen eller ens utgör någon högre, mera förtjänstfull form av Kristi efterföljelse. Men han lyssnade till Guds röst, och han fann att den tydligt tillsade just honom, hans egen moders son, att tjäna

Mästaren i en levnad formad efter Indiens heliga män i skilda tider. Det är sadhuskapet, som räddar Sundar Singh från det förakt och det hat, som Indiens folksjäl eljest skulle ägna en avfälling bland sina högt begåvade söner. Sadhun i sin ljusgula mantel ingiver respekt. Hans dräkt och leverne beteckna honom såsom en religionens man, såsom gudomens egendom, på vilken ingen rättsinnig inder förgriper sig.

Jag har redan nämnt, att man i Sundar Singh gärna i Indien ser en avatar, en av gudomens många uppenbarelser i olika tider. I Indien liksom i forntidens Grekland och annorstädes har man icke kunnat nöja sig med gudar, som voro avlägsna från människovärlden. Med krypande smicker sade athenarna till Demetrios Poliorketes, när han år 307 före Kristi födelse erövrade staden: »Son av den allsmäktige Poseidon och av Afrodite, hell dig! De andra gudarna äro långt borta, eller också sakna de öron, eller de finnas icke till, eller de bry sig icke om oss. Men du är närvarande, och vi se dig. Du är varken av trä eller marmor, du är en sann gud.» När Barnabas och Paulus i Lystra bevisade sin underkraft, ropade folket på lykaoniskt tungomål: »Gudarna hava stigit ner till oss i människogestalt.» (Apg. 14: 11.) I Indien har samma längtan efter gudomens närhet av ålder skapat föreställningen om avatarer, »nedstiganden»: gudomen uppträder på jorden i människors eller djurs skepnad. De förnämsta

bland slika avatarer utgöra Indiens mest dyrkade folkgudar. Det är en uppgift för Sundar Singh, likasom det var för den ståtlige Barnabas och den talföre Paulus, att övertyga den tillbedjande mängden och säga: »I män, vad är det I gören? Också vi äro människor av samma natur som I, och vi förkunna för eder evangelium, att I måsten omvända eder från dessa fåfängliga avgudar till den levande Guden, som har gjort himmelen och jorden och havet och allt vad i dem är.» Men besinnom vad det betyder, att en Indiens egen son av förnämlig härkomst, en man, som förverkligar kristusidealet i rad med Mästarens uppriktigaste lärjungar, av Indiens folk hyllas såsom gudomen själv, nedstigen på Indiens jord för att bringa frälsning och frid.

Varken sadhuskapet eller den höga indiska härkomsten skulle emellertid göra Sundar Singh till vad han är. Det väsentliga är den religiösa utrustning, som blivit honom given ovanifrån.

Det har blivit sagt, att kristendomen kan på allvar erövra Indien, endast om den kommer från en inder som förbliver inder även såsom kristen. I Sundar Singh framträder äntligen en infödd kristen, som äger förutsättningar för att vara andlig ledare. Ty för att vara andlig ledare behöves i Indien icke blott hängivenhet, uppriktig trohet mot Mästaren och Andens rika gåvor, utan skall Indien verkligen kunna erkänna kristendomen, så måste denna

möta inderna i en gestalt, som även i yttre mening, i levnadssätt, i försakelse och i fri enkelhet motsvarar, ja överbjuder Indiens egna ideal.

Sedan jag sist skrev om Sundar Singh, har jag således förstått, att han, oavsett hans ställning i evangeliets fortsättning genom tiderna, har en säregen betydelse, såsom ingen annan före honom, för kristendomens och kyrkans historia i Indien.